KULTAKUORIAINEN #5

- UUSRAHVAANOMAISIA TARINOITA -

DEKKARINUMERO

Kultakuoriainen #5

ISSN-L 1799-9863
ISSN 1799-9863

SISÄLLYS

3 Pääkirjoitus

4 Hannu Väisänen: Anna

7 Mixu Lauronen: Löylyn lyömä

18 Esko Suoranta: Erotiikkaravintolalähtöisen tutkinnan alkeet

29 Shimo Suntila: Hiukkasetsivä

30 Jaakko Ensio: Mikko Jarmo ja salaperäisen Varjon tapaus

39 Kirsi Sinisammal: Nereus

45 Jyrki Pitkä: Parasiittäjän arvoitus

56 Stig-Peter Lund: Sodoman lesket

71 T. A. Koski: Kuolema matkaa Marsiin

75 Karoliina Kaajärvi: Dartmoorin kauhu

86 Tekijäesittelyt

88 Tuomas Saloranta: Lehden päätteeksi

Päätoimittaja: Jussi Katajala

Taitto: Mixu Lauronen

Kansikuva: Kristin Sorknes Hundstad

Kuvittajat: Reetta Antikainen, Jyrki Pitkä ja Santeri Viljakainen

Kirjoittajat: Jaakko Ensio, Karoliina Kaajärvi, T. A. Koski, Mixu Lauronen, Stig-Peter Lund, Jyrki Pitkä, Kirsi Sinisammal, Shimo Suntila, Esko Suoranta, Hannu Väisänen

Tekstien ja kuvien copyright on tekijöillä.

Yhteystiedot: *toimitus@urs.fi*

Pääkirjoitus

Kultakuoriainen siirtyy tämän numeron myötä uuteen aikaan. Lehteä tähän asti päätoimittanut Tuomas Saloranta siirtyy uusien projektien pariin ja Kultakuoriaista alkavat tehdä vierailevat päätoimittajat. Minä sain kunnian olla ensimmäinen vieraileva päätoimittaja. Ensiksi haluan esittää Tuomakselle kiitokset hänen tekemästään työstä, joka ansiosta Kultakuoriainen on lunastanut paikkansa suomalaisten spefi-lehtien joukossa. Kuten jo aiemmin on kerrottu, kaksi seuraavaa numeroa tulevat sisältämään URS-kirjoituskilpailussa menestyneitä novelleja. Niiden jälkeen ilmestyvien lehtien teemat julkistetaan myöhemmin. Tekstejä kannattaa edelleen tarjota rohkeasti, URS etsii koko ajan uusia kykyjä.

Tämän numeron teema saattaa aluksi vaikuttaa oudolta spekulatiivista fiktiota julkaisevalle lehdelle, mutta spekulatiivisella fiktiolla ja dekkareilla on pitkä yhteinen historia. Edgar Allan Poen novelli Rue Morguen murhat ja Sherlock Holmes -tarina Baskervillen koira liikkuivat jo spefin rajoilla, vaikkei niitä varsinaiseksi spefiksi voikaan laskea. Varhaisin varsinainen spefidekkaristi lienee Sheridan Le Fanu, jonka vuonna 1872 julkaistussa novellikokoelmassa *In a Glass Darkly* seikkailee okkulttinen etsivä tohtori Martin Hesselius.

Dekkarien ja spekulatiivisen fiktion yhdistelmiä on tehty Le Fanun jälkeen ties kuinka paljon. Spefidekkareista tunnetuin on tietysti Salaiset kansiot eli X-Files. Selittämättömiä rikoksia tutkiva parivaljakko Fox Mulder ja Dana Scully on varmasti tuttu jokaiselle 1990-luvulla televisiota katsoneelle. Scifidekkareita ovat kirjoittaneet esimerkiksi Isaac Asimov ja Philip K. Dick ja rikoksia ratkovasta velhosta Harry Dresdenistä kertovia kirjoja on julkaistu jo yli kymmenen. Eikä pidä tietenkään unohtaa Ankh-Morporkin kaupunginvartioston komentajaa Sir Samuel Vimesia, joka jahtaa Kiekkomaailman rikollisia. Murhia ja muita rikoksia tapahtuu myös kuvitteellisissa maailmoissa ja jonkun on ne ratkaistava.

Tämän dekkarinumeron aloittaa Hannu Väisäsen novelli ”Anna”, jossa murhamysteeriä yritetään ratkaista valokuvien avulla. Mixu Laurosen ”Löylyn lyömä” esittelee Kontiainen-nimisen sokean shamaanin, joka tutkii rikoksia rauta-ajan Suomessa ja Esko Suorannan novellissa ”Erotiikkaravintolalähtöisen tutkinnan alkeet” liikutaan lähitulevaisuuden Suomessa. URS-kirjoituskilpailussa menestyneen Shimo Suntilan raapale ”Hiukkasetsivä” puolestaan vie lukijan kvanttimaailmaan. Jaakko Ension ”Mikko Jarmo ja salaperäisen Varjon tapaus” heittää ”Phoboksen siirtokunnan tapaus” -novellista tutun etsivän salaperäisen Fabergen munan jäljille.

Kirsi Sinisammaleen ”Nereus” kulkee Asimovin jalanjäljissä ja Jyrki Pitkän novellissa ”Parasiittäjän arvoitus” okkulttinen etsivä Ilmari Rautapää kohtaa murhaajan toisesta maailmasta. Stig-Peter Lundin tarina ”Sodoman lesket” esittelee aikuisviihdekauppias Evert Rutasen, jonka seikkailusta kuullaan varmaan jatkossakin. T. A. Kosken novellissa ”Kuolema matkaa Marsiin” intohimo johtaa rikokseen avaruuslennolla. Lehden päättää Karoliina Kaajärven Lovecraft-aanista mytologiaa hyödyntävä Sherlock Holmes -tarina ”Dartmoorin kauhu”.

Luvassa on siis tuhti ja monipuolinen lukupaketti, josta löytyy mielenkiintoista luettavaa moneen makuun.

Jussi Katajala, päätoimittaja

Anna

Hannu Väisänen

Anna-1.jpg Anna juoksee hiekkarannalla poispäin kamerasta kohti merta.

"Kuvat tuli sähköpostissa. Viestissä ei ollut mitään muuta kuin kuvia liitteinä ja viestin otsikkona oli Anna."

"Jos se on naisen nimi."

"Niin voi kuvitella."

Anna-2.jpg Anna on lähempänä. Hän on sivuttain, mutta on kääntänyt päätään ja katsoo suoraan kameraan ja hymyilee."

"Se tietää, että sitä kuvataan."

"Varmasti, kun katsoo suoraan kameraan."

"Hymystä päätellen sillä ei ole mitään kuvaamista vastaan."

Anna-3.jpg Anna kävelee rannalla kamerasta poispäin kohti merta.

"Kuvista on poistettu kaikki metadata."

Anna-4.jpg Annan kädet ovat ylhäällä ja hän katsoo vasemmalle, mutta kuva on rajattu niin, että siitä ei näy, mitä hän katsoo. Meri on taustalla.

"Kuvat on lähetetty anonyymin postituspalvelimen kautta eikä lähettäjästä ole tietoa."

Anna-5.jpg Anna on nelinkontin hiekalla jalat harallaan. Hänet on kuvattu edestä päin ja hän katsoo kameraan.

"Tuo kun olisi kuvattu takaa päin."

Joku hörähtää.

Anna-6.jpg Anna seisoo. Hän katsoo kameraa ja osoittaa oikealla kädellään taaksepäin. Siellä ei näy mitään, mitä Anna voisi odottaa. Horisontissa näkyy vuoria.

"Mitä se osottaa?"

"Vuoria kai. Ei siellä ole mitään muuta."

Anna-7.jpg Anna katsoo kameraa ja hymyilee. Hänen kätensä ovat ristissä rintojen suojana.

"Yrittääkö se näyttää ujolta?"

Anna-8.jpg Anna pitää käsiään yhdessä päänsä yläpuolella ja katsoo kameraan. Meri on taustalla.

"Onko tuo merkki antautumisesta?"

"Tuskin, sen kädet on yhdessä."

Anna-9.jpg Anna istuu rannalla ja nojaa toiseen käteensä. Kuvaaja on ollut kumartuneena Annan yläpuolelle. Anna katsoo kameraa. Annan vasemmalla puolella on hiekkaan piirretty sydän, jonka sisään on kirjoitettu LOVE YOU.

"Onko kuvaaja poikaystävä?

Anna-10.jpg Anna seisoo rantahiekalla kivien keskellä ja katsoo kameraan. Taustalla ei ole meri, vaan maa. Kuvaaja on siis ollut Annan ja meren välissä. Annan vasemman jalan takana on puolireiteen yltävä torni, joka on tehty toistensa päälle asetetuista kivistä.

"Se ei enää hymyile."

"Ei se näytä pelokkaaltakaan."

Anna-11.jpg Rantahiekalla on mustista kivistä tehtyjä ympyröitä ja Anna on sisimmäisessä ympyrässä. Vasemman jalan takana on pieni kivitorni. Anna on samassa paikassa kuin edellisessä kuvassa, mutta kuva on otettu kauempaa. Hän katsoo oikealle kameran ohi. Hänen oikea kätensä on suorana lantiota vasten ja vasen koukussa rinnalla.

"Kivikehän täytyy olla keinotekoinen."

"Se on niin suuritöinen, että sitä ei ole voitu tehdä vain kuvien ottamista varten."

"Jos se olisi tehty äskettäin, kivien ympärillä täytyisi olla jalanjälkiä. Nyt niitä ei ole."

"Osa kivistä on jo hautautunut melkein kokonaan hiekkaan."

Anna-12.jpg Anna seisoo sisimmässä ympyrässä ja katsoo. Hän on pannut hiekkaa rintojensa yläpuolelle ja sitä valuu siitä alas. Hänen jalkansa ovat harallaan. Kivitorni on hänen jalkojensa välissä ja ulottuu melkein hänen haaroihinsa. Annan kädet ovat ylhäällä koukussa pään molemmin puolin. Sormet ovat harallaan ikään kuin hän olisi juuri avannut nyrkkinsä ja pudottanut niistä hiekkaa.

"Jos tuo ei ole fallossymboli, niin sitten en tiedä, mikä on."

Anna-13.jpg Anna on kyykyssä kivitornin takana ja katsoo oikealle. Hänen kätensä koskettavat kivitornin toiseksi alimmaista kiveä. Hänen jalkansa ovat harallaan ja kivitorni on niiden välissä. Kivitorni ulottuu hänen kyynärvarsiensa puoliväliin.

"Aika iso."

Anna-14.jpg Anna juoksee rannalla kamerasta poispäin.

"Yrittääkö se karkuun?"

"Ovatko kuvat järjestyksessä?"

"Ne ovat siinä järjestyksessä kuin ne olivat sähköpostissa."

Anna-15.jpg Sama tausta kuin edellisessä kuvassa. Anna kävelee kohti kameraa. Kuva on otettu lähempää kuin edellinen kuva. Anna katsoo kameraan pää kallellaan.

"Se tulee takas."

"Kuunteleeko, se mitä kuvaaja sanoo?"

Anna-16.jpg Sama tausta kuin edellisessä kuvassa, otettu hieman eri paikassa. Anna seisoo jalat harallaan. Paino on vasemmalla jalalla ja vartalo on vinossa. Anna katsoo kameraan.

"Rantaa ei ole tunnistettu."

Anna-17.jpg Anna katsoo kameraan. Vasen jalka on vähän koukussa ja oikea suorana sivulla.

"Ketään nuorta naista ei ole ilmoitettu kadonneeksi."

"Ainkaan vielä."

Anna-18.jpg Sama paikka kuin edellisessä kuvassa. Anna seisoo. Oikea käsi on ylhäällä pikkusormi ja etusormi pystyssä ja muut vähän koukussa. Anna katsoo alas jalkoihinsa. Siellä ei ole muuta kuin hiekkaa. Kuva on otettu kauempaa kuin edellinen kuva.

"Onko tuo joku noitamerkki?"

Anna-19.jpg Anna on nelinkontin hiekalla. Vasen jalka on koukussa ja oikea suorana taaksepäin. Selässä ja takapuolessa on hiekkaa.

"Ei näytä siltä, että se ryömisi karkuun."

Anna-20.jpg Anna on nelinkontin hiekalla ja pyllistää kameralle. Takapuoleen ja alaselkään on tarttunut hiekkaa.

"No nyt meni pornon puolelle."

Kukaan ei naura.

Anna-21.jpg Mies makaa selällään hiekalla jalat yhdessä ja kädet kylkiä vasten. Hänen silmäluomensa on painettu kiinni. Hän on täysissä pukeissa. Hän näyttäisi nukkuvan, ellei hän olisi on yltäpäätä veressä. Veri on tullut kurkusta, joka on viilletty auki. Pää on käännetty taaksepäin niin, että haava ammottaa suoraan kohti kameraa. Hiekka hänen ympäriltään on haravoitu sileäksi. Hänen oikealla puolellaan on sama hiekkaan piirretty sydän kuin yhdeksännessä kuvassa. Sydämen sisään on kirjoitettu LOVE YOU. Vasemmalla puolella on rikottu kamera.

"Onko tuolla kameralla otettu kuvat naisesta?"

"Näyttää ammattilaisen kameralta."

"Se tapettiin varmaan tuossa. Jäljet on haravoitu."

"Tekijän on täytynyt saada valtavasti veriroiskeita päälleen."

"Nainenko sen tappoi?"

"Luultavasti."

"Miksi?"

"Mistä sen tietää."

"Jos mies yritti jotain?"

"Kysytään naiselta."

"Mutta ennen sitä meidän pitää löytää se."

Löylyn lyömä

Mixu Lauronen

Jalkani olivat mudassa ja vaatteeni läpimärät, kun löysin polun. Tunnustelin maata sauvallani. Se oli kovaksi poljettu ja paljas kasvillisuudesta. Tätä jotosta käytettiin usein.

"Asutusta on ihan lähellä", sanoin Varikselle, joka lensi vierelläni. "Jo oli aikakin", se rääkäisi. Varis vihasi matkustamista, mutta minä en ollut onnistunut juurtumaan mihinkään. Osani oli kulkea paikasta toiseen.

Seurasin polkua huolellisesti ja kuulostelin ilmaa. Veden ropina peitti mahdolliset äänet tehokkaasti, samoin tuoksut. Oli vain kuljettava polkua pitkin ja toivottava, että meni oikeaan suuntaan. Kontti selässäni oli kevyt, mutta sen päälle asetettu huopa oli likomärkä ja painoi. En ollut syönyt koko päivänä mitään, ja kaipasin lepoa.

Samassa kuulin koiran haukuntaa. Varis otti korkeutta ja lepatti paikallaan.

"Koira ja metsästäjä", se sanoi. "Tulossa tänne päin." Pysähdyin.

Seisoin keskellä polkua sauvaani nojaten, kun metsästäjä lähestyi. Koira murisi.

"Shh. Shh. Se on vain mies", sanoi syvä miehenääni. Kumarsin.

"Hyvää päivää."

"Päivää, vieras", ääni sanoi ja hiljeni sitten. En ihmetellyt, sillä mahdoin olla kummallinen näky. Siitä huolimatta seisoin hievahtamatta ja pidin kasvoni metsästäjään päin.

"Silmäsi..." hän sai sanottua.

"Anteeksi, ne pelottavat aina", sanoin. "Olen Kontiainen", jatkoin ja ojensin käteni. Mies tarttui siihen lujalla puristuksella.

"Usma", hän sitten tokaisi. "Nimeni on Usma."

"Sopiva nimi metsänkävijälle", hymyilin. Kuuntelin hänen hengitystään. Hyväkuntoinen, ilmeisesti nuori. Minua pidempi. Yskäisin.

"Olen menossa kylään", Usma sanoi viipymättä. "Liitytkö seuraan?"

Nyökkäsin. Usma epäröi hetken. Minun oli pakko avata suuni: "Mene vain edellä, pysyn kyllä perässä." Peräkanaa kävelimme ihmisten pariin.

Saapumisemme kylään sai aikaan melkoisen reaktion. Kaikkialta juoksi ihmisiä tuijottamaan mutaista tulijaa, jolla oli kummalliset silmät. Aikuiset pysyivät kauempana, lapset tunkivat lähemmäs. Jostain syystä lapset voittivat aina pelkonsa aikuisia nopeammin. Hymyilin ja elehdin, ettei minulla ole mitään annettavaa. Lopulta lapset vetäytyivät kauemmas.

"Tervetuloa Jokikotoon", sanoi joku syvällä, rintavalla äänellä. "Tämä paikka on sinunkin kotisi." Äänessä tuntui lievää sääliä. "Minä olen Mielo, kyläpäällikkö."

"Kiitos, kiitos", nyökkäsin. "Olen Kontiainen. Voisin viipyä täällä muutaman päivän, jos se vain suinkin sopii."

"Mikäs siinä", Mielo vastasi. "Meillä on ahdasta, mutta saunassa on tilaa. Saunakestimme on karkuteillä", Mielo jatkoi viitaten saunassa asuvaan ja siitä huolehtivaan mieheen.

"Karkuteillä?" sanoin puolivahingossa.

"Hän katosi viisi päivää sitten", päällikkö jatkoi. "Liekö mennyt naapurikylän naisten matkaan."

"Ei!" huusi ääni, joka kuulosti nuorelta naiselta. Kuulin askeleita ja nenääni tulvahti saippuan ja hajusteiden tuoksu, makea mutta hento. Tulija seisahtui Mielon eteen. "Otava ei jättäisi minua."

Hetken aikaa oli aivan hiljaista. Niiskaisin. Joku tarttui kyynärvarteeni. "Sauna on täälläpäin."

Minut opastettiin saunaan, joka oli rakennettu kylän laitamille pieneen mäennyppylään. Se oli katettu nahoilla, ja oli syvyydeltään sellainen, että juuri ja juuri yletyin kattoon.

"Voinko lämmittää tämän?" kysyin saattajaltani, joka ei ollut sanonut sanaakaan koko matkalla.

"Voi toki", hän vastasi. "Mutta me tulemme myös. Ensin voit toki kuivatella vaatteitasi ja itseäsi. Tähän aikaan vuodesta vilustuu helposti."

Nyökkäsin. Kuulin, miten askeleet tömistelivät pois. Varis lensi sisään.

Yritin saada tulen syttymään. Se ei ollut helppoa sateessa, mutta lopulta onnistuin. Tuli rätisi iloisesti kun riisuin vaatteeni ja asetin ne kuivumaan lauteille. Sade ropisi yhä yltyvällä voimalla, ja tunsin savun hajua. Se pysyisi tässä säässä matalalla.

Miellyttävä lämpö levisi kiukaan eteen, ja hieroin käsiäni yhteen saadakseni verenkierron toimimaan. Istuin maalattialla jalat ristissä ja mietin.

"Saunakesti on kuulemma kadonnut", sanoin Varikselle. "Viisi päivää sitten."

"Mennyt jonkun naisen matkaan", Varis totesi epäröimättä. "Vanha tuttu tarina."

Olin hetken hiljaa ja ravistin päätäni saadakseni enimmät vedet pois hiuksista.

"En olisi niin varma", vastasin Varikselle. "Hänellä taitaa olla tyttöystävä ihan täällä", sanoin ja kerroin Varikselle, miten nuorelta kuulostava nainen oli ollut eri mieltä asiasta. Varis hyppi edestakaisin lauteella ja raakkui hiljaa: "Hyvä huomio, hyvä huomio."

"Luulenpa, että meitä tarvitaan taas", sanoin ja lisäsin puita kiukaaseen. "Otavan on löydyttävä."

"Vai Otavan?" Varis sanoi. "Nyt meillä on ainakin nimi."

Tutkin saunan huolellisesti. Vesi oli valmiiksi kannettu sisään. Otavan tavarat löytyivät ovensuusta pienestä lukitsemattomasta arkusta. Niitä ei ollut paljon, vain muutama vaatekerta ja tuohivirsut. Suljin arkun ja istahdin alimmalle lauteelle. Otavan ulkovaatteet puuttuivat, samoin puukko. Ehkä hän oli kuin olikin lähtenyt omasta halustaan. Miksi minulla sitten oli tunne, ettei kaikki ollut hyvin?

Alkoi jo hiostaa, ja ilma oli kuiva. Hörppäsin vettä tynnyristä kupilla, jonka olin löytänyt lauteiden alta. Sade oli lakannut. Saunan seinät tuntuivat lämpimiltä.

Peitin katon osittain nahoilla. Savu pääsi yhä ulos.

Jotain tuntui puuttuvan, jotain oleellista. Hieroin partaani. Viisi päivää. Siinä ajassa ehtii jo kauas. Eikä tämä ollut minun asiani. Puutuin yleensä pulmiin enemmän kuin minun kuului. Pulmien ratkominen oli se, missä minä olin hyvä.

Joskus minulta jopa pyydettiin apua. Maineeni kulki silloin tällöin edelläni.

Ihmiset tulisivat pian, nyt oli syytä keskittyä lämmittämiseen. Tämä sauna tuntui olevan vaikea lämmitettävä. Se tuli lämpimäksi, muttei millään kuumaksi. Kiuas sai taas uuden annoksen puuta ja minä hikoilin sen edessä toivoen, että tilanne kohenisi.

Samassa saunaan tuli ihmisiä. Puheensorinan perusteella heitä oli kahdeksan, ja kaikki miehiä. Kiiruhdin nostamaan vaatteeni pois lauteilta ja kumarsin oven suuntaan. Joukkio pisti loput nahat paikoilleen ja istahti lauteille. Asetin vaatteeni arkkuun Otavan tavaroiden päälle ja suljin sen. Nyt ne eivät kastuisi.

"Tule sinäkin", sanoi joku. Tein työtä käskettyä. Varis ei ollut ehtinyt ulos, se kyhjötti lauteiden alla. Se ei ollut koskaan ollut saunassa. Tästä tulisi mielenkiintoista.

"Kuulin, että olet kaukaa", kuului hieman nenään puhuva ääni.

"Voihan sen niinkin sanoa", vastasin. "En ole kotoisin oikeastaan mistään."

"Sinä kuulemma autat pulmissa", sanoi toinen, edellistä matalampi ääni. "Varsinkin isoissa".

"Siinä olette oikeassa", totesin rohkeasti. "Joskus tuntuu, että ne oikein seuraavat minua. Tai minä niitä."

Saunan täytti naurunremakka. Tunsin itseni tervetulleeksi. Se helpotti asioita. Päätinkin jatkaa rohkeasti: "Kertokaa minulle Otavasta." Naurunremakka tyrehtyi.

"Epäiletkö vilunkipeliä?" nenä-ääni sanoi. "Onko Otava pulassa?"

"Sitä en osaa sanoa", vastasin. "Mutta uskon, ettei häntä viety väkisin. Siitä olisi jäänyt jälkiä."

"Aha", sanoi nenä-ääni. "Sitä en uskonutkaan. Otava oli kaikkien kaveri. Hieman yksinkertainen, mutta rakastettavalla tavalla."

"Yksinkertainen?" minä keskeytin.

"Niin, jälkeenjäänyt. Kaksikymmentäviisi vuotta vanha, ja käyttäytyi kuin kymmenvuotias. Hyvä saunakesti tosin."

"Mutta ei hänestä metsästäjäksi ollut, ei", puuttui puheeseen kolmas ääni, joka oli möreä ja hieman rahiseva. "Pari kertaa me yritimme hänen kanssaan, mutta hän pelkäsi liikaa."

"Pelkäsi?" kysäisin. Miehet olivat hetken hiljaa. Sitten nenä-ääni jatkoi: "Jänisten irrottaminen ansasta vielä onnistui, mutta kerran erehdyimme viemään hänet karhumetsälle."

"Mitä tapahtui?" kysyin kiinnostuneena. Tunsin kipristelyä vatsassani. Se oli yleensä merkki siitä, että olin jäljillä.

"Löysimme karhun pesän, mutta otso heräsi kesken kaiken. Peräännyimme kaikki Otavaa lukuun ottamatta. Hän piti keihäänsä tanassa ja tuijotti karhua suoraan silmiin. Luulimme, että hänen loppunsa tulee. Olin jo rientämässä avuksi, kun karhu tuhahti ja pakeni metsään."

Kuuntelin tarinaa mietteliäänä. Otava oli siis tavannut karhun silmästä silmään ja selvinnyt vahingoittamatta ja vahingoittumatta. Niin ei tapahtunut kovin usein.

"Veimme Otavan pois ja jatkoimme karhun perässä", nenä-ääni jatkoi. "Saimme sen kiinni ja tapoimme. Otava itki, kun toimme sen ruhon kylään."

"Hän oli aina hyvin herkkä", puuttui matalaääninen mies puheeseen. "Tai siis on. Otava on herkkä." Syntyi syvä hiljaisuus.

Saunan jälkeen minut käskettiin mukaan, jotta naiset pääsisivät rauhassa saunomaan. Varis lennähti ulos heti, kun nah-

koja raotettiin. Se oli murjottanut koko saunomisen ajan. Nyt se lekutteli yläpuolellani ja valitti. Yritin olla huomioimatta sitä, etteivät miehet ympärilläni olisi alkaneet epäillä.

"Varis saunassa!" sanoi matalaääninen mies. "Kummallinen enne." En vaivautunut vastaamaan.

Miehet veivät minut isoon tupaan, ja käteeni annettiin puukuppi täynnä sahtia.

"Se on itse tehtyä, rohkeasti vaan", miehet usuttivat. Lopulta maistoin juomaa. Se oli miellyttävän makuista, kataja tuli hyvin esille. Otin lisää, ja taas. Olin pienessä hiprakassa. Muutkin alkoivat selvästikin juopua. Joku alkoi laulaa, ja muut yhtyivät kuoroon. En tuntenut laulua, joten pysyin hiljaa. Varis oli lentänyt pihalle.

Laulu kertoi miehestä, joka päätti näyttää rakastettunsa isälle olevansa mies, ja lähti yksinään karhujahtiin pelkän puukon kanssa. Karhu kuitenkin murskasi hänen kätensä, ja mies pääsi pakenemaan vain vaivoin. Sillä välin tytön isä oli antanut tämän vaimoksi toiselle miehelle.

"Eikö teillä ole mitään hilpeämpää?" huusin ja maistoin lisää sahtia.

"Tämähän on hilpeä tarina", joku sanoi ja kaikki remahtivat nauruun. Yritin nauraa mukana.

Naiset tulivat saunasta, joten kiitin mukavasta illasta ja vetäydyin yöpuulle. Sauna oli vielä melko kuuma, mutta kosteus oli jo haihtunut. Kaivoin tavaroistani esiin rumpuni ja asetuin makaamaan lauteille. Suljin silmäni ja aloitin hitaan rummutuksen. Varis istahti viereeni. Sen tehtävänä oli suojella ruumistani, kun olin langenneena loveen. Tasainen rummutus upposi mieleeni ja sai oloni kevyeksi. Silmäni muljahtivat väärin päin. Lopulta henkeni erosi ruumiistani ja nousi saunan kattoon.

Varis hehkui kuin taottava rauta, ja kaikki muu oli tummaa, kylmää ja väritöntä. Saunassa ei ollut ketään muuta. Tonttu puuttui. Hämmentyneenä kiersin kiukaan taakse toivoen, että se oli peittänyt saunanhaltian näkyvistä. Ei sielläkään. Ilmankos saunaa oli ollut vaikeaa lämmittää. Palasin takaisin ja avasin silmäni.

"Varis, Otava ei ole ainoa, joka on hukassa", sanoin.

"Tiedän", Varis tokaisi. "Huomasin sen heti. Olisit kysynyt", se jatkoi ja raakkui ilkikurisesti. Naputtelin sormiani lauteeseen. "Onko jotain muuta, mitä minun pitäisi tietää?" kysyin ärtyneenä. Joskus Varis sai minut melkein pois tolaltani. Toistaiseksi olin kuitenkin onnistunut säilyttämään malttini.

"Ei, en usko että on", Varis vastasi melkein liian nopeasti.

"Oletko varma?" kovistelin lintua.

"Aivan varma", Varis sanoi. Tällä kertaa uskoin sitä. En voinut tehdä enempää sille illalle, ja pääni oli vielä pehmeä sahdista, joten kääriydyin vilttiin ja nukahdin.

Aamulla oloni oli yllättävän hyvä. Nousin ylös ennen kuin kukaan saapui saunaan ja pesin kasvoni ja käteni haalealla vedellä. Otin sauvani ja astuin ulos. Tunsin heti auringon lämmön. Päivä olisi aivan toisenlainen kuin edellinen. Varis kohosi taivaisiin, ja minä lähdin tarpomaan kohti kylän päärakennusta aamiainen mielessäni. En päässyt ihan perille, kun joku huusi minulle.

"Anteeksi", sanoi naisen ääni jostain sivummalta. Seurasin ääntä varovasti. Haistoin lampaita. Lopulta saavuin köysiaidalle.

"Sinä olet varmaan Otavan rakas", kuiskasin ja yritin silmäillä oikeaan suuntaan.

"Kyllä", nainen kuiskasi. "Kyllä olen. Nimeni on Pilvi."

"Kontiainen", sanoin ja nyökkäsin tervehdykseksi. "Kuulin, että Otava on kadonnut."

"Olen huolissani", Pilvi vastasi. "Hän ei ole ikinä ollut poissa kotoa."

Nojasin sauvaani. Kuulin Pilvin nopean hengityksen. Hän oli juossut jostakin.

"Missä Otava asui?" kysyin, vaikka tiesin jo vastauksen.

"Saunassa. Hän oli meidän saunakestimme."

"Eikö hänellä ollut muuta paikkaa?" tarkensin kysymystäni.

"Ei. Hänen vanhempansa... he eivät pitäneet Otavasta", Pilvi sanoi epäröiden. Nyökkäsin.

"Koska hän oli epätavallinen? Siksikö?" utelin.

"Niin, juuri siksi", kuului vastaus. "Otavan äiti ei ole puhunut pojalleen kahteen vuoteen ja isä... hänelle poikaa ei ole olemassa", Pilvi päivitti tietoni Otavan perhesuhteista. Poika parka. Melkein tunsin sääliä häntä kohtaan.

"Millainen Otava oli... on ihmisenä?" korjasin kysymystäni. Oli parempi kuulostaa myönteiseltä. Mikään ei viitannut siihen, että olisi tapahtunut jotain pahaa.

"Hän on lempeämpi kuin kukaan, jonka tiedän", Pilvi innostui. "Otava ei tee pahaa kärpäsellekään. Hän haluaa aina oppia uutta. Otava ei edes juo", tyttö lopetti.

"Ei juo?" hämmästelin. "Mitä muut miehet siihen sanovat?"

"Eivätpä nuo ole mitään sanoneet", Pilvi sanoi.

"Miksi kerrot minulle tämän?" kysyin.

"Olet ulkopuolelta, etkä ole nähnyt Otavaa", Pilvi vastasi. "Sinä et vihaa häntä. Tiedän, että voit etsiä hänet, minä pyydän", hän selitti ja tarttui minua hetkeksi käsivarresta. Nyökkäsin ja annoin hänen poistua. Sitten kohottauduin pystyyn ja kävelin aamiaiselle.

Ruoan jälkeen kysyin, mistä tavoittaisin Otavan vanhemmat. Kolistelin tarkoituksella heidän mökkiinsä, etteivät he tuntisi itseään yllätetyiksi. Pysähdyin ovensuuhun ja kopautin sauvallani seinää. "Päivää taloon", huikkasin. Jossain haukahti koira, mutta se vaimennettiin melkein heti. Kuulin kiireiset askeleet. Ne tulivat ison miehen jaloista. Hymyilin ja pidin silmiäni kiinni.

"Mitä te haluatte?" kuului vinkuva ääni. "Tiedän, miksi olette täällä."

Nyökkäsin.

"Haluaisin vaihtaa muutaman sanan pojast..."

"Meillä ei ole poikaa", isä keskeytti minut raa'asti.

"Kertokaa sitten miehestä nimeltä Otava", sanoin äkisti. "Se, mitä tiedätte."

"Emme tiedä mitään", Otavan äiti puuttui puheeseen. "Poika on saunakesti, siinä kaikki."

"Mihin hän on voinut mennä?" kysyin vielä. Ehkä minulla kävisi tuuri.

"Naapurikylään jonkun naisen perään", isä melkein sylkäisi sanat suustaan. "Jätti Pilvin noin vain."

"Mistä te sen tiedätte?" puutuin puheeseen. Isä kuulosti varmalta. Hän epäröi hetken.

"Otava... hän kävi kertomassa lähtevänsä joitakin päiviä sitten."

"Eikös se ollut epätavallista?" kysäisin ymmälläni.

"Kyllä", isä jatkoi. "Otava ei ole käynyt tervehtimässä meitä vuosikausiin."

Kiitin ja poistuin talosta. Otavan vanhemmat olivat siis samaa mieltä kuin suurin osa muista kyläläisistä. Pilvi tuntui niin varmalta asiastaan. Käymällä naapurikylässä selvittäisin asian.

Usma suostui lähtemään oppaakseni. Samalla hän hoitaisi kylän asioita. Päivä oli poutainen ja lämmin, oli hyvä sää matkata. Usma ei juurikaan puhunut, mutta se oli hyvä. Minulla oli paljon mietittävää. Varis lensi jonkin matkaa jäljessämme, se pelkäsi Usman koiraa.

Vauhtimme oli aika kova, mutta polku oli hyvin kuljettu, eikä sillä ollut juuria tai muita esteitä.

Matkattuamme hyvän matkaa Usma pysähtyi.

"Lepäämme vähän", hän sanoi ja istui alas. Etsin sopivan mättään ja istahdin itsekin. Kaivoin kontistani esille vähän leipää ja vettä, jotka olin aamulla kylästä saanut.

"Miksi kukaan ei ole tarkistanut, onko Otava mennyt naapuriin?" kysyin Usmalta. Tämä söi omia eväitään ja totesi sitten: "Meillä ei ole ollut pakottavaa asiaa Joentakaan. Otava kyllä säilyy siellä."

"Ette tunnu olevan kovinkaan huolissanne." Melkein syytin Usmaa. Tämä ei tuntunut välittävän.

"Otava ei ole erityisen pidetty, vaikka kerrassaan mainio saunakesti onkin", Usma vastasi. "Paras saunakesti miesmuistiin."

"Mikä vika Otavassa on?" kysyin. "Jos kerran ette pidä hänestä?"

"Otava ei ymmärrä pitää suutaan kiinni", Usma kivahti. "Hän on paljastanut monia salaisuuksia. Otavalla on tarkka korva."

"Se ei siis liity siihen, että hän on jälkeenjäänyt?"

"Ei tietenkään."

Annoin asian olla.

Jatkoimme kulkuamme, ja lopulta saavuimme Joentakaan. Se kuulosti isommalta kylältä kuin Jokikoto. Erityisesti lapsia tuntui olevan enemmän.

"Päivää kaikille", Usma tervehti kylän asujaimistoa. Hänen koiransa haukkui, ilmeisesti se tervehti kyläläisten koiria. Varis oli jossain, toivottavasti lähistöllä.

"Iltaa teille, tulijat. Mitä Jokikotoon kuuluu?" vastasi vanhalta kuulostava mies. Kylässä tuoksui kala ja savu. Ei ollut vaikeaa arvata, mikä sen pääelinkeino oli.

"Samaa kuin aina ennenkin", Usma vastasi nopeasti. "Paitsi että hukkasimme saunakestimme. Hän on varmaankin täällä."

"Teidän kylästänne ei ole tullut tänne ketään sen jälkeen, kun viimeksi kävit täällä", miesääni sanoi. Usma veti henkeä. "Onko aivan varma? Pieni, yksinkertainen mies?"

"Kyllä me teidän saunakestinne tunnemme", mies naurahti. "Ei, häntä ei ole näkynyt täällä."

Nojasin puunrunkoon ja mietin. Olin edelleen vakuuttunut siitä, että Otava oli lähtenyt omasta vakaasta tahdostaan, ei väkisin. Mutta minne hän oli mennyt? Koputin Usmaa olkapäälle.

"Anteeksi, mutta onko jossain toisessa suunnassa kylää?" sanoin. "Tarkoitan, kävelymatkan päässä?"

"Ei ole", Usma murahti. "Eikä Otava ole koskaan käynyt muualla kuin täällä."

"Mistä sinä sen tiedät?" utelin. Kaikki tuntuivat olevan varmoja Otavan tekemisistä.

"Kaikki sen tietävät. Kysy keneltä tahansa", Usma vastasi ja asteli pois, ilmeisesti asioille. Minä kävelin hieman sivummalle ja kutsuin Varista.

"Kuulitko tuon?"

"En minä kuuro ole", Varis raakkui. "Vaikuttaa siltä, ettei saunakestimme ole kovin pidetty", se jatkoi. "Kukaan ei tunnu piittaavan pätkääkään."

"Paitsi Pilvi", muistutin. Varis istahti olalleni.

"Paitsi Pilvi", se totesi.

"Nyt haluan löytää Otavan entistäkin enemmän", sanoin.

"Sanos muuta", Varis sanoi. "Kaikki ei ole kohdallaan."

Usma hoiti asiansa, ja lähdimme paluumatkalle. Savukala haisi matkatessamme, ja minulle alkoi tulla nälkä. Emme kuitenkaan pysähtyneet. Tunsin ilman viilenevän. Aurinko oli varmaankin laskenut. Usma puhui koiralleen, joka juok-

senteli metsässä ilmeisesti jänistä jahdaten. Metsästäjä huusi ohjeita, joita koira ilmeisesti seurasi tarkasti. Lopulta koira saapui polulle. Haistoin veren. Se oli saanut jäniksen kiinni.

"Pystytkö kulkemaan nopeammin?" Usma lopulta sai kysyttyä. Nyökkäsin. Kiristimme tahtia. Ennen pitkää saavutimme kylän. Nyökkäsin Usmalle kiitokseksi ja vetäydyin saunaan nukkumaan. Sauna oli lämmin, sitä oli käytetty tänään. Riisuin vaatteeni ja käperryin lauteelle alastomana kuin lapsi.

Uneksin, että olin metsässä puukko kädessäni. Minä näin, eikä se tuntunut erikoiselta. Katselin ympärilleni. Kaikkialla oli lehtipuita. Tiesin, että ne olivat koivuja. Kuuntelin. Oli aivan hiljaista. Otin askeleen, sitten toisen. Saniaiset rahisivat jaloissani. Minut kuuli jo kaukaa. Varista ei ollut missään. Ehkä se ei ollut päässyt tähän uneen. Se oli hyvä, sillä silloin se vartioi ruumistani saunassa. Olin aivan yksin.

Puristin puukkoa lujempaa, sillä se oli ainoa suojani. Tarvoin eteenpäin. Saniaiset muuttuivat sammalmättäiksi ja koivut kuusiksi. Aloin kuulla ääniä, ensin lintujen laulua ja sitten risahduksia. Niskakarvani nousivat pystyyn. Joku tarkkaili minua. Pysähdyin ja pyörähdin hitaasti ympäri. Puiden välissä ei näkynyt ketään. Otin varovaisen askeleen. Taas kuului risahdus, tällä kertaa takaani. Käännähdin äkkiä ja survaisin puukollani. Joku huitaisi sen kädestäni ja karjaisi.

Edessäni oli jotain suurta ja ruskeaa, jolla oli hampaat ja kynnet. Se seisoi kahdella jalalla ja karjui niin, että metsä kaikui. Polveni löivät loukkua ja kaaduin selälleni mättäälle. Olento tuijotti minua vähän aikaa, tuhahti, kääntyi kannoillaan ja katosi. En uskaltanut liikahtaakaan. Housuni olivat märät ja hiki pisteli silmiä. Puukko lojui vieressäni, mutten halunnut koskea siihen. Konttasin poispäin, ja mietin kuumeisesti.

Karhu. Taas kerran karhu. Törmäsin siihen joka paikassa. Se ei voinut olla sattumaa. Karhun henki yritti sanoa minulle jotain. Käteni lipsahti ja putosin kasvoilleni aluskasvillisuuteen. Oksensin ja ryömin vähän matkaa eteenpäin. Sitten luovutin.

Heräsin saunassa. "Varis?" kähisin.

"Tässä", se vastasi. "Ei mitään hätää. Meinasin herättää sinut."

"Hyvä, ettet tehnyt niin", sanoin ja vaihdoin asentoa. "Tapasin karhun hengen."

"Karhun hengen?" Varis kysyi. "Tämäpä kiintoisaa."

"Eikö?" sanoin ja kömmin lopulta pystyyn. En pystyisi kuitenkaan nukkumaan. "Taidan tietää, mitä se tarkoittaa."

Odotin aamuun ja puin päälleni. Astuin ulos saunasta ja etsin kyläläisiä. Joku astui eteeni.

"Kontiainen, emme voi pitää sinua pidempään. Sinun on lähdettävä." Se oli nenä-ääni. Hymyilin. "Yksi ainoa juttu enää, sitten lähden."

Hiljaisuus.

"Mikä juttu?"

"Minä löydän teille Otavan."

Jälleen hiljaisuus. Nenä-ääni veti henkeä.

"Tiedän, missä hän on", lopetin ja nojauduin sauvaani. Varis seurasi tilannetta lähistöltä.

"Se ei ole naurun asia", nenä-ääni valitti. "Otava oli meille tärkeä."

"Tarvitsen oppaan", sanoin. "Mielellään vain yhden, ettemme säikäytä häntä."

Luokseni tuotiin nuoren kuuloinen mies, jolla oli epävarma ääni ja nihkeät kädet. Kumarsin hänelle ja esittäydyin: "Kontiainen."

"Hiita", mies sanoi. "Viet minut kuulemma Otavan luo."

"Kyllä, niin vien", totesin ja jatkoin: "Vie minut sen karhun pesälle, jota Otava ei saanut tapetuksi. Tiedätkö reitin?"

Oli hetken hiljaista. Poika ilmeisesti nyökki, mutta tajusi sitten erheensä. "Kyllä, kyllä tiedän. Sinne on matkaa", hän vastasi.

"Meidän on sitten parasta lähteä", tuumasin ja ojensin käsivarteni.

Kun olimme päässeet jonkin matkan päähän kylästä, avasin taas suuni.

"Otava on karhun pesällä. Minun olisi pitänyt tajuta se heti", selitin Hiidalle lähinnä selvittääkseni ajatukseni. Tämä ilmeisesti tajusi sen, koska pysyi hiljaa.

"Otava oli ilmeisesti todella hyvä saunakesti?" kysyin. Vastaus tuli heti.

"Paras mikä meillä on ollut miesmuistiin."

"Aivan", totesin. "Tiedätkö mistä se johtui?"

"Otava ja saunan tonttu olivat hyvää pataa keskenään", Hiita sanoi. Menin sanattomaksi.

"Olet aivan oikeassa, Hiita. Mistä sinä sen tiedät?"

"Otava kertoi minulle, kun olimme juomassa sahtia", Hiita totesi.

"Mutta eihän Otava juonut", sanoin.

"Kyllä hän joi, salassa. Oli juonut kymmenkunta päivää, ennen kuin katosi. Minä opetin hänelle sahdin salat", Hiita sanoi ylpeänä. Tartuin häntä hartioista ja käänsin hänet itseeni päin.

"Tiedätkö, Hiita, voisin suudella sinua. Kaikki on nyt selvää!" riemuitsin ja tanssahtelin. "Viimeinkin minulla on koko kuva."

"Mikä ihmeen kuva?" Hiita ihmetteli. Annoin hänelle taas käsivarteni ja aloin selittää.

"Joskus ihmiselle muodostuu vahva side kotipaikkansa tonttuun", selitin. "Koskaan ei voi tietää etukäteen, kenellä. Sitä vain tapahtuu."

"Vähän niin kuin ihmiset rakastuvat joskus toisiinsa, eikö?" Hiita keskeytti. Terävä mies.

Nyökkäsin. "Juuri niin. Otavan ja teidän saunatonttunne välillä oli herkkä side, joka saattoi hajota milloin tahansa."

Hiita veti henkeä. "Taidan ymmärtää."

"Otava joi aika paljon, eikö?"

"Kyllä, sain jatkuvasti kuljettaa hänelle sahtia salaa. Hän ei halunnut, että Pilvi saa tietää."

Istahdin hetkeksi alas. "Tonttu ei pitänyt siitä, että saunakesti oli jatkuvasti humalassa. Se päätti kadota."

"Juuri niin. Otava kertoi siitä minulle päivää ennen kuin katosi."

"Tiedätkö miksi Otava katosi?" kysyin. Halusin katsoa, kuinka paljon Hiita tiesi.

"Liittyikö se juomiseen?"

"Ei, ei oikeastaan. Se liittyi siihen, että saunatonttu katosi. Otava oli hyvä saunakesti. Hän tiesi, ettei saunaa koskaan saisi kunnolla lämpimäksi ilman tonttua." Nousin ylös.

"Ja se oli hänen syynsä", Hiita sanoi kiihdyksissään.

"Kyllä, se oli hänen syynsä. Sitä Otava ei kestänyt, vaan hän lähti pakoon. Hän tiesi naapurikylän, josta hänet saataisiin kiinni. Toinen paikka oli..."

"...karhunpesä", Hiita keskeytti. "Otava näki karhun usein unessaan", hän lopetti.

"Hyvä!" kiljaisin ja läimäytin Hiitaa selkään. "Juuri niin. Me löydämme Otavan karhunpesästä. Hän on varmasti nälissään ja janoissaan. Hänet on vietävä kotiin."

"Mitä hänelle tapahtuu?"

"Voin kutsua uuden tontun", totesin kuivasti. "Mutta Otavan on lopetettava joko saunakestin pesti tai juominen."

"Ei hän osaa mitään muuta", Hiita sanoi.

"Sitten vaihtoehtoja on vain yksi."

"Olemme melkein perillä", Hiita huo-

mautti. "Näen jo pesän."

"On parempi, että sinä menet edellä", sanoin ja pysähdyin. "Me emme tunne."

Kuulin Hiidan juoksuaskeleet. Hän huusi Otavan nimeä, muttei saanut vastausta. Sitten oli hetken hiljaista.

"No? Onko Otava siellä?" karjaisin lopulta.

"Otava... Otava on kuollut", Hiita vastasi.

Juoksin pesälle niin lujaa kuin pystyin. "Varo", sanoin Hiidalle. Hän astui sivuun. Polvistuin. Tunsin ruumiin käsilläni. Se oli vielä lämmin. Otava vaikutti muuten koskemattomalta, mutta hänen takaraivonsa oli iskeytynyt sisään. Veri tahmasi sormeni. Nyt ei ollut aikaa hukattavana.

"Varis!" huusin. "Murhaaja on jossain lähellä!"

"Mene kylään ja pyydä joku avuksesi. Ruumis on saatava täältä pois", sanoin Hiidalle. Hän juoksi pois.

Otin ruumiin tukevasti syliini ja aloin laulaa yksitoikkoista, tasaista rytmiä. Yritin vaipua henkien maille. Hyvällä onnella Otava olisi vielä lähellä. Varis laskeutui olkapäälleni, muttei sanonut mitään. Se oli ilmeisesti epäonnistunut. Jatkoin lauluani ja lopulta henkeni erkani ruumiista.

Kohosin korkeammalle ja korkeammalle. Metsä allani oli tumma meri, josta pilkisti sieltä täältä esiin henkiä. Kuolleita eläimiä, ei muuta. Pysähdyin ja keskityin paremmin. Minua lähestyi henki, se oli karhun. Pysyin hievahtamatta paikallani. Ehkä se tiesi, mitä oli tapahtunut. Ojentauduin sitä kohti. Karhu karjaisi ja oli poissa. Otavaa ei näkynyt. Palasin ruumiiseeni.

Odotin siihen asti, että ruumista tultiin hakemaan. Siihen mennessä olin tutkinut ympäristön. En ollut löytänyt muuta kuin pieniä saviruukkuja, ilmeisesti Hiidan tuomia. Surma-ase sentään löytyi. Ruumiin vieressä lojui kivi, jossa oli verta ja hiuksia. Niitä oli niin paljon, että iskuja oli täytynyt olla useampia. Kuka tahansa murhaaja olikin, oli hänen täytynyt olla täynnä vihaa tai halveksuntaa.

Ruumis kannettiin kylään, jossa jo tiedettiin Otavan kohtalosta. Oli hiljaista, juuri kukaan ei itkenyt. Aistin, miten kyläläiset pidättelivät suruaan. Kukaan ei halunnut näyttää, että oli todella välittänyt tuosta miehestä.

Hautajaiset pidettiin samana iltana. Joen rantaan pystytettiin suuri kokko, jonka huipulle Otava nostettiin. Hänen mukaansa laitettiin hänen lempiasunsa ja -puukkonsa. Kaikki pidättivät henkeään, kun Mielo sytytti kokon. Tulen lämpö levisi mukavasti luihin ja ytimiin koleassa syysillassa.

Varis istui lähipuussa vaiti. Se varmaankin mietiskeli Otavan kuolemaa kuten minäkin. Kellään ei tuntunut olevan syytä tappaa häntä. Toisaalta hän ei ollut kovinkaan pidetty. Hänen omat vanhempansa halveksivat häntä. Oli vain Pilvi.

"Missä Pilvi on?" kysyin lähimmältä kyläläiseltä. Tämä oli hetken vaiti, ja vastasi sitten: "En näe häntä missään." Kävin melkein kaikki paikalla olijat läpi, mutta aina vastaus oli sama. Kenelläkään ei ollut aavistustakaan hänen olinpaikastaan. Poistuin hautajaisista vaivihkaa Varis mukanani. Pilvi oli löydettävä.

Kävelin kylässä ympäriinsä ja huusin aina välillä Pilvin nimeä. En saanut minkäänlaista vastausta. Ihmiset alkoivat palata hautajaisista. Istuin kivelle ja huokaisin syvään.

"En saa tästä mitään tolkkua", kuiskasin Varikselle, joka pomppi maassa muutaman metrin päässä.

"Turhaan minulta kysyt", se vastasi ja hypähti polvelleni. Silitin Varista varovasti selästä. Se ei aina pitänyt siitä. Nyt se pysyi tiiviisti paikallaan. Lähistöllä oli ilmeisesti koira tai pari. "Ainakin sinä löysit Otavan."

"Se on kyllä totta", yritin nauraa. "Se saa riittää."

Tiesin, ettei siinä ollut tarpeeksi. En saisi

mielenrauhaa ennen kuin saisin selville, kuka Otavan tappoi. Vasta sen jälkeen voisin lähteä kylästä.

Kirkaisu havahdutti minut. Kylänraittia juoksi joku, joka huusi mennessään: "Pilvi! Pilvi on tapettu! Uhrilehdossa! Pilvi on kuollut! Tapettu!"

Olin pystyssä niin nopeasti, että Varis tuuskahti maahan. Kylä oli räjähtänyt elämään ympärilläni. Kaikki juoksivat samaan suuntaan. Oli helppoa seurata heitä. Lopulta saavuin uhrilehtoon, joka oli melkein kylän vieressä. Kuulin tuulen humisevan lehvistössä, puut olivat kai haapoja.

"Voi ei", joku kuiskasi. "Ottakaa hänet alas."

"Anteeksi, mutta mitä tapahtuu?" kysäisin lähimmältä kyläläiseltä.

"Pilvi roikkuu puusta", kuului nyyhkäisevä vastaus. "Hänet on hirtetty."

Raivasin tieni väkijoukon läpi. "Odottakaa!" huusin merkiksi, ettei Pilviä vielä otettaisi alas. Saavuin ruumiin luo ja löysin köyden. Se oli hyvää tekoa. En yltänyt solmuun asti. Pilvin jalat roikkuivat noin kyynärän irti maasta.

"Voitte ottaa hänet nyt alas", sanoin. Kun Pilviä lähdettiin viemään pois, aloin tutkia ympäristöä huolella. Maassa ei ollut kiveä tai muuta seisomiseen sopivaa lähimaillakaan.

Pilvikään ei ollut ehtinyt olla kovin kauaa kuolleena. Se tarkoitti, että tappaja tai tappajat olivat olleet poissa hautajaisista. Tarvoin kohti kylää Varis perässäni.

Kyselin, missä kyläpäällikkö oli. Sain vastauksen ja kävelin hänen luokseen heti. Aikaa ei ollut hukattavana. "Mielo", sanoin. "Kuka oli poissa hautajaisista?"

"Tarkoitatko Pilvin lisäksi?" hän vastasi. "Ei kukaan. Kyselin jo, kaikki olivat paikalla."

Pudistelin päätäni. Se ei ollut mahdollista. Vai olivatko murhaajat tulleet kylän ulkopuolelta?

"Oletko aivan varma?" yritin vielä.

"Niin varma kuin varma voi olla", kuului vastaus. Koputtelin otsaani sauvalla. Oli vain yksi mahdollisuus. Palasin uhrilehtoon. Puu oli helppo kiivetä jopa sokeana. Arvioin oikean kohdan ja kurkotin. Käteni osui köyteen, joka oli jäänyt paikoilleen. Se roikkui oksasta, jota pitkin olisi ollut helppo ryömiä. Sen sijaan laskeuduin maahan ja palasin kylään.

Keskellä kylää oli menossa tappelu. Laskin kaksi eri ääntä, molemmat naisia.

"Ilman teidän tytärtänne Otava eläisi vielä!" sanoi Otavan äiti. Nyt hän kuulosti aivan erilaiselta kuin viimeksi kun keskustelin hänen kanssaan. Menetys muuttaa kovimmankin sydämen.

"Mitä sinä puhut? Meidän tyttäremme on kuollut! Kuollut, etkö tajua!" vastasi naisääni, joka ilmeisesti kuului Pilvin äidille.

"Ja hyvä niin!"

Kuulin, miten naiset hyökkäsivät toistensa kimppuun. Astuin lähemmäksi.

"Olkaa hyvät ja kuunnelkaa!" karjuin tappelun äänen yli. Tunsin miten Varis laskeutui olalleni. Se lisäsi painoa sanoilleni. Naiset lopettivat. Kuulin, miten muut kyläläiset astelivat lähemmäs. Nojasin sauvaani. "Minäpä kerron, mitä tapahtui." Koko kylä hiljeni. Jopa koirat tuntuivat vaienneen.

"Jotkut teistä tietävätkin, että Otava joi", aloitin. Kyläläiset kohahtivat. "Paljon. Ja se oli hänen tuhonsa. Teidän saunatonttunne ei kestänyt sitä, että saunakesti joi. Se häipyi."

Vaihdoin asentoa. Hiljaisuus pisteli kuin nokkospuska. "Otava säikähti, totta kai. Hän pelkäsi kyläläisten reaktiota ja pakeni tekoaan ainoaan turvapaikkaan, jonka tiesi. Karhunpesä odotti tyhjänä, ja sinne hän meni. Mutta sielläkään hän ei ollut turvassa."

Pidin uuden tauon. Näin sain kaikkien jakamattoman huomion. Varis lehahti lentoon ja jäi varmaankin kiertelemään

ihmisten päiden yllä.

"Eräs arvasi, mihin Otava katosi. Hän meni karhunpesälle. Tuli riita ja tuohduspäissään tulija löi Otavaa kivellä, ei kerran vaan useasti. Miksi näin? Koska hänellä ei riittänyt voimaa tappaa kerralla."

Yskäisin. Kyläläisten joukosta kuului mutinaa. Jatkoin yksinpuheluani: "Tulija kuitenkin katui tekoaan. Hän karkasi kylään, otti köyden ja tappoi itsensä. Niin, tappaja on Pilvi."

"Ei varmasti ole!" huusi Pilvin äiti ja tönäisi minua niin, että kaaduin maahan. Tunsin potkun kyljessäni, sitten joku veti hänet pois. Varis rääkyi. Nousin ylös sauvaani nojaten.

"Tiedän, että tämä kuulostaa pahalta. Rakkaus on kuitenkin joskus liian sokea, ja saa ihmiset tekemään mitä sattuu. Muuta selitystä ei ole."

"On", kivahti Pilvin äiti. "Minä tapoin Otavan."

Säpsähdin. "Niinkö?"

"Tyttäreni heilasteli sen hullun kanssa. En voinut kestää sitä. Sitten Otava katosi, ja tiesin, että tyttäreni tiesi hänen olinpaikkansa. Seurasin häntä karhunpesälle ja yritin saada pojan havahtumaan. Hän ei kuunnellut järkipuhetta."

"Miksi Pilvi sitten tappoi itsensä?" kysyin ohut hymy kasvoillani. Kävelin heikoilla jäillä. Äiti oli valmis mihin tahansa.

"Kerroin Pilville, mitä olin tehnyt. Hän juoksi pois kotoa ja... ja..." nainen nieleskeli. Sitten hän pillahti itkuun.

"Viekää Anettu pois", Mielo sanoi. Aioin puuttua puheeseen, mutta päätin olla vaiti. Minua ei kuitenkaan uskottaisi. Käännyin pois ja otin askeleen, kun Mielo tarttui lempeästi käsivarteeni.

"Kontiainen, älä mene vielä", hän sanoi. "Tarvitsemme sinua."

"Saunatonttu?" kysyin.

"Saunatonttu."

Sauna pestiin perusteellisesti, ja astuin sisään alasti ja tuhkamaalausten peitossa. Minulla oli mukana vain rumpuni. Asetuin lauteelle istumaan ja aloin rummuttaa. Yksitoikkoinen ääni kaikui saunan seinistä. Lauluni vahvisti rytmiä. Päässäni huimasi ja sydän jyskytti kuin hengenhädässä. Lankesin loveen.

Kiisin ylös kuin hirmumyrskyn vetämänä. Kaikkialla ympärilläni nauroivat kodittomat henget. Pysähdyin niiden keskelle ja huusin: "Onko teissä tarpeeksi rohkeutta astua saunakestittömään saunaan? Saatte saunan nyt, kestin myöhemmin. Lupaan, että hän on hyvä kesti."

Henget kieppuivat ympärilläni, tunsin niiden kädet kasvoillani. Rumpuni tihensi rytmiä. Sitten yksi henki jäi leijumaan eteeni.

"Sinäkö? Seuraa minua." Niin me saavuimme Jokikodon saunaan, minä ja tonttu. Laskeuduin ruumiiseeni. Tonttu tutki ensi töikseen kiukaan ja tuhahti. Sitten se pomppi lattialla, heitti kiulullisen vettä seinille ja roikkui kattopalkeissa.

"Hyvä sauna", se sanoi sitten. Nyökkäsin vastaukseksi.

Sauna lämmitettiin samana iltana. Saunakestin tehtävää toimitti Hiita. Minua oli pidetty kylässä erilaisilla tekosyillä, mutta totuus oli, etten halunnut vielä lähteä. Minun oli testattava uusi tonttu ja uusi kesti.

"Teit suuren työn löytäessäsi Otavan. Tappajankin sait puhumaan. Ensi löyly on varattu sinulle", sanoi Mielo. En osannut muuta kuin nyökätä, riisua vaatteeni ja astua kuumaan saunaan.

Löyly oli paljon parempi kuin mihin olin tottunut. Asetuin makaamaan ylimmälle lauteelle ja mietin. Jos olisin tarpeeksi päättäväinen, saisinko kyläläiset uskomaan totuuteen? Ja mitä sitten? Anettua oli jo rangaistu. Ehkä oli vain parasta vetää henkeä ja nauttia.

Erotiikkaravintolalähtöisen tutkinnan alkeet

Esko Suoranta

Turvallisuuspoliisin ylitarkastajakapteeni Rämeensivu avasi silmänsä. 80-luvun digitaalikellon punaiset numerot kertoivat kellon olevan 5.45. Paska aika herätä, mutta minkäs teet, jos sammahdat lottoarvonnan jälkeen jallukolakekkulissa. Hän raivasi hikisen täkin päältään ja raahautui keittiöön. Lehdenjakaja oli taas myöhässä, joten Rämeensivu tyytyi selailemaan postimyyntiluetteloa ja nautiskeli kolmen markan alusvaatemallien keikistelystä sivuilla 4-6 ja 47-66.

Rämeensivu otti muutaman horjuvan askeleen olohuoneen ikkunalle ja nykäisi aavistuksen repsottavat sälekaihtimet ylös. Likaa syövän ikkunalasin läpi hän näki ympärillään heräilevän kerrostalokompleksin. Valoja syttyi laiskan epäsäännöllisesti kolmivuorotyöläisten kammetessa itseään liikkeelle ja yön urheimpien rellestäjien ryömiessä takaisin koloihinsa.

Haapaniemenkadun ympäristö oli surullisenkuuluisan Merihaan uudistusprojektin ensimmäisen aallon tulosta. Historiallinen 70-luvun dystopiaulkokuori ei ollut kadonnut mihinkään, mutta kaikenlaista viherpesua ja kasvojenkohotusta oli kyllä yritetty toteuttaa. Energiaomavaraisuutta, Singaporen ydinkeskustan verran valvontateknologiaa ja hitosti lisää kerroksia idyllisine kattopuutarhasuunnitelmineen ja näköalasaunoineen. Pilvenpiirtäjähaaveiden kariuduttua puolalaisten työmiesten puutteeseen ja talouskriisijälkilöylyihin 2017 alkaen uudistus jäi iloisesti puolitiehen. Suuri osa kameroista raksutti kovalevyjä täyteen ilman asiaankuuluvaa valvontahenkilökuntaa ja rammat taivaantavoittelijat ruostuivat pystyyn varistellen iloisesti ropisevaa lasimurskaa kulkusilloille ja parvekkeille tasaisin väliajoin.

Puhelin soi. Rämeensivun soittoäänenä oli vanhanaikaisen pöytäpuhelimen pirinää, jonka hänen idioottisiskonsa tytär Jenny-Johanna oli kännykkään laittanut. Kaikista yrityksistään huolimatta hän ei ollut onnistunut vaihtamaan sitä mihin-

kään siedettävämpään. Toisaalta se sopi hänelle hyvin, olihan hän vanhan koulukunnan miehiä monessa muussakin asiassa, mutta pirinä oli silti vittumaisinta ikinä, jos siihen keskellä yötä sattui heräämään. Sinertävänä hehkuvassa näytössä vilkkui ”Dagge”, lyhenne ylikonstaapeli Dagerfjeldtistä, Rämeensivun lähimmästä alaisesta, luotettavasta, mutta hieman yksinkertaisesta poliisista, joka ei aina huomannut, milloin lain henki tai jutun ratkaisu kävi ohjesäännön kirjaimen edelle. Tuohon aikaan aamusta Daggen soitto ei voinut tarkoittaa muuta kuin töitä. Ylitarkastajakapteeni Rämeensivun alaa oli kuolema.

Aamuyö oli kolea. Piikkiruoskamainen sadekuuro huuhtoi kalanruotomaisia betonihirvityksiä Rämeensivun kömpiessä klassiseen vuoden -71 Ford Taunukseensa. Auto muistutti väriltään vauvankakkaa, oikea sivupeili oli irronnut takaa-ajotilanteessa 90-luvun lopulla ja menopeli imi bensaa kuin pesusieni. Rämeensivu paistatteli usein viherhippien ja kettutyttöjen pahennuksessa astuessaan autoonsa invapaikoilla tai ostoskeskusten edustoilta ja pölläyttäyessään ilmoille sakeanmustan ja öljynkatkuisen pakokaasupilven kustomoidun V6-moottorin jylytessä käyntiin.

Pasilaan toki pääsisi julkisilla kuulemma varsin näppärästi, mutta Rämeensivulla ei ollut tapana ottaa sellaisia riskejä. Hän jos kuka tiesi, että kirvesmurhaajanarkin tai oksentavan ehdonalaisvangin uhriksi joutuminen sporassa tai metrossa oli 100 % todennäköisempää kuin oman auton sisäpuolella. Vuosien aikana hän oli oppinut olemaan varuillaan, kasvattamaan silmät selkäänsä ja ylimääräiset värekarvat sieraimiinsa. Hän oli myös huomannut, miten monien oli vaikea uskoa, että hajuaistilla oli usein jopa ratkaiseva rooli mitä moninaisimpien rikosten tutkinnassa – Tampereen seudulla muistettiin erityisesti muumioituneen pirilabran tapaus.

Vihmova sade jäi taakse vasta Rämeensivun päästessä ruuvaamaan Taunustaan aivan päin persettä pysäköityjen ajokkien väliin poliisitalon parkkihallissa.

Teuvo ”Päällikkö” Pärnänen oli jykevähköleukainen vanhempi poliisimies, joka olisi tullut toimeen rankemmissakin hommissa aina Stasista NSA:han. Hän piti Pasilan alueen turvallisuuspoliisin johtajuutta kuitenkin kunnia-asiana, todisteena kelpoisuudestaan lain ja järjestyksen takaajaksi ja Pärnäsen suvun vesaksi. Päällikön isä ja isoisä olivat molemmat toimineet nimismiehinä Kauhavalla, ennen lainvalvontauudistusta. Mies oli luonnollisesti kovaääninen mulkku, mikä todennäköisesti oli edesauttanut hänen valintaansa virkaan nynnyjen perseennuolijoiden sijaan. Rämeensivu kuunteli Päällikön vuodatusta puolella korvalla kiinnittäen huomionsa enemmän tämän hermostuneeseen ravaamiseen ympäri toimistoaan, kädet selän takana, kuulantyöntäjän jalat junttaamassa lovia muovimattoon kuin mitkäkin paalutuskoneet. Nouseva äänenpaino paljasti, että häneltä kysyttiin jotain ja Rämeensivu kohotti katseensa Päällikön pistäviin siansilmiin.

”Rämeensivu. Oletko kenties sukua kaukopartiomies Rämeensivulle?” Päällikkö tivasi ja risti joulukinkkuja muistuttavat käsivartensa rinnalleen. Rämeensivu yritti peitellä pallean pohjalta puskevaa huokaustaan ja mutisi: ”Ei, enpä usko olevani.”

Ensio Rämeensivu, Mannerheimin ristin ritari, sankarillinen kaukopartiomies, suojeluskuntalainen, talvisodan aikaan ylikersantti, 27 varmistettua tappoa pystykorvalla ja Suomi-konepistoolilla, silminnäkijälausunnot raskaan venäläisen T-35 panssarivaunun kaatamisesta kasapanoksella sirpalehaava reidessä. Ei mitään sukulaisuussidettä ylitarkastajakapteeniin. Mikään ei itse asiassa olisi voinut olla kauempana totuudesta.

Rämeensivun suku oli molemmin puolin täynnä uskonnottomia (ja jopa isän-

maattomia) kommunisteja sekä tietyltä haaralta Jehovan todistajia. Rämeensivu hauskuutti joskus itseään spekuloimalla, montako työpaikkaa, ylennystä tai muuta etuutta hän olisi saattanut saada syntymällä eri klaaniin tai valehtelemalla, että hänen isoisänsä oli sotasankari, eikä Otto Wille Kuusisen kirjeenvaihtokaveri. Taas yksi risti siihen seinään Päällikölle juttelun myötä.

”Perkele, olisin voinut vaikka vannoa. Tämänaamuinen keissi nimittäin saattaa vaatia samanlaista peräänantamatonta rohkeutta ja kylmäpäisyyttä kuin tankin kaataminen yksijalkaisena tai...” Rämeensivu oli vuosien aikana oppinut häivyttämään monenlaiset häiriöäänet harmittomaksi taustahuminaksi ja jättikin tällä erää väliin Päällikön sotamuistelot, hehkutukset ja tyhjät vertaukset. Hänellä oli nyt juttu, joka vaati Hercule Poirot'n harmaita soluja, Neiti Marplen kärsivällisyyttä ja todennäköisesti myös aimo annoksen Sherlock Holmesin päihderiippuvuutta.

Nainen oli kuollut, se oli selvää. Erityisesti eri puolille huonetta levitellyt ruumiinkappaleet puhuivat havainnon puolesta. Irtonaisia sormenpätkiä lojui jakomäkeläiskaksion olohuoneen valkoisella karvamatolla. Suurin osa torsosta ja toinen jalka tihkuivat keittiön lattialle ja uhrin pää löytyi tiskialtaasta naama alaspäin. Silmitöntä väkivaltaa terävällä esineellä (epäsiisti leikkuujälki viittasi enemmän perinteisiin vesuriin ja kirveeseen kuin samuraimiekkoihin tai muihin trendipellejen hurmeoopperavehkeisiin), tekijänä todennäköisesti joko narkkari, hullu, palkattu kostaja tai joku joka halusi homman näyttävän joltain kolmesta edellisestä. Rämeensivu pisti tupakaksi ja katseli mietteliäänä kameran kanssa heiluvaa rikospaikkatutkijaa. Dagge oli myös mukana, haastatteli säikkyjä yksinhuoltajia ja mamu-naapureita. Konstaapeli, jonka nimeä Rämeensivu ei muistanut kiikutti makuuhuoneesta löytämänsä amfetamiinin näytille kumihansikoiduin käsin. ”Vittu näitä itsekseen sammuvia tupakoita”, ylitarkastajakapteeni mutisi itsekseen ja kaivoi Coltia povitaskustaan. Tauon paikka.

4,40. Edullinen hinta italialaisesta maitokahvista ja keksistä. Ainoaksi ongelmaksi muodostui, ettei tiskin takana häärivä vatipää ollut kuullut Rämeensivun tilausta oikein. Aluksi eteen oli kiikutettu kissankusenkarvasta pannussa seisonutta ABC-liikenneasema-Presidenttiä. Rämeensivu laski seitsemään, sillä kymmenen tuntui liioittelulta. Jos baristapoju olisi ylitarkastajakapteenin valituksen jälkeen alkanut vaatia puuttuvaa 50-senttistä, olisi Rämeensivu nostanut metelin ja uhkaillut terveystarkastajakaverillaan. Kerrankin ei tarvinnut. Melkein kuin olisi saanut palvelua.

Lattet olivat yksi Rämeensivun harvoista heikkouksista. Paljon muussa hän ei ollut antanut periksi metroseksuaalien ja urbaanien pilvipäänuorukaisten päähänpistoille. Mutta poliisin ammatissa jos missä kyllästyy aivan vituiksi keitettyyn taukohuonesumppiin, kioskien akkuhappotsufeisiin ja termarissa jököttävään raakaöljymokkaan. Eivätkä Rämeensivun kaksi vatsahaavaakaan olleet kovin innoissaan Suomi-kahvista, joten hänen oli suorastaan pakko turvautua sivistysvaltioiden versiointeihin. Jenny-Johannan ensiasunnossa tapahtuneesta mutteripannukokeilusta addiktio oli lähtenyt liikkeelle.

Kahvila oli puolityhjä keskiviikon keskipäivänä. Asiakkaina oli enimmäkseen koulusta lintsaavia pissiksiä, coolin työttömiä hipstereitä ja lounassalaattien kaloreita laskevia uraohjuksia. Iltapäivälehtien lööpit kirkuivat punakeltamustina tiskin edessä: ”Missi-Assi: Olen 80% luomu!”, lähikuva pinkkien bikinien peittämistä hinkeistä ja typerästi virnuilevasta blondista, ”Vartija hakkasi töhrijän – Katso kuvat ja on-page -video”, kuvasarja teleskooppipamppua kohottavasta stevarista, ”Kansanedustaja kohun keskellä: Tappeli trendiyökerhossa”, nuorekas ja teräväpiirteinen demarinainen toimitta-

jajoukon keskellä, turvamies hätistämässä törkeimpiä loitommas. Terassia kansoittivat jauhomakkaran muotoiset ja väriset ukot, söpöt vietnamilaispojat ja muutama turisti ryöstöhintaisine karttoineen ja roiskeenkestävine kameroineen.

Rämeensivu ei ollut koskaan tajunnut roiskeenkestoa. Hän ymmärsi kristallinkirkkaasti, että joidenkin asioiden oli hyvä olla vedenkestäviä, kuten juuri kameroiden tai kellojen. Mutta roiskeiden. Mikä oli ideaalitilanne, jossa joku käyttäisi juuri roiskeenkestävää kameraa? Juustoisissa ruokaöljykotipornokuvauksissa ehkä?

Ylitarkastajakapteeni nojautui taaksepäin kahvilan nurkkapöydän tuolissa pyyhkien keksinmuruja ja maitovaahtoa parrastaan, kun hänen huomionsa kiinnittyi uusimpaan tulokkaaseen. Kahvilan tiskillä seisoi mies, jolla ei ollut kaikki kunnossa. Miehellä oli pistävät silmät, leveät hartiat, ikää alle neljäkymmentä. Ehkä virolainen tai muu baltti. Mies nyppi farkkujensa saumaa hermostuneesti, tarkasti kännykkänsä näyttöä ja vilkuili alituiseen ympärilleen. Saatuaan juomansa ja etsiessään pöytää virolainen pysäytti katseensa useampiin kasvoihin. Rämeensivun kohdalle osuessaan tapahtui jotain kaunista. Samaa tapahtuu Afrikan savanneilla, kun nuori leijona joutuu yllättäen kasvotusten haavoittuneen antiloopin kanssa, ja merten syvyyksissä, kun sinihai tekee viimeisen syöksyn hylkeen kurkkuun. Metsästäjä tajuaa, että edessä on saalis ja saalis tajuaa lopun olevan lähellä.

Tuon sekunnin kestävän hetken aikana poliisin kaikennähneet pikkuaivot tunnistivat rikollisen edessään ja lainrikkojan sympaattinen hermosto käski lähteä vittuun niin nopeasti kuin mahdollista sen enempää aivoilta tai sydämeltä kysymättä. Musta kahvi kahdella sokerilla jäi virolaisen käteen hänen yrittäessään esittää huomaamatonta harppoen ulos ovesta kadun vilinään. Rämeensivu näki, että tämä kaivoi puhelimen taskustaan ja puhui muutaman sanan. Hänen ei tarvinnut kuulla sanoja tai ymmärtää kieltä tietääkseen mitä sanottiin. Lähetitkö vittu kytän perääni, diili on peruttu. Rämeensivu onnitteli itseään taas yhdestä estetystä rikoksesta.

Espalla istui Supon agentti. Siististi ajellut hiukset pienellä fiftaritortulla, pulisongit pitkinä, musta pukinparta. Aurinkolasit hän oli riisunut auringon mentyä pilveen ja solmion puute sekä valkoiset housut viestivät rennosta ei-kiinnosta-vittujakaan -asenteesta. Toisessa korvassa oli kierteisen johdon päässä keikkuva nappi. Mies näytti niin harmittomalta ja kliseiseltä rockabilly-intoilijalta, ettei kukaan osannut epäillä häntä rikollisten kauhuksi. Hän syötti puluille pullapitkoa (jonka sisään oli kätketty käsiase) ja vastaili viereensä istuville vanhuksille kohteliaan etäisesti. Rämeensivua hän ei kuitenkaan hämännyt, sillä Rämeensivu tunsi agentin, Mika Stetsonin, erittäin hyvin ja oli aivan itse kutsunut tämän paikalle.

Stetson oli saanut kuulla nimestään päiväkodista asti. Sitä ei ehkä uskoisi, mutta jossain muinais-Ruotsissa on joskus ollut mies nimeltä Stet, jonka pojista totta kai tuli Stetsoneja. Selitys ei tietenkään purrut ala-asteen häpeäringissä tai Masalan yläasteen tupakkapaikalla. Nimittely kuitenkin loppui, kun Stetson veti jokaista kiusaajaa turpaan päättäjäispäivänä. Jopa rauhallisista eleistään tunnettu rehtori Sprengtporten joutui keskeyttämään puheensa, kun Stetson kuristi suurinta kiusaajaa rullaksi kääritylla ruotsinkirjalla, kunnes tämä aneli itkien armoa ja juoksi kauhistuneen äitinsä hoteisiin,

Armeijan jälkeen poliisikoulu oli Stetsonille luonnollinen askel. Hän uskoi vahvasti, että pahisten kuului joutua teoistaan vastuuseen ja piti itseään pätevänä kaivamaan heidät koloistaan ja toimittamaan oikeuden eteen. Hän valmistui kurssinsa toiseksi parhain arvosanoin ja eteni urallaan nopeasti, joten hänen nimensä oli pian kaikunut myös

Rämeensivun korviin. Miehet olivat ikäerostaan huolimatta ystävystyneet nopeasti, eikä ollut tavatonta, että vaikean tapauksen osuessa kohdalle juuri Stetsonin puhelin soi.

Stetson ja Rämeensivu pääsivät nopeasti yhteisymmärrykseen siitä, että silvotun neidon tapausta olisi tutkittava kaikki muut prioriteetit sivuuttaen. Stetson oli sopivasti vuosilomalla, jolla hän ei osannut muutenkaan tehdä mitään ja Rämeensivu ei päässyt juttua karkuun vaikka olisi kuinka halunnut. Oli toimittava tehokkaasti, nopeasti ja armoa tuntematta.

Vain kuusi tuntia myöhemmin kaksikko Stetson-Rämeensivu jorasi tehokkaasti ja armoa tuntematta Night Light -strippiklubin lavan edessä. Stetson oli nostanut aurinkolasinsa otsalleen, kaatanut tequilaa valkoisille housuilleen ja syyti ryppyisiä vitosen seteleitä tummahipiäiselle tanssijattarelle innostuneiden huutojen säestyksellä. Rämeensivu haastoi riitaa baaritiskillä, mutta kukaan ei oikein kuunnellut häntä, mikä tietysti lisäsi hänen raivoaan munattomia taistolaisia, viherpiiperöituhippejä ja natsifasistisia poliisijohtajia kohtaan.

Tissien, pakaroiden, hien, stringien, erektioiden ja kiiman keskiö oli ihanteellinen ympäristö rikostutkinnalle, Rämeensivu uskoi. Missään muualla alkukantaisuus, kiihko ja humala – nuo kolme suomalaisten rikosten ydinelementtiä – eivät yhdistyneet yhtä vaikuttavasti.

Itse asiassa Rämeensivulla oli jämäkkä filosofinen vakaumus aloittaa jokaisen jutun tutkinta strippibaarista. Tähän saattoi vaikuttaa hänen nuoruutensa, kun Hervannan opiskelijaboksin televisiosta näkyi ainoastaan TV-kakkonen, jonka välityksellä saksalaisdekkarien tutkintalinjat alkoivat kolvautua varsinkin krapulapäivinä nuoren Rämeensivun tajuntaan. Vaikuttavinta oli, että tekniikka tuotti tuloksia. Etsintä tuli vain aloittaa jutulle relevantista paikasta. Aivan kuten kiinteistökaupassa ja idänpolitiikassa, kolme tärkeintä asiaa erotiikkaravintolalähtöisessä rikostutkinnassa olivat sijainti, sijainti ja sijainti. Kuolleen Niina Simosen asunto oli aivan kivenheiton päässä Night Lightista. Strippiklubien kantikset olivat juuri niin vainoharhaista ja tirkistelynhaluista jengiä, että heidän parissaan taitava rikostutkija pääsi väistämättä kyseenalaisen toiminnan jäljille.

Aina strippiklubilla norkoilu ei kuitenkaan auttanut. Vuonna 2014 poliittisin perustein salamurhattujen äärioikeistonunnien tapauksen tutkinnassa tästä tekniikasta ei ollut ollut paskankaan hyötyä. Tällä kertaa oli onneksi toisin.

Alkuillasta Rämeensivun ruskeakantiseen muistivihkoon oli kertynyt useita sekavia merkintöjä: Simonen oli nähty klubilla kuoliniltanaan, hän seurusteli useiden showta puolittain kiinnostuneena seuranneiden herrasmiesten kanssa ja soitti useita puheluja illan aikana, kunnes poistui paikalta pimeällä taksilla puolenyön jälkeen. Kun tutkintalinjat oli tällä tavoin saatu loistavasti auki, sopi vaihtaa viihteelle ja Stetsonin kanssa se onnistui loistavasti. Dagge puolestaan oli suorastaan kelvotonta seuraa tällaisina hetkinä. Joko mies lähti tunnin sisään kotiin ”sanomaan lapsille hyvää yötä”, murjotti koko illan tai poissa ollessaan soitti tunnin välein ja marmatti kuin mikäkin ämmä.

Rämeensivu sai päätökseen känniharhaisen riidan ex-vaimonsa kuvajaisen kanssa. Seitsemisen minuuttia myöhemmin kaikki pimeni. Viimeinen asia, mikä pääsi humalan sumentamien korvien ja viskisohjossa uivien hermosolujen läpi oli Stetsonin napakka ja kiimainen ”Wuuhuu”.

Kolme viikkoa myöhemmin Rämeensivu odotti Päällikön toimiston oven ulkopuolella. Muistikuvat olivat hataria ja niitä oli vähän. Stetson oli painunut maan alle päivän viisi kohdalla. Sanonut vain, että tutkinnan intensiteetti oli hänelle liikaa, olihan hän sentään lomalla. Dagge oli soittanut päivittäin, yrittänyt solkottaa

jotain ruumiinavauksen tuloksista ja johtolankojen seurannasta. Nyt hän oli vihdoin saanut Rämeensivun asemalle.

Fade-in oli Rämeensivun suosikkiefekti. Siinä musiikki tai puhe voimistuu voimistumistaan alkaen kuin tyhjästä ja saavuttaen huippunsa yleensä kliimaksinomaisesti. Päällikön saarna iski Rämeensivuun fade-in-tyylin, mutta miellyttävästä sensaatiosta ei voinut pahemmin puhua:

”...kertaa olen sanonut, ettei tällaisia viivytyksiä suvaita? Mitä siitäkin olisi tullut, jos talvisodassa tiedustelusissit olisivat jääneet viikoksi korpeen ryyppäämään ja vetämään käteen? Miten punainen vyöry olisi pysäytetty pontikkapannulta käsin? Onko se niin vaikeaa ymmärtää, että...”

Fade-out oli toinen Rämeensivun suosikkiefekteistä.

Dagge selvensi tilannetta myöhemmin poliisitalon pommisuojaa muistuttavassa ruokalassa. Niina Simonen oli Sihteeriopiston tyttöjä, escort-businessessa. 27-vuotias, asui yksin ja omisti koiran. Kyseinen pikkupiski löytyi rikospaikkatutkinnan yhteydessä vedenkeittimeen sullottuna. Simonen oli mitä todennäköisimmin pistetty kilon paloiksi Partnerketjusahalla, mikä totta kai oli selvinnyt laboratoriokokeilla teräöljyn jäänteistä ja varsin omalaatuisesta leikkuujäljestä. Simosen pankkitilille oli tehty viimeisen kahden kuukauden aikana kaksi viisinumeroista talletusta, mutta tilitietoja seuraamalla päätyi vain Sveitsiin.

”Oletko sitä mieltä, että minun olisi pitänyt mainita Päällikölle, että tiedän, missä neiti Simonen vietti viimeisen iltansa?” Rämeensivu kysyi Daggelta yrittäen estää latteaan läikkymästä ja epäonnistuen surkeasti. Hän laski kupin pöydälle ja kohotti verestävät silmänsä alaisensa mustien silmälasien kehystämiin harmaanvihreisiin. Dagge tuijotti takaisin epäuskoisena pudistaen hitaasti päätään. Rämeensivu kaivoi rykäisten muistikirjansa esiin ja alkoi esitelmöidä tuloksistaan.

Puukko-Ahmed oli itäisen Helsingin merkittävin limanuljaska, huumekätköjen paljastaja sekä kaikenlaisia pieniä hämärähommia hoitava pulunnussija. Hänellä oli marokkolaistaustaansa vastaava kahvinruskea iho, syvät juonteet silmäkulmissa, ruskeat ilkikuriset silmät sekä huolitellut mustat viikset. Nimensä hän kertoi saaneensa, kun hänen vasemmasta kädestään veisteltiin irti kaksi sormea hänen yrittäessään laittomana siirtolaisena Eurooppaan. Todellisuudessa hän oli telonut sen kännipäissään risusilppuriin viettäessään juhannusta Lappeenrannan mökillään. Mikä tärkeintä Rämeensivun ja Dagerfjeldtin kannalta, Puukko-Ahmed myös välitti pimeitä takseja.

Marokkolaisen toimisto oli ”Ostan autosi käteisellä” -liikkeen pihan perällä. Katossa pyöri traagisesti rampautunut tuuletin. Kesäkuuma puski aaltopeltiseinien läpi ja sai Rämeensivun tuntemaan olonsa vähintäänkin vittumaiseksi puisella IKEA-jakkaralla. Puukko-Ahmed oli lähes hautautunut pöytäänsä kuorruttavan paperi- ja mappipinon taakse – helvetin hyvää hämäystä, mies tuskin oli niin kiinnostunut kirjanpidosta kuin mielellään virkavallan edustajille antoi ymmärtää. Dagge tutkaili seinille ripustettuja tiekarttoja ja Tallinnasta asti tuotua tissikalenteria. Rämeensivu oli paiskannut kuvan Simosen irtonaisesta päästä pienyrittäjän eteen.

”Herra etsivän tulee ymmärtää, ettei minulla ole mitään tekemistä tämän asian kanssa, eikä mitään käryä kuka on kuvassa. Kaamea näky kylläkin! Täytynyt olla joku sairas mothafucker asialla”, Puukko-Ahmed aloitti kuvaa juuri tutkimatta ja kaivoi rauhassa taskustaan Rizzla-vehkeet.

Rämeensivu nojautui taaksepäin, osin vaikuttaakseen yhtä välinpitämättömältä kuin Puukko-Ahmed, osin lievittääkseen hiertävän vyönsoljen aiheuttamaa epämukavuutta.

”Eli se on ihan kevyttä sattumaa vaan, että hän teki viimeisen matkansa sinun välittämässäsi autossa. Tai ehkä se olitkin juuri sinä, joka pisti tytön kappaleiksi?” Puukko-Ahmed mulkaisi Rämeensivua loukkaantuneena eikä heti keksinyt nasevaa vastausta, joten Dagge tarttui tilaisuuteen kääntäen katseensa virolaismallin silikonirintamuksesta:

”Tarvitsemme jokaisen kuskisi tiedot, ja jos autoissa on valvontavälineitä, niin pääsyn niiden tallenteisiin. Voit tietysti vaatia, että hankimme luvat, mutta silloin voi myös olla, että saamme ne samantien kirjanpitosi läpikäyntiin ja puhelujesi kuunteluun. Onhan tämä sentään murhatutkinta.”

Rämeensivu käänsi katseensa Daggeen ja kohotti kulmiaan ällistyneenä. Ihan kuin tämä olisi kasvattanut saatana selkärangan kevään aikana! Nuori poliisi osoitti ihailtavaa kykyä taiteilla sääntöjen rajamailla ja ymmärtää pelokkaan pikkunilkin arvo viranomaisen näkökulmasta. Ehkei rautakanki ollutkaan ihan niin syvällä Daggen perseessä kuin Rämeensivu oli kuvitellut.

Osa Puukko-Ahmedin kuskien autoista oli peräisin konkurssiin ajetuista taksifirmoista ja siksi varustettu valvontakameroin. Ne oli päätetty jättää paikalleen, ilmeisesti mehevien kiristystuottojen toivossa. Kymmentä vuotta aikaisemmin ne olisivat saattaneet toimia myös näkyvänä pelotteena autossa riehumista suunnitteleville, mutta muutamien turvallisuuspoliittisten lakimuutosten myötä kameroiden ei tarvinnut enää olla näkyvillä, eikä valvonnasta tarvinnut enää erikseen ilmoittaa. Lex Nokian laajennuskäsittelyssä todettiin myös, että taksifirma voi ilmoitusta vastaan hyvin käydä valvontamateriaalia läpi omasta aloitteestaan, jotta se olisi helpommin jäsenneltävässä muodossa rikosilmoitusta tehtäessä.

Krapulaisen apinan raivolla Rämeensivu oli pidätyttänyt jokaisen Puukko-Ahmedin kuskin väittäen, että he olivat syytettyinä veronkierrosta ja talouden harmaannuttamisesta. Valvontanauhoja saattoikin sitten tutkia rauhassa vuorokauden verran, eivätkä kuskit saisi liiaksi ideoita levittää sanaa tai, erityisesti jos murhaaja oli kuskien joukossa, lähteä kaupungista.

Kymmentä yli yksi yöllä Pasilan seutu oli hiljennyt, mutta poliisitalon kellarikerroksen pienistä ikkunoista kajasti valoa ulos asti. Rämeensivu ja Dagge istuivat epämukavilla muovituoleilla, ylimmät paidannapit avoimina ja lukemattomia tupakannatsoja ympärilleen siroteltuina. Dagge tuijotti särkevin, mutta valppain silmin tuplanopeudella pyöriviä taksimatkavideoita, Rämeensivu lepuutti omiaan.

Nauhojen tapahtumat toistivat yllätyksettömästi itseään. Helsingin, Vantaan ja Espoon keskukset ja lähiöt vilistivät takaikkunoissa valaistuksen vaihdellessa katulampuista neonvaloihin ja ulkospotteihin – tai jopa lähes täydelliseen pimeyteen. Suuren osan aikaa takapenkit olivat tyhjinä, mutta tasaisin väliajoin joku nousi kyytiin. Matkustajat olivat tukevassa humalassa, oli kyse sitten bailaavista pariskunnista, yksillä käyneistä porhoista puvut päällä tai ylipuheliaista perheenisistä poikien illan jälkeen. Jokainen hoiti maksun käteisellä, eikä monikaan osannut kysellä vaihtorahojen perään. Pariin otteeseen kuvissa välähti myös kuski, joko riuhtomassa sammunutta asiakasta pientareelle tai kampeamassa läskilompakkoista juhlijaa sisäpuolelle.

Johtui se sitten vatsalaukun jäätävästä poltteesta, Daggen innokkaasta asennonvaihdosta tai freudilaisittain kiinnostavasta insestiunesta, puoli kahden aikaan Rämeensivu havahtui. Thien-nimisen vietnamilaisen kuskin kyytiin oli noussut lavuaarista ja ruumiinavauspöytäkirjasta tuttu nainen. Niina Simonen ei kuitenkaan ollut yksin. Taksissa oli valmiiksi joku odottamassa häntä. Mies oli iso ja jykeväpiirteinen, Rämeensivulle

tuli mieleen Tasmanian pussipiru, vaikkei hän heti keksinyt, miltä eläin oikeasti näyttäisi. Pussipirulla oli yllään tumma puku, sen päällä lyhyt nahkatakki ja kaiken kukkuraksi urpo sunglasses-at-night -tyyli sekä siiliksi ajeltu tumma tukka – ärsyttävän geneerinen aivoton juntti, joko jonkin prätkäjengin älykköjäsen, tyylitajuton yksityisetsivä tai hyvin toimeentuleva pikkurikollinen. Dagge mainitsi tämän nousseen kyytiin keskustasta, Mikonkadulla sijaitsevan teinijuottolan edustalta mukanaan musta urheilukassi, joka oli sullottu taksin jalkatilaan, kuvan ulottumattomiin.

Mies nyökkäsi Simoselle, joka oli, kuten kuolemansa jälkeen kävisi ilmi, kevyissä pillerihöyryissä, mutta silti selvästi kuplivaisella tuulella. Rämeensivu pani merkille, että vaikka kaksikko selkeästi tunsi toisensa, eivät heidän välinsä voineet olla erityisen läheiset – keskustelu oli vähäistä, koskettelua ei tapahtunut ja suurimman osan matkasta mies vilkuili taksista ulos Simosen räplätessä käsilaukkuaan ja kikatellessa itsekseen.

Hetkeä myöhemmin Simonen ja aurinkolasimies nousivat taksista poliiseille tutussa osoitteessa. Simonen astui ulos ensin ja mies nykäisi urheilukassinsa kantoon. Dagge pysäytti nauhan.

”Helvetin huolimaton murhaaja meillä siinä”, hän sanoi mietteliäänä ja jatkoi, kun Rämeensivu ei vastannut: ”Tai no, ehkei sitä heti arvaisi, että pimeäkin taksi kyttää mitä teet.”

Rämeensivu pysyi hiljaa. Jokin raaputti väsyneiden aivojen sisäpintaa. Jokin äänekäs, tuloillaan oleva aavistus. Simonen ja mies. Taksissa. Hieman vanhentuneen laajakulmaisen infrapunakameran harmaannuttava katse. ”Ota taaksepäin. Hidastettuna.” Dagge teki työtä käskettyä, mutta Rämeensivu keskeytti nauhan melkein heti uudestaan. Pussipiru jähmettyi käsi urheilukassin kahvalla, kasvot sivuttain kohti kameraa, toinen käsi työntämässä taksin ovea auki. Häiriöaalto taivalsi verkkaisesti ruudulla näkyvän pysähtyneen kuvan halki. Kuvan keskellä oli salamavaloihin ja kuvaajiin tottunut mies, joka ei koskaan kuitenkaan ollut niiden huomion varsinaisena kohteena. Mies, jonka lihaksikkaat kädet olivat harjaantuneet nimenomaan tuuppimaan esteitä pois tieltä. Mies, joka hyeenalauman kynsissä suojelee asiakastaan ja raivaa tälle tien Eduskuntatalon portailta CD-auton tummennettujen ikkunoiden taa. Sama mies, jonka Rämeensivu oli nähnyt toimintaan jähmettyneenä juorulehden lööpissä, haukkamainen demarinainen suojeluksessaan.

Neljän asemalla nukutun tunnin, kahden tupakka-askin ja usean takeaway latten jälkeen Rämeensivu ja Dagge seisoivat käskynjakohuoneessa hätäisesti kyhätty Powerpoint-esitys tukenaan esitelmöimässä tutkinnan uusista käänteistä Päällikölle ja tusinalle muulle paskalakille. Niina Simosen murhan pääepäilty oli Roi Tulikoura, SDP:n kansanedustaja Ilona Kokkosen avustaja ja turvamies. Pidätysmääräys oli samaisena aamuna annettu ja ryyditetty etsintäluvalla Tulikouran asunnolle.

Roi Tulikouran kämppä sijaitsi Vuosaaren vanhimmassa tornitalossa, 24. kerroksessa, aivan metroaseman vieressä. Miekkataksi ei ollut seudulla harvinainen näky, eikä kukaan spurguista, ostariteineistä tai jengiläisistä kiinnittänyt erityisen tarkkaa huomiota neljän virkapukuisen poliisin saapumiseen. Illan pimetessä he kaikki pyrkivät vaikuttamaan mahdollisimman huomaamattomilta. Maijaa seurasi vuoden -71 Taunus.

Sinivuokot menivät edeltä, Rämeensivu muutaman askeleen päässä. Viisikko sulloutui saksalaisvalmisteiseen hissiin hiljaisina keskittyen pitämään kaasuntuotantonsa kurissa. Murhasta epäiltyjen pidättäminen kun nyt kuitenkin oli aika vakavaa hommaa.

Oven takaa kuului aggressiivinen bassonjytke ja sen päälle huudettua trendikkään ironista haistapaskalyriikkaa vailla yhtäkään kiinnostavaa nyanssia tai

variaatiota. Rämeensivu soitti ovikelloa pitkään ja hartaasti virvelirummun rytmiä tapaillen, mutta kyllästyi pian odotteluun. Hän viittasi kahdelle kaapinkokoiselle konstaapelille ja nämä rysäyttivät oven auki yhdellä siistillä testosteronia tihkuvalla muurinmurtajan heilautuksella.
Asunnossa oli kolme huonetta ja keittiö. Tilava, avara modernin ihmisen unelma. Nätti parveke, jolta avautui näkymä Helsingin yli, Kalasataman pimenevässä illassa loistaville torneille johti tilkkutäkkimäinen valomeri maltillisemmin valaistuja alueita ja metro luikerteli kohti länttä kuin lapamato ohutsuolessa. Kylpyhuone oli vastaremontoitu, sisustus mitäänsanomattoman tyylikästä beigeä, harmaata ja mustaa niin kalusteissa kuin pinnoissakin.

Roi Tulikoura ei ollut enää kotona – ainakaan metafyysisessä mielessä. Pussipirun ruumis löytyi klassisesti kylpyammeesta seuranaan vaahtoa, keltainen kylpyankka, ulostetta ja 1400-wattinen kiinalaisvalmisteinen hiustenkuivaaja. Rämeensivu kirosi UKK-henkisesti ja potkaisi tuhannen euron jalustakaiuttimen läpi olohuoneen lasipöydästä.

Dagge hieroi silmiään ja kohensi lasejaan. Raportti oli, kuten yleensä jos Rämeensivu joutui itse niitä kirjoittamaan, lyhytsanainen ja ivallinen. Kokonaiskuva tuli kuitenkin selväksi. Tulikoura ei missään tapauksessa ollut kuollut yksinkertaisen tapaturmaisesti. Ensinnäkin siilitukkainen mies tuskin ylipäätään tarvitsisi hiustenkuivaajaa itselleen. Toisekseen kämpässä ei ollut merkkejä toisesta asukkaasta, eikä virallisissakaan tiedoissa ollut mitään viitteitä sellaisesta. Kyse siis tuskin oli myöskään tyttöystävän laitteella tapahtuneesta vahingosta.

Jäljelle jäi kaksi pääasiallista vaihtoehtoa. Joko Tulikouran oli tappanut johonkin kauheaan totuuteen aamulla herännyt yhden yön juttu tai sitten hänet oli vaiennettu. Jotenkin kummasti sekä Rämeensivu että Dagge kallistuivat jälkimmäisen vaihtoehdon kannalle.

Kansanedustaja Ilona Kokkonen, SDP, VTM, 34 v., ensimmäinen radikaali demari koskaan. Kasvissyöjä, rata-autoilija, julkilesbo, tiukka talous- ja ulkopolitiikan asiantuntija, joka ei pelännyt sanoa, että kaikki menee maassa aivan päin vittua, jos pää pidetään pelkästään Pohjanmaan pensaassa tai Brysselin persreiässä. ”Take a look around. Tarvitset Kokkosta” sloganina edellisvaaleissa, PerS-SDP-koalitiohallituksen avaintekijä, nainen, joka siirsi turkistarhauksen nykyaikaan ja eettisemmälle pohjalle – ei enää minkkejä ja kettuja häkeissä, vaan synteettisesti jalostettua luontoystävällistä ja eettistä turkiseläin-DNA:ta tankeissa, totta kai saatavina kevään muotiväreissä tai Afrikan serkku -kuoseiksi räätälöitynä.

Kirkuvia lokkeja tappelemassa jo kerran syödystä porilaisesta katukiveyksellä, taustalla Eduskunnan lisärakennus. Edustaja Kokkosen työhuone. Täynnä tärkeän näköisiä mappeja, muistioita, selvityksiä, aloitteita, addresseja, pöytäkirjoja, esityslistoja, toimistotarvikkeita, niiden seassa kahvikuppeja ja mentholtupakka-aski. Rämeensivu tunsi inhottavaa ulkopuolisuuden tunnetta seisoessaan huoneen ovella kauhtuneessa takissaan, hengitys motoristin hansikkaan tuoksuisena vastapäätä asialliseen jakkuun pukeutunutta nuorta ja menestynyttä poliitikkoa. Näennäisestä epäjärjestyksestä huolimatta Kokkosesta huokui laskelmoivaa itsevarmuutta, tilanteen tasalla olemisen auraa. Nainen näytti tietävän tasan tarkkaan, mihin mikäkin paperi liittyi, missä vaiheessa elinkaartaan se mahtoi olla ja mihin hänen piti milloinkin paneutua. Ilona Kokkonen ei vaikuttanut ihmiseltä, joka tekee virheitä tai jättää mitään sattuman varaan. Kuitenkin nyt, Rämeensivun astuttua huoneeseen, Kokkosen närkästyneisyys ja välinpitämätön yllättyneisyys vaikutti päälle liimatulta. Ehkä Rämeensivun vierailullakin oli oma lokeronsa Kokkosen päänsisäisessä neliulotteisessa tehtävälistassa.

”Edustaja Kokkonen”, Rämeensivu aloitti, ”mennään suoraan asiaan. Roi Tulikoura on löydetty kuolleena asunnostaan.” Lähes huomaamaton värähdys kulki naisen vartalon läpi tämän kääntyessä poispäin, katsomaan ikkunasta ulos lokkien taistelua eloonjäämisestä.

”Tapaus ei vaikuta tapaturmalta saati itsarilta. Olette ilmeisesti olleet melko... Läheisissä ammatillisissa tekemisissä? Kuka olisi voinut haluta tappaa hänet?” Rämeensivun teki sietämättömästi mieli tupakkaa. Päätä särki ja vatsaa kivisti, liian kauan ilman kunnollisia päihteitä.

Ilona Kokkonen astui pois ikkunalta ja lysähti työtuolilleen järkyttyneen oloisena. Hän hautasi kasvot käsiinsä. ”En tunne Roin yksityiselämää kovin hyvin. Tai siis, en nyt voi sanoa niinkään, mutta jotenkin olen aina ajatellut, että hänen vihamiehensä olisivat vain minun vihamiehiäni – minun nimelläni varustettuna tulevat kaikki tappouhkaukset. Mutta että joku tappaisi hänet ja --”

Retropöytäpuhelimen korviavihlova pirinä keskeytti sen, mitä Ilona Kokkonen aikoikaan sanoa. Rämeensivu kirosi hiljaa ja löi kädet taskuihinsa nolona. Älypuhelimet. Se niistä edelleen puuttui, että osaisivat olla soimatta väärissä paikoissa ja väärinä hetkinä. Soittajaa tarkistamatta Rämeensivu katkaisi puhelun ja anteeksipyynnön mutisten survoi luurin takaisin takkinsa taskuun. Aivan varmasti oli ollut puhelinmyyjä. Niitä hän vihasi. Ei varsinaisesti siksi, että ne häiritsivät häntä vääriin aikoihin tai tuputtivat jotain saatanan turhaa Koti&Kuivakäymälä -tilausta. Enemmänkin siksi, että ne saivat hänen olonsa niin perkeleen vaivaantuneeksi. Mieheksi, jolla ei ollut tapana silmin nähden ahdistua tai välittää siitä mitä muut ajattelivat Rämeensivulla oli yllättävän korkea kynnys lyödä luuri korvaan tai sanoa tiukasti, ettei kiinnosta. Niitä kävi sääliksi! Seitsemän euroa tunnissa ja provikka, jonka eteen piti suunnilleen yrittää petosta tai sattua soittamaan sopivalle Alzheimer-tapaukselle. Ei se ollut ihmisten työtä.

”Olitte sanomassa..?”

”Minun on vain vaikeaa uskoa, että joku halusi hänelle pahaa. Työstään huolimatta Roi oli lempeä ja ystävällinen, avulias tyyppi --”

Ring-ring-voivittusaatanaring-ring. Kokkonen antoi kaiken ylenkatseensa, halveksuntansa ja näkemyksenä ylitarkastajakapteenin tilannetajuttomuudesta valua sinisistä silmistään Rämeensivun niskaan. Soittaja ei ollutkaan puhelinmyyjä. Ruudulla välkkyi ”Dagge”. Rämeensivu poistui huoneesta pyydellen vaisusti anteeksi. Vatsaa korvensi niin, ettei Taunuksen takapenkillä lojuvista Renniestäkään olisi apua. Dagge tiesi hänen olevan Kokkosen luona, miksi hitossa tämä soittaisi kesken kaiken?

Ilona Kokkonen puristi rystyset valkoisina työtuolinsa selkänojan reunaa ja tuijotti alas kadulle Rämeensivun astuessa uudelleen sisään.

”Edustaja Kokkonen... Teidät on pidätetty epäiltynä Roi Tulikouran murhasta.” Rämeensivu huomasi äänensä kuulostavan ontolta. Hän ei ollut odottanut tätä, ei näin nopeasti, eikä saanut loihdittua esiin virkamiehen itsevarmuutta, eikä oikein omaa arroganttia asennettakaan.

Laskeva aurinko värjäsi Pasilan harmaat elementtihirvitykset ja uututtaan vielä kiiltävät tornitalot oranssinpunalla. Ilmassa oli jo häivähdys syksyn tuntua, kirpeyttä, lähestyvän kuoleman, tuhon ja SM-liigan odotusta. Rämeensivu seisoi tupakkahuoneen parvekkeella ja poltti ketjussa Cameleita. Puhelin oli kiinni. Mediat olivat aloittaneet linjojen pommittamisen heti jonkun otettua lukijan kuvan vuoden -71 Ford Taunukseen saatetusta Kokkosesta ja nohevan kesätoimittajan yhdistettyä kuvan miehen turvallisuuspoliisiin.

Tulikouran asunnosta ei löytynyt sormenjälkiä eikä puhelinvastaajaviestejä. Ei turvakamerahavaintoja, silminnäkijöiden kertomuksia naisvieraasta, ei pai-

kannustietoja Kokkosen kännykän liikkeistä. Tekninen tutkinta oli ollut osin onnekas, tosin aika perinteisellä TV:stä tutulla tavalla.

Kokkonen oli yöpynyt turvamiehensä luona. Romantiikasta ei ollut jälkiä. Hiustenhoitotuotteiden levittämiseen tarkoitetut hansikkaat kädessä hurisevan hiustenkuivaajan lipsauttaminen täyteen kylpyammeeseen ei ollut vaikeaa. Kivulias, mutta nopea tapa lähteä. Kokkosen oli täytynyt vain koputtaa oveen ja pyytää päästä kuivaamaan hiuksensa bileiltaa varten huolimatta siitä. että Tulikoura oli kylvyssä. Kyllähän työkavereiden kesken se oli ok. Kylpyhuoneen mattoon oli jäänyt vain muutama punaruskea hius.

SDP-PerS-koalition vapautettua DNA-rekisteröinnin kahden perättäisen hallituskautensa aikana jokaisen pienimmästäkin rikkeestä epäillyn DNA:n oli saanut säilöä ja arkistoida tulevia rikospaikkatutkimuksia varten. Hallituspuolueet olivat näyttäneet esimerkkiä ja osoittivat luottamuksensa turvallisuuspoliisilaitokseen olemalla ensimmäisinä vanupuikotettavien joukossa. Äänestäessään puolesta kahdesti kahdeksan vuoden sisään Ilona Kokkonen ei ollut ehkä tullut ajatelleeksi, että Turva-Suomi olisi jonain päivänä hänenkin perässään. Ainakaan hän ei ollut niiden joukossa, joilla oli poliisiupseereita kavereinaan vahingossa sotkemassa tai hävittämässä tuoreita uuden uljaan rikoksia ehkäisevän valtion arkistonäytteitä.

Tulikoura oli tappanut ja paloitellut Niina Simosen, kuten siviilissä oikein mukavalta kaverilta saattoikin odottaa. Kokkosen pankkitiedoista kävi ilmi, että suuria summia rahaa oli liikkunut kansanedustajalta Sveitsin tilille ja sieltä, kuten jo aiemmin oli huomattu, escort-tyttö Simoselle. Oikeusprosessin kuluessa saataisiin selville, että kaksikolla oli ollut myrskyisä suhde ja että viime aikoina Simosen amfetamiiniaddiktion pahentuessa tämä uhkasi käräyttää Kokkosen huumeista ja menneisyydestään tuottajana Lontoon pornoskenessä. Kun raha ei riittänyt, alkoivat Simosen uhkaukset kärjistyä ja Kokkonen laittoi yökerhoriidan jälkeen Tulikouran asialle. Kaikki olisi mennyt suunnitelmien mukaan ja poliisi olisi pyörinyt ympyrää etsien saatananpalvojametsureita, ellei Puukko-Ahmedin taksia ei olisi löydetty. Lain ja järjestyksen puolella olevana kansalaisena Ahmed oli välittänyt tiedot poliisien kiinnostuksesta VIP-asiakkailleen, kuten Tulikouralle, joka oli panikoituneena soittanut Kokkoselle. Kansanedustaja oli luvannut, että kaksikko lähtisi maasta ja painuisi Thaimaahan. Tulikoura olisi ehkä voinut arvata, ettei hänen pomonsa uhraisi uraansa ja vaikutusvaltaansa turvamiehensä takia.

Dagge astui tupakkaparvekkeelle ja katsoi hetken hiljaa auringonlaskua Rämeensivun vierellä, kunnes sanoi: ”Päällikkö tahtoo nähdä sinut... Ylennystä tuskin heruu, mutta yksikkö sai kyllä pisteet tapauksen nopeasta selvittämisestä. Skandaali jää sitten demareiden ja toimittajien riepoteltavaksi.”

Päällikkö ravasi uraa toimistonsa lattiaan innosta puhkuen. Hän oli nakannut virkatakkinsa naulakkoon, mikä paljasti valtavat hikilaikut valkoisen paidan kainaloissa ja sykkivät suonet joulukinkkuhauiksissa.

”Rämeensivu perkele! Helvetin hyvää työtä! Kuka olisi uskonut edustaja Kokkosesta. Kunnon poliisityötä. Nyt vain pidätte turpanne kiinni tutkinnan yksityiskohdista ja varsinkin siitä kosteasta jaksostasi. Mutta siitä huolimatta, pois se minusta, ei muisteta pahalla! Helvetti, sinähän olet kuin ilmetty esisisäsi Ensio. Kunnon korpisissi, ryssänäpärien ja femakkoterroristien kauhu, aikamme legenda, talvisodan hengen ruumiillistuma, perkele Rämeensivu...”

Fade-out.

Hiukkasetsivä

Shimo Suntila

Nimeni on Marlowe. Ovessani lukee hiukkasetsivä.

Sade piiskaa pimeää kujaa, kun vedän liipasimesta. Suuliekin välähdys ja aseen paukahdus ajaa myonin esiin roskiksen takaa. Paiskaan hänet seinää vasten. "Alahan puhua", ärähdän.

"Älä ammu! Hadronin baari, Cernin liepeillä. Et sitten kuullut tätä minulta."

Jatkan matkaa ja pistän tupakaksi. Jälki alkaa lämmetä. Viime hetkellä huomaan takaa tulevan auton. Väistän konepistoolin sylkemän neutriinosuihkun syöksymällä maihin.

Baarissa lahjon itseni sisään muutamalla gigaelektronivoltilla. Totinen ilmeeni ja Tevatronin vilautus avaavat tieni takahuoneeseen. Kaksi kännistä elektronia vaeltaa joka puolella, kunnes huomaavat minun tarkkailevan niitä. Vaalea bosoni istuu nurkkapöydässä naukkailemassa viskiä. Istuudun.

"Neiti Higgs. Tiedättekö, teitä on etsitty pitkään."

Mikko Jarmo ja salaperäisen Varjon tapaus

Jaakko Ensio

I

Mikko Jarmo pudottautui polvilleen ja laukaisi kahdesti.

Suureen lierihattuun pukeutunut mies vetäisi käsiaseen sisään suuren autonsa ikkunasta. Auto viiletti ohitse. Jarmo laukaisi perään. Luoti kimmahti hyödyttömänä mustan auton perästä.

Jarmo tuijotti hetken aikaa auton perään, sitten hän työnsi Naganin takaisin kainalokoteloon. Ase tuntui kuumalta, mutta siihen Jarmo oli tottunut.

Siihenkin Jarmo oli tottunut, että häntä ammuttiin ohiajavista autoista, mutta yleensä hän tiesi tai ainakin aavisteli, kuka häntä ampui, mutta tällä kertaa hän ei tiennyt ollenkaan, kuka autoa ajoi. Auto oli ollut hänelle outoa mallia ja se oli tullut tyhjästä, ajanut pimeää katua pitkin. Jarmo oli melkein vanhasta tottumuksesta vetäissyt Naganin kotelostaan esille juuri ajoissa.

Jarmo jatkoi matkaansa. Öinen Helsinki oli pimeä ja tyhjä, autio. Päästyään perille Kivelänkadulle Jarmo käveli sisäpihalle ja etsi oikean oven. Hän koputti oveen. Hetken kuluttua ovi raottui ja pieni Beretta työntyi ulos.

Jarmo sanoi sovitun salasanan ja Beretta vetäytyi takaisin sisään. Ovi aukeni enemmän ja Jarmo näki Felisattin pukeutuneena typerään valeasuun.

"Anteeksi järjestelyt", Felisatti sanoi kömpelöllä ruotsinkielellä.

Jarmo ei sanonut mitään astuessaan Felisattin ohitse. Felisatti sulki oven hänen takanaan. Jarmo kääntyi.

"Menkää peremmälle, olkaa hyvä", Felisatti sanoi.

"Minulla ei ole sitä."

Felisatti rypisti kulmiaan. "Sanoitte puhelimessa, että..."

"Niin sanoin", Jarmo sanoi. "Mutta se oli vaikeampaa kuin luulin."

"Luulin että teillä on paremmat keinot kuin edeltäjillänne."

"Jäljet katoavat aika nopeasti", Jarmo sanoi. "Fabergén munista on kadonnut monta, kukaan ei tunnu tietävän, mihin suuri osa niistä katosi bolshevikkien vallankumouksen jälkeen." Jarmo kaivoi tupakkarasian taskustaan, avasi sen hopeisen kannen ja sytytti yhden. Savuke valaisi pienen huoneiston ahdasta eteistä.

"Hyvä Jumala", Felisatti sanoi italiaksi. Sitten hän vaihtoi takaisin kankeaan ruotsiin: "Nyt se muna on jonkun pahaa aavistamattoman hallussa... He eivät tiedä, mitä pahaa sillä voi tehdä."

"Luulen, että sen perässä on joku muukin kuin minä", Jarmo keskeytti.

"Miten niin?"

Jarmo kertoi, mitä kadulla oli tapahtunut. "En ole varma, mutta luulen, että se liittyy tähän tapaukseen."

"Kuka se muka voi olla?"

"Minulla ei ole käsitystä. Näin vain suuren lierihatun."

"Suuren lierihatun?"

Jarmo nyökkäsi. "Auto oli jotain outoa mallia."

"Onhan teillä varmasti vihollisia."

"Ei kenelläkään ole tällaista autoa."

Felisatti pureskeli alahuultaan hetken. "Mitä aiotte tehdä seuraavaksi?"

"Minulla on vihje, aion seurata sitä."

"Ettekä ilmeisesti aio kertoa siitä minulle mitään?"

Jarmo pudisti päätään. Hän nyökkäsi Felisattille ja astui tämän ohitse ulos ovesta.

"Miks mä tietäisin mistään semmosesta?"

"Tunsit aikoinasi timanttivarkaita. Olit mukanakin yhdessä tai kahdessa gängissä."

"Kaikki ne tunsi. Mäkin, joo, mutta ei siinä ole mitään kertomista." Hirvi-Mallonen vetäisi lasinsa tyhjäksi ja kaatoi sen täyteen Jarmon tuomasta pullosta.

"Keitä heistä on vielä jäljellä?"

"Pennanen."

"Kyösti Pennanen?"

Hirvi-Mallonen nyökkäsi. Suunnattoman kokoinen pää heilahti, suuret leuan alla heltat heilahtivat sen myötä. Mallonen nosti lasin huulilleen ja sanoi: "Pennanen on nyt isolla herralla töissä, saas nähdä, pääsetkö juttusille ollenkaan." Mallonen tyrskähti epämiellyttävästi ennen kuin tyhjensi lasinsa.

"Kenellä isolla herralla?"

"Tai ehkä sitä pitäisi sanoa isoksi rouvaksi."

"Craucher?"

Mallonen tyhjensi lasinsa yhdellä siemauksella, iski lasin pöytään ja sanoi: "Sähän ootkin aina ollut semmonen fiksu kaveri."

Jarmo kiitti ja poistui surkeasta haisevasta asunnosta, jossa ennen niin vahva rikollinen asui viimeisiä vuosiaan. Ehkä viimeisiä kuukausiaan.

"Sinua etsivät muutkin."

Oopiuminhaju tunkeutui Jarmon sieraimiin. Hän katseli ympärilleen. Salongin seinustalla istui kaksi korstoa, joista toisen Jarmo oli tavannut ennenkin, mutta hän ei muistanut tyypin nimeä. Toisen nimeä hän ei tiennyt.

"Kuka?" Jarmo kysyi.

"Ulkomainen tyyppi", Minna Craucher sanoi suuresta nojatuolistaan, josta hän hallinnoi kirjallista salonkiaan ja rikollista toimintaansa. Nojatuolin vieressä istui lattialla tyynyjen päällä lyhyttukkainen laiha nuori mies, jolla oli silmälasit. Craucher kurotti välillä kättään ja rap-

sutti nuoren miehen päälakea.

"Suuri lierihattu vai?"

"Kuka hän on?"

"Ei sanonut nimeään."

"Mitä kerroit hänelle?"

"Mitä halusitkaan minusta, Jarmo?"

"Onko Pennanen vielä sinulla hommissa?"

Toinen seinän vieressä istuvista korstoista naurahti, Jarmo kääntyi katsomaan.

"Mitä tuo nauraa?" Jarmo kysyi Craucherilta.

"Mitäs luulisit?"

"Onko Pennanen kuollut?"

"Ollut kadonneena jo jonkin aikaa." Craucher tuijotti Jarmoa epäilevästi. "Mitä sinä hänestä halusit?" Nuori silmälasipäinen mies kääntyi katsomaan Craucheria silmissään häivähdys outoa himoa.

"Miten hän kuoli?"

Craucher kohautti olkapäitään. "Mistä minä tiedän? En minä sitä tehnyt, jos sinä sitä mietit, Jarmo."

"Tietävätkö nuo sinun korstosi enemmän?" Jarmo heilautti peukaloaan kahta tyyppiä kohti.

Naurahtanut mies nousi istumaan suorempaan ja sanoi: "Mitäs yksityiskyttä uhittelee?"

Craucher nosti kätensä. "Anna olla, Niemelä." Jarmolle Craucher sanoi: "Miksi haluat Pennasen? Sehän oli pikkutekijä. Niin kuin kaikki anarkistit."

"Pennasen anarkistit varastivat timantteja ja muuta."

"Oletko timanttien jäljillä, Jarmo? Minä kun luulin, että kaikki heidän varastamansa timantit saatiin takaisin. Vai ajatteletko kenties sitä Fabergén munaa, jonka heidän huhutaan vieneen? Jolla on kuulemma salaperäisiä voimia?" Craucher naurahti kireästi. "Sen pitäisi tehdä omistajansa kuolemattomaksi! Kaikkea ne ryssät keksivätkin..."

"Kuka Pennasen tappoi?"

Craucher kohautti uudestaan olkapäitään. "Mistä minä voisin tietää?" Nainen työnsi imukkeella varustetun savukkeen takaisin suuhunsa, puvun kapea olkain valahti kyynärvarrelle. "Jos se oli se sinun ulkomainen ystäväsi, se viittatyyppi. Jos hänkin oli anarkisti. Nehän tappelevat aina keskenään." Craucher rapsutti taas nuorta miestä päälaelta.

Jarmo jätti Craucherin lauseen huomiotta ja kääntyi. Hän oli törmätä kolmanteen korstoon, joka oli hiipinyt sisälle hänen huomaamattaan. Isokokoisella tyypillä oli Mauser kädessä, se osoitti Jarmoa suoraan vatsaan.

"Anna olla, Kukkonen", Craucher sanoi.

"Älä kysele Pennasesta", Kukkoseksi sanottu sanoi.

"Sinäkö hänet tapoit?"

Kukkonen murahti. "Minä tapan sinutkin tosi helposti."

"Kuulitko, Craucher, sinun korstosi myönsi tappaneensa Pennasen", Jarmo sanoi päätään kääntämättä.

"Lähde nyt vain, ettei Kukkonen pistä sinua päiviltä." Craucher naurahti kuivasti Jarmon takana.

Kukkonen väistyi hiukan, mutta tönäisi Jarmoa tämän poistuessa salongista.

II

Jarmo nosti kätensä pois toimistonsa ulko-oven kahvasta ja vetäisi Naganin kainalokotelostaan. Hän odotti hetken, kuunteli sisältä kuuluvia ääniä ja potkaisi sitten oven auki. Hän lennätti kaksi tai kolme luotia nopeassa tahdissa toimistoonsa ja painautui seinää vasten.

Mitään ei kuulunut, ellei sitten vaimeaa hengitystä, joka tuntui tulevan kuin jon-

kin kankaan läpi.

Sitten kuului tuttu klik-ääni, kun ase - tai aseet - viritettiin. Sitten ei kuulunut taas mitään.

"Kuka ikinä oletkin", Jarmo sanoi, "tiedän kyllä, mitä etsit. Minulla ei ole sitä."

Hetken päästä kuului uusi klik-ääni. Iskurit päästettiin takaisin lepoasentoon. Sitten kuului ikkunan avaamisen ääni.

Jarmo kääntyi Nagan tanassa. Hän ehti nähdä, kun viittaan pukeutunut mies loikkasi ikkunasta ulos. Jarmo syöksyi ikkunalle. Viitta perässään liehuen mies oli hypännyt kahden kerroksen matkan piharakennuksen katolle ja oli nyt hyppäämässä alas pihalle.

Mies katsahti ylös. Jarmo näki kahden pistoolin nousevan ja vetäisi päänsä sisään, kun luotiryöppy hajotti yhden ikkunoista ja heitti seinärappausta pihalle.

Kun hän katsoi uudestaan ikkunasta, pihalla ei näkynyt enää ketään. Kukaan ei tuntunut edes heränneen ammuskelun ääniin.

Jarmo kääntyi ja laski Naganin työpöydälleen. Hän meni puiselle arkistokaapilleen ja vetäisi auki sen ylimmän laatikon. Hän otti esille Hornanlinnan kortin ja laski sen pöydälle eteensä. Korttia katsellessaan hän kaivoi taskustaan hopeisen tupakkarasian, otti rasiasta yhden savukkeen, laittoi sen huuliensa väliin ja sytytti. Pari henkosta vedettyään hän tarttui puhelimeen ja väänsi Hornanlinnan numeron. Hän tiesi herättävänsä miehen, mutta ei välittänyt.

"Mitä helvettiä?" luurista kuului kohta.

"Jarmo täällä, terve."

"Hittoako soittelet keskellä yötä?" Ääni kuulosti humalaiselta.

"Tarvitsen tietojasi."

"Minä en tee enää niitä hommia. Tiedät kyllä mitä minulle tapahtui."

"Onko Pennanen kuollut?"

"Pennanen..." Hornanlinna rykäisi pari kertaa luurin toisessa päässä, kuului kahinaa ja kolinaa. Vanha yksityisetsivä ilmeisesti etsi tupakkaa. "Kyösti Pennanen?"

"Kyösti Pennanen."

Kuului lisää kahinaa, sitten tulitikun raapaisun ääni. Hornanlinna yskäisi pari kertaa uudestaan, sitten kuului ääni, joka syntyy, kun tupakansavua imetään sisään. "Mistä kuulit että voisi olla kuollut?"

"Craucherilta."

Hornanlinna vetäisi uudestaan savua sisäänsä. Kuului tulen ritinää, tupakka oli aivan luurin vieressä. "Minä tiedän vain, että se on kadonnut. En ole kuullut, että olisi kuollut."

"Hänhän on ainoana jäljellä siitä anarkistijengistä, jonka tuhosit silloin 1913?"

"Pari ammuin saman tien, kaksi nappasi tsaarin poliisi... Kyllä, Pennanen on ainoa. Mitä haluat hänestä?"

"Kuka on mies, joka ajaa oudolla autolla ja pitää suurta viittaa ja lierihattua?"

Hornanlinna oli hetken ajan hiljaa. "Ei mitään helvetin käsitystä. Miksi kysyt?"

"On seuraillut minua tänä yönä."

"Liittyykö se Pennaseen jotenkin?"

"En tiedä. Oliko Pennasella perhettä, puolisoa, jotain?"

"Jonkin sortin vaimo sillä oli. Venäläinen ämmä. Tai virolainen. Kovanko on sen nimi." Hornanlinna sanoi osoitteen Punavuoressa. "Se voi olla aika huonossa kunnossa."

"Koetan selvitä." Jarmo oli jo laskemassa luuria takaisin, kun Hornanlinna jatkoikin:

"Kaikki tässä ollaan huonossa kunnossa. Minulla ei taida olla enää monta vuotta jäljellä."

"Tulen käymään ja tuon pullon hyvää konjakkia kiitokseksi", Jarmo sanoi ja laski luurin. Hän vetäisi tupakastaan pari

henkosta, murskasi sen tuhkakuppiin ja nousi työntäen hatun päähänsä. Hän otti arkistokaapin takaosasta, korttien takaa, kuusi luotia ja täytti Naganinsa rullan. Sitten hän poistui ovesta.

Kovanko oli nimensä mukaisen näköinen nainen. Tupakka räikeästi maalattujen huulien välissä, alusvaatteet vilkkuen huonosti kiinni pysyvän aamutakin räyhkän alta Kovanko kaatoi Jarmolle naukkua etiketittömästä pullosta.

"Kyösti katosi viikko sitten", nainen sanoi ja tarjosi lasia Jarmolle. Naisen äänestä kuuli selvästi, että hän oli muuttanut Venäjältä.

Jarmo maistoi kitkerää, melkein juomakelvotonta pontikkaa ja irvisti. "Onko sinulla mitään käsitystä, mitä hänelle on tapahtunut?"

Kovanko kaatoi itselleen toisen lasillisen. Lasin reuna oli lohjennut. Nainen heitti kulunutta shaaliaan paremmin toisen olan ylle ja vetäisi lasin tyhjäksi. "Ei."

"Eikö hän liikkunut Craucherin porukoitten kanssa?"

Kovankon silmät leimahtivat. "Se huora pitäisi tappaa."

"Oliko Craucher kiinnostunut anarkistijengin tekemistä kätköistä? Timanteista ehkä?"

"Se huora on kiinnostunut aina kaikkien kätköistä." Kovanko kaatoi toisen naukun itselleen. "Mitä sä tiedät timanteista?"

"Muistelen kuulleeni, että Pennasen jengillä oli yksi harvinainen Fabergé."

"Ei niillä muita munia ollutkaan." Kovanko hörähti. "En minä tiedä mistään Fabergésta." Naisen silmät vaeltelivat levottomasti.

"Ehkä se oli väärä huhu", Jarmo sanoi ja tyhjensi lasinsa. Kun hän oli lyönyt sen pöytään, hän nousi nopeasti ja tempaisi Naganinsa esiin. Naisen pitelemä lasi putosi ja hajosi lattialle. Suu aukeni, Jarmo näki naisen puolittain mädäntyneet hampaat. Hän painoi Naganin naisen otsaan. "Nyt kerrot enemmän."

"En minä mistään..."

Jarmo vetäisi iskurin taakse. "Sinä olet ainoa, joka tietää jotain anarkistijengin kätköistä. Ellei sitten Pennanen kertonut Craucherille ennen kuolemaansa."

"Onko Kyösti kuollut?"

"Kerro Fabergésta."

Kovanko nielaisi. "Ottaisin mielelläni toisen lasillisen, jos herra vain antaa..."

Jarmo perääntyi askeleen, ase edelleen naista osoittaen. Kovanko peruutti laahustaen keittiöön, kuului astioitten kolinaa, sitten nainen ilmestyi pienen keittiön ovelle ase kädessään.

Nainen teki sen virheen, ettei laukaissut heti. Jarmo lennätti yhden luodin Kovankoa päin ja syöksyi lattiaan kaataen samalla pienen pöydän, jolla pontikkapullo oli. Jarmo työnsi pöydän eteensä ja odotti, että Kovanko laukaisi pari kertaa. Luodit osuivat hyödyttöminä pöydän puiseen levyyn. Sitten Jarmo nosti aseen ja tähtäsi nopeasti. Luoti osui naisen asetta pitelevää kättä olkapäähän. Nainen kiljahti, ase kimposi kädestä ja putosi lattialle. Jarmo syöksyi ylös, otti pari kolme nopeaa askelta ja läimäisi naista kasvoille.

Nainen rojahti taaksepäin keittiöön. Jarmo tarttui naista aamutakista ja vetäisi tämän kasvot lähemmäksi omiaan. "Nyt kerrot kaiken, mitä tiedät Fabergésta, tai isken hampaasi sisään."

"Minä myin sen..." nainen sai sanottua irvistelevästä suustaan. "Se hehkui pelottavasti, en halunnut pitää sitä enää..."

"Kenelle myit sen? Koska?"

"Juuri ennen kuin tulit..."

"Kenelle?"

"En tiedä... sillä oli viitta ja iso lierihattu. Iso nenä..." Nainen irvisti tuskasta. Veri oli tahrannut hänen olkapäänsä.

"Luoti meni läpi." Jarmo päästi naisesta

irti. Nainen kaatui taaksepäin, mutta sai hidastettua kaatumistaan toisella kädellään. Hän mulkoili Jarmoa vihaisesti lattialla istuessaan. Jarmo kaivoi takkinsa taskusta puhtaan nenäliinan ja antoi sen naiselle. "Kääri tämä, pääset sairaalaan."

"Minä mihinkään sairaalaan..."

"Onhan sinulla rahat siitä Fabergésta." Jarmo nappasi ulos mennessään naisen vanhan pistoolin lattialta ja työnsi sen taskuunsa. Hän hävittäisi aseen heti kun saisi tilaisuuden nakata sen mereen.

Kun Jarmo astui synkeän ja likaisen sisäpihan porttikongista kadulle, häntä odotti tuttu Willys Knight. Kukkonen seisoi jalka astinlaudalla, ase kädessä. Niemelä oli ratissa, Niemelän vieressä istui joku kolmas Craucherin korsto. Craucher itse istui takapenkillä, vierellään nuori lyhyttukkainen ja silmälasipäinen mies.

"Terve taas, yksityiskyttä", Kukkonen sanoi.

"Myöhästyitte", Jarmo sanoi. "Fabergé on jo matkalla ulkomaille."

Craucher työnsi päänsä auton ikkunasta. "Mitä oikein meinaat, yksityiskyttä? Miten niin myöhässä? Onko Mikko Jarmo muka joskus antanut minkään niin arvokkaan mennä sivu suun?"

Jarmo ei vastannut.

"Kuka sen on saanut?" Craucher huusi.

"Varjo."

"Mikä helvetin varjo? Se hullu amerikkalainen vai? Jolla oli iso nenä?"

Samassa Jarmo kuuli lähestyvän auton moottorin äänen. Kun Jarmo näki tutuksi tulleen mustan auton, hän työnsi kätensä kainalokoteloon. Kukkonen näki Jarmon kädenliikkeen ja juuri kun musta auto jarrutti niin että se kääntyi poikittain Abrahaminkadun yli, Kukkonen kääntyi ja lennätti laukauksen Jarmoa kohti. Jarmo heittäytyi syrjään ja maahan kaatuessaan ampui kohti Kukkosta. Craucherin gangsteri pudotti pistoolin ja horjahti. Jarmo laukaisi uudestaan. Kukkonen kaatui maahan samalla kun mustasta autosta lennätettiin sarja luoteja. Jarmo näki toisen Craucherin gangstereista lentävän maahan. Willys Knightista kuului huutoa ja auto lähti peruuttamaan kovaa vauhtia pitkin Abrahaminkatua.

Jarmo nousi polvilleen ja laukaisi kohti mustaa autoa. Mustan auton ovi aukesi ja tumma hahmo syöksyi maahan viitta liehuen. Kaksi pistoolia laukoi tauotta eikä Jarmo ehtinyt alta pois, kun hänen olkapäähänsä osui. Jarmo löi päänsä katukiveykseen ja kaikki pimeni.

III

Jarmo avasi silmänsä. Silmiä särki. Takaraivoa särki. Olkapäätä särki.

Jarmo näki kesäyön valossa ylleen kumartuneen miehen, jolla oli suunnaton lierihattu ja punainen huivi suunsa edessä.

"Kuka olet?" Jarmo sai köhittyä.

"Lamont Cranston."

"Kuka hitto sinä oikein olet?"

"Minut tunnetaan myös nimellä Varjo."

"Ei meillä päin."

"Te olette pieni ja syrjäinen maankolkka." Mies puhui kirkkaanpunaisen huivinsa läpi suomea kankeasti, mutta selkeästi ääntäen. "Ei minua vielä muuallakaan hyvin tunneta. Minun aikani tulee vielä."

Jarmo kohottautui kyynärpäidensä varaan. "Mitä tapahtui Craucherin porukoille?"

"Kaksi jouduin tappamaan, muut pakenivat."

"Miksi yritit tappaa minutkin?"

"Luulin, että olet tielläni."

"Olen edelleenkin."

"Sitten minun pitää tappaa sinut."

"Onko sinulla Fabergén muna?"

"Se, jossa on taikavoimia ja joka tehtiin Rasputinille?"

"Ja jossa olevat timanttiupotukset muodostavat mystisen kuvion. Ja joka tekee omistajansa kuolemattomaksi. Ja joka kehitettiin alun perin sitä varten, että Rasputinin piti sen avulla parantaa tsaarin lapset verenvuototaudista."

"Sinulla on hyvät tiedot."

"Työnantaja kertoi."

"Miten haluat tulla tapetuksi?"

"Reilu kamppailu."

"Reilu kamppailu." Cranston nousi pystyyn ja ojensi kätensä auttaakseen Jarmon ylös. Jarmo tarttui käteen ja vetäisi Cranstonin nopeasti päälleen. Jarmo survaisi polvensa miehen mahaan.

Cranston urahti. Jarmo kierähti maahan kaatuvan miehen alta pois ja nousi nopeasti pystyyn. Olkapäätä vihlaisi, mutta ei pahasti. Luoti oli todennäköisesti vain raapaissut lihaa.

Jarmo vilkaisi nopeasti ympärilleen. He olivat edelleen tyhjällä Abrahaminkadulla, Cranstonin oudon auton vieressä. Craucherin kaksi kuollutta korstoa makasi maassa. Willys Knight oli kadonnut paikalta.

Cranston kierähti selälleen. "Eikö kuuluisa yksityisetsivä Mikko Jarmo pysty reiluun kamppailuun?"

"Parhaaksi ei tulla reiluin ottein." Jarmo vetäisi taskustaan vanhan ämmän revolverin ja toivoi, ettei Cranston huomaisi, että ase oli käyttökelvoton. Hän osoitti aseella Cranstonia. "Missä muna on?"

"Takapenkillä. Siellä on puinen laatikko."

Jarmo peruutti kävellen auton ovelle ja tempaisi sen auki. Penkillä oli puinen laatikko, laatikon vieressä oli myös Jarmon Nagan. Jarmo kumartui ja alkoi hivuttaa laatikkoa hitaasti lähemmäs penkinreunaa, sitten hän tarttui siihen tanakammalla otteella. Laatikko oli kiinni yksinkertaisella salvalla. Jarmo keplotteli sen auki yhdellä kädellä samalla, kun Cranston nousi hitaasti seisomaan. Laatikon sisällä oli sininen suuri muna, jota kiersivät hopeiset koristeet ja jossa oli oudon näköisiä timanttiupotuksia. Jarmo oli kerran nähnyt kuvan munasta. Tämä näytti samalta. Hän sulki laatikon ja sanoi Cranstonille: "Minä otan myös autosi."

"Et pääse sillä pitkälle."

"Miksi en?"

"Käytän siinä erikoisbensiiniä, jonka olen itse kehittänyt."

"Riittää, että pystyn jättämään sinut taakseni." Jarmo työnsi takaoven kiinni ja avasi etuoven. Hän heitti puulaatikon kuskin viereiselle penkille ja sanoi sitten Cranstonille: "Annan Rasputinin munan eteenpäin tunnin sisällä, minua ei kannata enää jahdata."

"Tiedän kyllä, kenen kimppuun käyn seuraavaksi."

Jarmo istuutui ohjaajanpenkille. "Kenelle työskentelet?"

"Itselleni."

Jarmo vetäisi auton oven kiinni, työnsi aseen auton ikkunasta ja laukaisi kerran. Luoti iski Cranstonia vasemman polven yläpuolelle. Mies kiljahti jalan pettäessä alta. "Kannattaa häipyä täältä niin nopeasti kuin tuolla jalalla pystyt", Jarmo sanoi. "Luulisin, että poliisia kiinnostavat nuo Craucherin tyypit."

Cranston tuijotti Jarmoa lierihattunsa alta. Jalkaa pitelevän käden sormien välistä valui verta. Mies ei valittanut sanallakaan.

"Miksi sinulla on tuo hattu ja tuo huivi?"

Cranston ei vastannut.

"Cranston ei taida olla oikea nimesi."

"Me tapaamme vielä, Jarmo, voit ottaa silloin selvää."

Jarmo nyökkäsi. "Siihen asti."

Felisattin kädet tärisivät, kun hän asetteli puista laatikkoa pienelle pöydälle Kivelänkadun hämärässä sisäpihan kivijalkahuoneistossa. "Jouduitteko tappamaan ketään?"

"En", Jarmo sanoi.

"Hyvä, Vatikaani kiittää. Mutta minähän olen maasta poissa jo tunnin kuluttua. Yksityislentokone odottaa minua Katajanokalla."

"Maksatteko ensiksi vai avaatteko laatikon?"

Felisatti katsahti kärsimättömästi Jarmoon, sitten takaisin laatikkoon. "Minun pitäisi varmistua tavaran..."

Jarmo vetäisi Naganin esille ja osoitti sillä Felisattia. "Rahat."

"Hyvä on, hyvä on", Felisatti sanoi nopeasti. Hän siirtyi pienen pöydän äärestä tuolille, jolla nökötti musta matkalaukku. Felisatti avasi laukun ja otti sieltä rahanipun. "Kymmenen tuhatta markkaa."

Jarmo otti rahat ja työnsi nipun takkinsa taskuun. "Minun pitäisi varmaankin varoittaa, että tyyppi nimeltä Lamont Cranston on perässänne. Hänkin haluaa Rasputinin Fabergén."

Felisattin silmät laajenivat. "Lamont Cranston? Sanoiko hän muuta nimeä?"

"Väitti, että hänet tunnetaan nimellä Varjo."

"Varjo... Englanniksi The Shadow... tietenkin", Felisatti sanoi melkein itsekseen. "Minun pitääkin kiirehtiä." Felisatti otti laukun tuolilta ja siirtyi pöydän viereen. Hän räpläsi lukon auki ja avasi laukun. Felisattin suu loksahti auki.

"Mikä hätänä?" Jarmo kysyi.

Samalla hetkellä huoneiston ovelta kuului murtuvan lukon ääni.

Jarmo perääntyi nopeasti Nagan kädessään seinää vasten ja katseli, kun Craucher kaksine korstoineen - toinen oli Kukkonen, toisen nimeä Jarmo ei tiennyt - asteli sisään. Kukkosella ja toisella korstolla oli pyssyt käsissä. Toinen tyyppi riisti Naganin Jarmon kädestä ja työnsi taskuunsa.

"Me otamme tuon", Craucher sanoi ruotsiksi ja osoitti kävelykepillään Felisattin käsissään pitelemää laukkua.

"Mutta..." Felisatti yritti sanoa.

Kukkonen läimäisi Felisattia kämmenselällä. "Kassi tänne, saatanan makaroni." Samalla kädellä hän riisti laukun itselleen.

"En viitsi tapattaa teitä", Craucher sanoi, edelleen ruotsiksi. "Minun pitäisi saada käsiini se omituisesti pukeutunut tyyppi, hän se tappoi minulta kaksi poikaa."

"Onnea vain metsästykseen", Jarmo sanoi.

Craucher mulkaisi Jarmoa vihaisesti. "Olkaa tyytyväisiä, että olen hyvällä tuulella."

"Fabergén muna saa kenet tahansa hyvälle tuulelle", Jarmo sanoi.

"Muna kuin muna, mutta Fabergé on kyllä parasta." Craucher käänsi katseensa Jarmoon. "Saitko jo palkkiosi tuolta makaroonilta?" hän kysyi suomeksi.

Jarmo ei vastannut.

"Taskusi pullottaa ainakin lupaavasti." Craucher naurahti. "Tyhjennäs tuon taskut, Kukkonen."

Toinen korstoista piti asettaan osoittamassa Jarmoa kohti, kun Kukkonen nappasi kymppitonnin arvoisen rahanipun Jarmon taskusta.

"Ei hassumpia palkkioita Vatikaanilla", Craucher sanoi Kukkosen heilutellessa rahanippua.

Jarmo ei sanonut mitään.

"Mennään, pojat", Craucher sanoi.

Craucher ei viitsinyt sulkea ovea perässään.

Felisatti käänsi katseensa Jarmoon. Kardinaalin otsa kiilteli hiestä. "Se on... se

oli väärennös. Sen tunnistaa..."

"Oletteko varma?"

"Olen... Niin kuin jo aioin sanoa, sen tunnistaa..."

"Minä en sitä vaihtanut", Jarmo sanoi. "Cranston luopui munasta liian helposti. Jos on olemassa oikea, niin se on nyt hänellä ja hän on matkalla kohti - no, mistä sen tietää, minne hän on menossa. Craucher ei häntä saa ikinä kiinni."

Felisatti aloitti: "Mutta mitä te...?"

"Minua ei enää kiinnosta, varsinkin kun palkkioni vietiin saman tien käsistäni. Vatikaani saa valjastaa jonkun muun etsimään hänet käsiinsä. Minun tehtäväni on tehty. Jos ei kelpaa, niin keskustelen mielelläni esimiestesi kanssa."

Felisatti tuijotti Jarmoa. Uusia hikihelmiä tiristyi kardinaalin otsalle. "Ei ole tarvetta... Vatikaani hoitaa tämän Cranstonin..." Felisattin katse terävöityi. "Hoidamme myös Craucherin."

"Craucher ansaitsisikin tulla poistetuksi päiviltä", Jarmo sanoi. "Koetan keksiä jotain." Jarmo käveli ovelle ja astui ulos sisäpihalle. Hän käveli pihan poikki ja astui Cranstonin autoon. Lamont Cranston, Varjo oli uhannut, ettei autolla pääsisi pitkälle, mutta ehkä Jarmo voisi viedä auton Törmälle. Törmä voisi arvostaa pientä lahjaa ja ehkä jopa keksiä, millaista bensiiniä auto tarvitsi. Ehkä se voisi olla jopa anastetun palkkiosumman arvoinen löytö.

Nereus

Kirsi Sinisammal

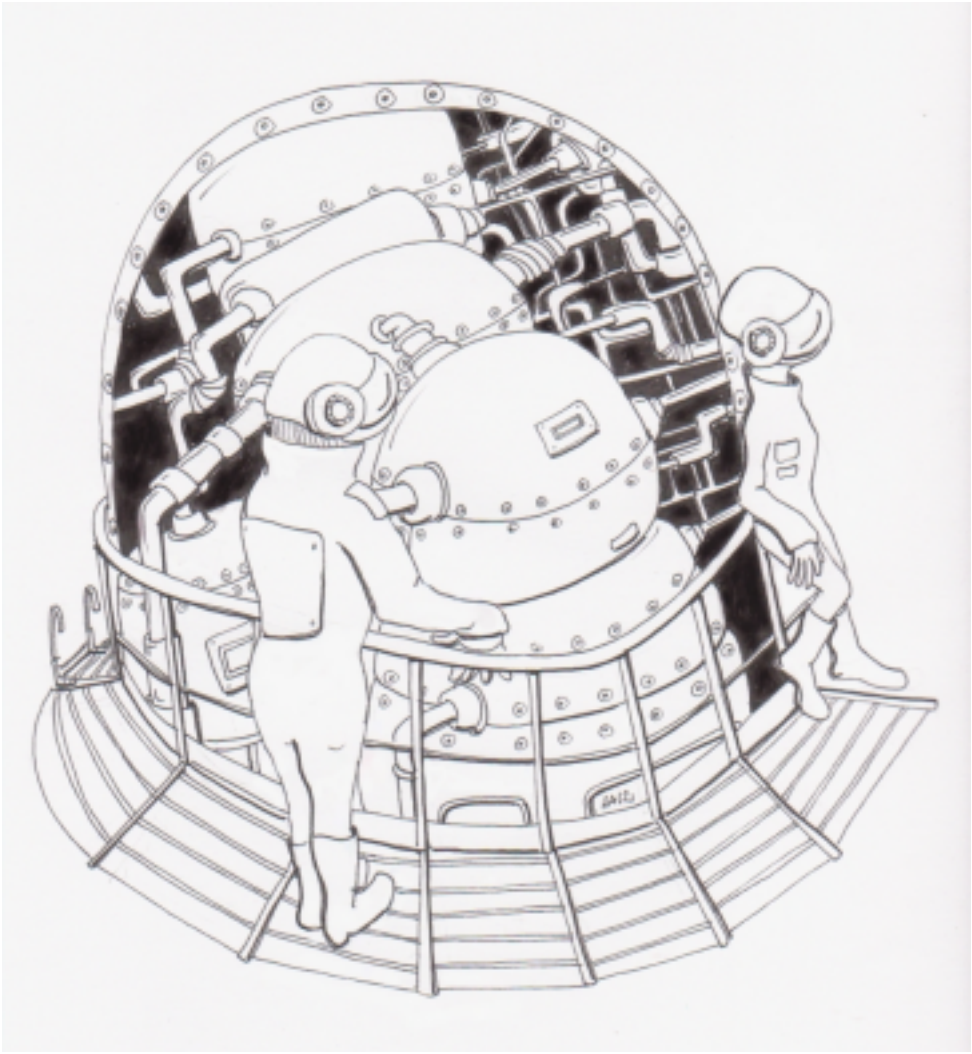

1.

Tutkimusalus Ophion lähestyy tasaista vauhtia vedessä kelluvaa lauttaa, joka välkehtii metallirunkoisena kilpaa auringon ja meren kanssa. Lauttaa kannattelevat teräsvaijerit kalisevat rytmikkäästi puuskittaisessa länsituulessa.

Laiva lipuu verkkaisesti satamaan.

Kerään vähät matkatavarani Ophionin kannelta ja valmistaudun laskeutumaan. Joukko tutkijoita, insinöörejä ja teknikoita nousee laivaan purkamaan kallisarvoista lastia. Hymyilevät kasvot ja helpottuneet ilmeet paljastavat, että laivan tuloa on odoteltu jo pitkään. Perämiehen mukaan Ophion on ainoa alus, joka kuljettaa lautalle raskasta kalustoa, osmoosivoimaloiden tarvitsemia säiliöitä, generaattoreita ja sähköpumppuja. Raskaan kaluston lisäksi Ophion on tuonut tutkimusasemalle sukellusvarusteita, havainto- ja mittauslaitteita, kaapeleita ja yhden uuden tietokoneen.

2.

Vastaanottoaulan virkailija silmäilee minua tutkivasti.

Lautalle pääsee vain erityisluvalla. Pai-

nan sormenjälkeni tunnistajaan, joka raportoi välittömästi henkilöllisyyteni ja matkustuslupani suoraan virkailijan aivoihin.

"Elena Dra, tervetuloa Nereukseen”, nainen toivottaa."Leo ohjaa teidät hyttiin virkistäytymään.”

Leo, androidiavustajani, hymyilee teatraalisen kohteliaasti ja ohjaa minut ripeästi lautan uumeniin. Androidit muistuttavat hämmästyttävästi ihmistä. Mantereella vanhaa robottikantaa on jo jonkin aikaa korvattu humaanisemmilla avustajilla. Leon liikkeistä saattaa yhä erottaa roboteille ominaista jäykkää konemaisuutta, mutta kasvojen eloisat piirteet ja joustava ihon rakenne pehmentävät kokonaisvaikutelmaa.

Saavumme tilavaan hyttiin, jossa on siisti vuode ja muutama muu tarpeellinen huonekalu, seinällä spiraalia esittävä juliste, ikkunassa lilanväriset verhot ja nurkassa erillinen pesutila.

"Toivottavasti pidätte sävystä.” Leo rekisteröi havaintoni. "Jos väri ei miellytä, voitte vaihtaa sen tällä…”

Leo ojentaa minulle kaukosäädintä muistuttavan laitteen.

"Pidän kyllä väristä”, vastaan nopeasti. "Mutta eikö voitaisi sinutella?”

"Tehtäväni on huolehtia Nereukseen saapuneista vieraista”, Leo vastaa viileästi. "Ohjesäännöt eivät kiellä sinuttelua, mutta se voidaan luokitella sopimattomaksi ja liian tuttavalliseksi käytökseksi, ongelmallinen tilanne.”

"Kommunikointi sujuisi huomattavasti nopeammin ja luontevammin sinuttelemalla”, jatkan taivuttelua.

"Sopimatonta, tuttavallista, ongelmallinen tilanne”, Leo toistaa ja jäykistyy pariksi sekunniksi.

Androidi marssii häkeltyneenä ovelle.

"Minun on mentävä. Jos tarvitset jotakin, niin kutsu minua punaisella painikkeella.”

3.

Nereuksen pääkoordinaattori toivottaa minut lyhytsanaisesti tervetulleeksi tiimiin ja silmäilee minua kiinteästi harmailla silmillään.

"Meille on ilmoitettu, että Nereukseen on soluttautunut terroristi. Siksi te olette täällä.”

Pääkoordinaattorin johdannon jälkeen kokoussalissa on hetken aikaa hiirenhiljaista.

"Miettikää asiaa meidän kannaltamme”, osmoosivoimaloiden johtajaksi esitelty leveäotsainen mies muistuttaa rummuttaen sormiaan pöydän pinnalla. Miehen ohimot kiiltelevät huolestuttavasti.

”Nereuksen on pystyttävä jatkamaan puhtaan veden tuottamista ja jakelua uhkatekijästä huolimatta. Xajar tarvitsee vettä!”

"Tarvitsen aluksi tiedot kaikista lautalla olevista vierailijoista”, vastaan rauhallisella äänellä vaativiin katseisiin. "Soluttautujalla voi olla apuri Nereuksessa. Sellainen henkilö, joka onnistuu järjestämään kulkuluvan lautalle.”

Kolmijäseninen johtoryhmä herää henkiin.

"Saatte tietokannat käyttöönne välittömästi”, pääkoordinaattori ilmoittaa ja kohentaa ryhtiään.

Hiljaa pysytellyt turvallisuuspäällikkö ojentaa minulle pöydän yli kaksi valokuvaa.

"Vihjeen mukaan päätutkijamme exmies, Lamar nimeltään, on saapunut Nereukseen. Kaveria on kuulusteltu mantereella kahdesti terroristiyhteyksistä, mutta tuloksetta.”

"Miksi soluttautua keskelle merta?” ihmettelen irrottaen katseeni pariskunnan kuvista.

"Nereuksen vettä toimitetaan säännölli-

sin väliajoin Xajariin. Se on poliittinen hyvän tahdon ele mantereen kaikilta hallituksilta. Pelkäämme pahoin, että xajarilaiset hylkäävät kuivuvan planeettansa ja säntäävät tänne. Juomakelpoisesta vedestä maksetaan sievoisia summia. Ekoterroristit tietävät meriveden arvon. Emme voi ottaa riskejä ja antaa ulkopuolisten hääräillä lautallamme.”

Turvallisuuspäällikkö siemaisee kuin sanojensa vakuudeksi tilkan Nereuksessa puhdistettua vettä lasistaan. Hänen kasvonsa ovat tummanpuhuvat.

4.

Nereuksen metallirunko natisee vaimeasti. Tuuli on muuttunut navakaksi.

Yritän keskittyä hyttiin toimitettuihin tiedostoihin. Ne kertovat minulle Nereuksen johdosta, tutkijoista, osmoosivoimaloiden työväestä ja vieraista sekä androideista ja vanhanmallisista roboteista muodostuvasta palveluskunnasta.

Päätutkijan henkilötiedot ja työhistoria näyttävät olevan kunnossa. Vain ex-miehen rikosrekisteri nakertaa vesispesialistin uskottavuutta. Voisiko vanha suola janottaa niin paljon, että tyyppi saapuisi luvatta Nereukseen entisen vaimonsa vuoksi?

Selaan nopeasti turvallisuuspäällikön tiedot: ura poliisissa ja siirto päällikön tehtäviin merelle. Vaimo menehtynyt viisi vuotta sitten pommi-iskussa. Pariskunnan tytär asuu Xajarissa.

Työorientoitunut ja vakava mies siis.

Suljen tietokoneen ja säädän vuodetta ympäröivän ilman sopivaksi. Valot sammuvat itsestään, vain neonsävyt jäävät hehkumaan katonrajasta lattianrajaan valaisten himmeästi hytin ulospääsytien ja pesutilaan johtavan lasioven.

Aaltojen kohina merellä on yltynyt. Kuuntelen vaijereiden rytmikästä kolinaa runkoa vasten. Ennen kuin vaivun uneen, näen edessäni androidiavustajani kasvot.

5.

Seuraavana aamuna Leo saattaa minut Nereuksen eteläsiipeen, moduuliin, jossa sijaitsee lautan uusi suolanpoistolaitos. Ulospäin moduuli ei poikkea lainkaan Nereuksen neljästä muusta moduulista.

"Vesi ohjataan merestä putkia pitkin voimalan säiliöihin”, Leo esitelmöi. "Säiliöissä on hienon hienoja kalvoja, jotka suodattavat mineraalit ja epäpuhtaudet. Puhdas vesi johdetaan eteenpäin makean veden säiliöihin, joista Nereuksen väki saa käyttövetensä.”

"Nanoteknologian saavutuksia?”

Leon iänikuinen androidi-ilme näyttää sulavan virnemäiseen hymyyn.

"Aivan.”

Leo ohjaa minut valoisaan laboratorioon. Lähestymme tietokoneen ääressä istuvaa tummahiuksista ja kalpeakasvoista naista.

"Taidat olla se johdon lupaama atk-tuki, vai kuinka?” nainen tiedustelee minut nähdessään ja ojentaa kätensä.

Esittelen itseni. Vesispesialisti kohottaa kulmakarvojaan.

"Vai että rikostutkija mantereelta asti”, hän naurahtaa ja viittaa kohti viereisellä pöydällä lojuvaa kookasta laatikkoa. "Sain vihdoin ja viimein tehokoneen. Olen sitä jo reilun vuoden ruinannut. Entisen rakkineen muisti ei enää riittänyt uuden mallinnusohjelman ajamiseen.”

"Keillä kaikilla on valtuudet käyttää konetta?”

"Vain johdolla ja minulla. Kone on jätetty verkon ulkopuolelle turvallisuussyistä.” Nainen taivuttaa päätään kuin vastaanottaakseen korvaan saapuvaa viestiä.

"On aika mennä”, hän toteaa pikaisesti.

"Esimies kutsuu...”

Vinkkaan Leolle poistumisen merkiksi.

6.

Leo muistuttaa entistä enemmän Star Trekin Dataa. Olen lapsena katsellut kyseisen scifiklassikon pätkiä. Huvittavia tarinoita ajalta, jolloin avaruutta vasta pikkuisen pinnasta raapaistiin.

"Mitä seuraavaksi?”

Leo herättää minut ajatuksistani.

"En todellakaan tiedä”, vastaan harmistuneella äänellä."Rikosta ei ole toistaiseksi tapahtunut, on vain epäilys ja epäilty.”

Saavumme emomoduulin kodikkaaksi verhoiltuun ravintolaan. Pyydän kupin jääkahvia tytöltä, joka vilkuilee minua uteliaasti. Näytän vaistomaisesti tytölle vesispesialistin ex-miehen valokuvaa.

Tyttö pudistaa päätään ja tokaisee:

Mä muistaisin tonnäköisen kundin ihan varmasti.”

On minun vuoroni ihmetellä.

"Poikkeaako mies jotenkin erityisesti nereuslaisista?”

"Täällä ei juuri maakrapuja näe, tyttö tuhahtaa. "Täällä käy syömässä vain merimiehiä, harvemmin muuta väkeä.

Kiitän tyttöä ja purjehdin kahvini kanssa Leon luokse. Epäilty on tainnut sittenkin haihtua mereen tai suunnannut Nereuksen sijasta Xajariin.

"Onko lautalla paljon piilopaikkoja?” tiedustelen Leolta. "Tarkoitan varastotiloja tai hyttejä, tilavia ilmastointikäytäviä, säiliöitä...”

"Tyhjiä hyttejä on aina muutama satunnaisille vieraille. Pelastuskapselit vaativat paljon tilaa kaikissa moduuleissa. Niitä huolletaan säännöllisin väliajoin merionnettomuuksien varalta.”

"Käydään läpi kapselit”, sanon äkkiä ja lusikoin päättäväisesti jääpalojen rippeitä lasin pohjasta.

Ärsyttävä tapa.

7.

Kymmenkunta nereuslaista on hälytetty tutkimaan pelastuskapseleita, joita on tasaisin välein eri puolilla lauttaa.

"Kuin avaruussukkuloita miniatyyrikoossa”, päivittelen.

”Kapseli laukaistaan avaruussukkulan tapaan nappia painamalla. Jokainen vakituinen nereuslainen osaa tehdä sen tilanteen vaatiessa”, turvallisuuspäällikkö innostuu selittämään. "Merenalainen kapseli nousee pintaan ja jää kellumaan. Sillä voidaan soutaa veneen tapaan. Kapselissa on kaikki sukeltajan tarvitsemat varusteet.”

Vilkaisen kapselin sisään. Ensimmäisenä näen runkoon upotettuja kennoja, joilla taitaa olla kaikilla jokin elintärkeä tehtävä.

Turvallisuuspäällikkö seuraa katsettani ja virnistää.

"Soluissa on ruokaa ja vettä, lääkkeitä ja vara-akkuja, viestintävälineet kosteudelta suojattuna ja paljon muuta. Pohjalla on kuona-aineiden poistojärjestelmä. Kompaktia, eikö?”

Nyökkään. Äärimmäisen pitkälle laajennettua tiedettä eloonjäämisen hyväksi. En voi kuitenkaan olla huomauttamatta:

"Kompaktia kyllä, mutta entä ajokin huoltoväli?”

Turvallisuuspäällikkö luo minuun ärtyneen katseen.

"Onnettomuuksia ei ole vielä kertaakaan Nereuksen historiassa tapahtunut. Tarkastamme kapselien kunnon ja järjestämme kertausharjoituksia. Vuosi sitten pelastimme viisihenkisen miehistön myrskyaallokosta. Valitettavasti alus jäi

aaltoihin…”

Miehen puheen keskeyttää karjaisu käytävän päästä.

"C25M2-kapseliin on kajottu.”

8.

Epäilty, pitkä hintelä mies, tuodaan eteeni rehvakkaana pää pystyssä.

"Miksi tunkeuduitte luvatta pelastuskapseliin?” kysyn silmäillen miestä tutkivasti.

"Vaimoni takia.”

"Siis entisen vaimonne?”

"Niin.”

"Miksi ahdistelette Nereuksen päätutkijaa?”

Miehen olkapäät lyhistyvät hieman.

"Haluan saada välit kuntoon vaimoni kanssa, siinä kaikki.”

Keskeytän turhauttavalta tuntuvan kuulustelun lyhyeen ja kehotan epäiltyä pysymään toistaiseksi Nereuksessa.

9.

Pääkoordinaattori ja turvallisuuspäällikkö odottavat minua kokoussalissa. Varaudun pahimpaan.

"Tunkeutuja on siis edelleen vapaana?”

"Epäilty on matkustuskiellossa.”

Vastaukseni kuullessaan miehet näyttävät oudon helpottuneilta.

"Pienen hiostamisen jälkeen kaveri tunnustaa ja paljastaa vesisäiliöiden olinpaikan”, pääkoordinaattori arvelee.

"Epäillyn löytyminen voimalan läheisyydestä osoittaa vain sen, että lautalle on helppo päästä, luvan kanssa tai ilman.”

"Xajarin hallitusta uhkaillaan jo vesipulalla”, turvallisuuspäällikkö muistuttaa. ”On erittäin todennäköistä, että Lamar kuuluu vallankumouksellisiin. Meidän puoleltamme tapaus on selvä heti tunnustuksen jälkeen. Kun se on saatu, tehtävänne on pidättää terroristi välittömästi ja saattaa hänet mantereelle rangaistavaksi.”

10.

Leo hääräilee ympärilläni.

"Ei mitään kiirettä”, tokaisen ärtyneenä. "Laiva saapuu vasta ylihuomenna.”

Selailen kuumeisesti tiedostoja. Onko minulta jäänyt jotakin olennaista huomaamatta?Vaistoni sanoo, että vesispesialistin ex-miehestä tehdään väkisin syntipukkia.

Havahdun äkkiä. Miksi järjestelmässä ei ole lainkaan Leon tietoja?

Kutsun androidia.

"Miksi sinusta ei ole mainintoja tietokannassa?”

"Minua ei ole olemassa.”

"Pakko sinun on olla olemassa”, intän. "Kaikista androideista ja roboteista tallennetaan suunnittelijan ja isännän tiedot, vuosimalli ja kutsumanimi.”

Leon silmät välähtävät.

"Nimeni on lyhennys Leonardista. Olen vuosimallia 4010 ja minut suunniteltiin Xajarissa. Isäntäni on Nereuksen turvallisuuspäällikkö.”

"Leo, varastaisitko vettä isäntäsi käskystä?”

”Minun on noudatettava isäntäni tahtoa.”

Yritän parhaani mukaan muistaa ikiaikaiset robotiikan lait, jotka luotiin suojelemaan ihmiskuntaa koneyhteisön radikalismilta. Käsittääkseni ei edes androideilla ollut vielä oikeutta toimia luojiaan ja omistajiaan vastaan sen kummemmin kuin näiden puolestakaan

tilanteissa, joissa vaaditaan ehdotonta lojaaliutta ihmismielen luomalle järjestelmälle.

"Eikö veden varastaminen ole ihmiskunnan vahingoittamista?”

Leo näyttää hämmentyneeltä. Se vitkastelee hienoisesti toistaessaan:

"Toimitan vettä… isäntäni toivomuksesta.”

Haukon henkeä.

"Vallankumousryhmälle? ”

"Vedenjakelu on vain poliittista taktikointia, ei vahingoittamista.”

Androidi ei selvästikään kykene tuntemaan syyllisyyttä osallisuudestaan likaiseen peliin. Turvallisuuspäällikkö on kuitenkin paljastunut toiminnan aivoiksi. Tapaus on Nereuksen osalta jo käytännössä ratkennut.

Katsahdan ulos ikkunasta. Tuuli on yltynyt, ja Nereus natisee liitoksissaan.

Parasiittäjän arvoitus

Jyrki Pitkä

Hannu Vesterinen avasi silmänsä, eikä tunnistanut paikkaa missä oli. Tukevarunkoiset lehtipuut kaartuivat yläpuolelle kuin ankarat vanhemmat.

Hän makasi nurmikolla. Märkää ja jääkylmää.

Pienikin liikahdus sai vihlovan kivun pärskähtämään ohimoille. Nurmikko teki sormista liukkaat. Vesterinen huomasi käsiensä olevan kuivuneen veren tahrimat.

Vähän matkan päässä, kallion juurella, näkyi maassa sinistä ja kirkkaanpunaista valoa hehkuva mytty.

Hannu kompuroi pystyyn ja yritti samalla pitää päätään mahdollisimman paikoillaan. Palelsi niin pirusti, että liikkuminen oli vaikeaa.

Mytty oli ihminen, sinipunaiseen kevyeen toppatakkiin pukeutunut mies. Miehen naama oli kuivuneen veren ja huurteen kuorruttama. Vesterinen tönäisi miestä tennarinkärjellä. Vaikutti kuolleelta.

Kalliot ja puut ympäröivät pientä nurmikkoläikkää, jossa mies makasi. Paikka näytti puistolta. Nurmikko oli hoidettu ja pensaikot säntillisen näköisiä. Syysaurinko oli vielä matalalla.

Hannu yritti muistella.

Perjantaina hän oli tullut töistä kotiin ja lähtenyt johonkin esitykseen lähistöllä olevaan Suvilahden Cirko -keskukseen.

Esiintyjinä oli taikureita, hypnotisoijia ja mentalisteja - niitä, jotka lukivat ihmisten mieliä. Hän piti esityksistä, vaikka muisti ihmetelleensä, miksi ajatustenlukija, joka väitti pystyvänsä lukemaan minkä tahansa sanan ihmisen mielestä, halusi sanan olevan jonkin kirjan joltain sivulta.

Mitähän sitten oli tapahtunut? Hannu muisteli jääneensä istumaan esityksen jälkeen Cirko -keskuksen ravintolaan. Hän oli ajautunut hypnotistin pöytäseurueeseen. Oli päädytty johonkin jatkoille. Kourallinen ihmisiä, taikureita, jotka tekivät ällistyttäviä temppuja pelikorteilla.

Ryyppäämistä. Sitten ei enää muistikuvia.

Hannu katseli ruumista jaloissaan. Mies oli kolmissakymmenissä. Ohuet viikset ja niukka parta olivat veren tahrimat. "Tomi", sai Hannu jostain päähänsä.

Hän äkkäsi kaivella taskujaan. Lompakko oli tallessa, samoin puhelin. Olo huojentui hiukan.

Hannua kusetti. Hän meni muutaman askeleen syrjään, kääntyi häveliäästi ruumiista pois päin ja lorotteli puun juurelle. Hän yritti pohtia, soittaisiko poliisille vai lähtisikö kävelemään. Oliko hän tappanut maassa makaavan miehen? Ainakin sormista kalun juureen tarttuvat veritahrat viittasivat siihen suuntaan. Toisaalta mies oli saattanut pudota kalliolta ja murtaa kallonsa. Ehkä he olivat ryyppäilleet yhdessä, lähteneet harhailemaan ja kumpikin pudonneet kalliolta.

Parempi ehkä soittaa niille saatanan kytille. Hannu ravisti ja kaivoi puhelimen taskustaan.

#

Ilmari Rautapää kaivoi toiseksi viimeisen Smartin askista. Joutessaan poltellessa oli mennyt melkein koko toppa. Ilmari pyöritteli savuketta sormissaan ja pähkäili, kannattaisiko sinnitellä viimeisillä vielä reilun tunnin, sen aikaa kun Kirjakauppa Tiedostamo oli auki.

Ilmari oli luvannut kirjakauppias Hälströmille istuskella Tiedostamon tiskin takana sen aikaa, kun se hoiti jotain asioitaan. Miksihän hitossa: yhtäkään asiakasta ei ollut käynyt koko päivänä. Ihan sama jos koko putiikki olisi kiinni. Edes Ilmarin ikkunaan teippaama, kuulakärkikynällä sutaistu "Ilmaisia tarot-luentoja" -mainos ei ollut houkutellut asiakkaita sisään. Ilmarin kulunut Thothpakka oli saanut lojua pöydän nurkalla koskemattomana.

Paljoa muuta tekemistä ei ollut kuin rampata tupakalla, naukkailla taskumatista ja selailla nettiä kaupan jatkuvasti jumittavalla kannettavalla. Tosin sekin alkoi pitkästyttää, sillä Ilmarin seuraamat huuhaa- ja salaliittoblogit olivat viime aikoina pyöritelleet kyllästymiseen asti yhtä ja samaa salaliittoteoriaa. Sen mukaan hallitus, EU ja kaiken takana kyyristelevä salainen maailmanhallitus levittivät jonkinlaisia uusia, pirullisia loistartuntoja kriitikoiden hiljentämiseksi ja kansalaisten tyhmentämiseksi. Joitakin tartunnan saaneita potilaita oli kuulemma löydetty, niiden ikenistä ja nenästä oli kiskottu ulos pitkiä, ohuita matoja. Terveysviranomaiset - ja yleensäkin kaikki - tietenkin kielsivät koko epidemian olemassaolon.

Ilmari arveli, että teorioissa saattoi olla jotain perää, samoin kuin kemikaalivanoissa ja juomaveden fluoraamisessa. Ainakin yksi lisäsyy pysytellä sisätiloissa ja keskittyä oluen juomiseen.

Ilmari huokaisi ja nousi tupakka huulten välissä tiskin takaa. Nousu oli jo sen verran hutera, että hän arveli brandynkin vetelevän viimeisiään.

Ilmari istuskeli näyteikkunan edessä jakkaralla, kun huomasi rikosylikonstaapeli Harri Pohjavirran ylittävän Viipurinkatua. Pohjavirta tervehti hyväntuulisesti. Ilmari kuitenkin aavisti, että taustalla oli taas joku työjuttu. Viime aikoina Pohjavirtaa ei ollut näkynyt muutoin kuin työn merkeissä, mikä hiukan harmitti. Pohjavirralla meni nyt kuitenkin aika hyvin. Hän oli Freken ihmissusiringin paljastumisen jälkeen saanut takaisin ryhmänjohtajan pestinsä ja kuulemma hänellä oli joku naisystäväkin.

"No mitäs rikosrintamalle tällä kertaa?" Ilmari huikkasi.

"Aika kuollutta", Pohjavirta murahti ja kaivoi savukkeensa esiin. Pikkusikareita. Vai niin hyvin nykyään kulki.

"Eli ruumiita riittää", Ilmari tokaisi. Poh-

javirta ynähti myöntävästi.

"Ja arvatenkin tapauksiin liittyy jotain hämäräperäistä, koska meikäläistä olet vaivautunut tapaamaan." Pohjavirta tuskin huomasi Ilmarin piikkiä.

"No juu", Pohjavirta mumisi. "Mitä tiedät hypnoosista?"

Kysymys oli yllättävä. Ilmari tietysti tiesi hypnoosista yhtä ja toista. Hän käytti silloin tällöin rentouttavia suggestioita tarot-luentojen apuna, silloin kun halusi tehostaa asiakkaiden assosiointikykyä ja helpottaa kuvatyöskentelyä.

"Kyllä mä jotain. Kuinka niin?"

"No nyt on sellainen tapaus, että kaveri väittää olleensa hypnotisoitu, kun toiselta kaverilta on lähtenyt henki. Tappoa epäillään, vaikka epäilty väittää, ettei muista mitään. Todennäköisesti kännipäissään ovat tapelleet, ja toinen on kaatunut ja lyönyt päänsä. Löytöpaikka on täynnä paljasta kalliota", Pohjavirta kertoili ja jatkoi: "Kaveri vaikuttaa kuitenkin muistamattomuudessaan aika rehelliseltä, joten päätimme, että jonkun hypnoosista jotain tietävän olisi hyvä vähän katella kaveria."

"No, ainahan sitä katella", Ilmari sanoi, vaikkei ollut lainkaan varma olisiko hänestä mitään apua.

"Hienoa, pääsetko huomenna? Sanotaanko vaikka kahden aikoihin, varaan kuulusteluhuoneen."

"Eiköhän se onnistu."

Pohjavirta kiitti, sanoi heipat ja lähti. Ilmari huomasin polttaneensa viimeisenkin tupakin juttutuokion aikana.

Hän kiinnitti oveen "palaan hetken kuluttua"-lapun ja huojahteli kohti kioskia.

#

Seuraavana päivänä lounaalta palatessaan Pohjavirta huomasi pöydälleen vihdoin tuodun Tomi Häkkisen ruumiinavauspöytäkirjan.

Pohjavirta lehteili paperinivaskaa ja kurtisteli kulmiaan. Ilmeisesti kuolema ei ollutkaan aiheutunut kaatumisesta tai Vesterisen iskuista. Kallosta ei löytynyt mitään varsinaisia vaurioita, joitain nirhautumia lukuun ottamatta. Sen sijaan Häkkisen pään sisältä ja nielusta oli löytynyt omituisia aukkoja, jotka ylsivät selkäytimeen asti. Ilmeisesti nämä vauriot olivat jollain tapaa johtaneet kuolemaan. Oikeuslääkäri ei tosin osannut kertoa, kuinka vauriot olivat syntyneet. Päästä kuitenkin puuttui kappaleita, kuin jollain käsittämättömällä tavalla ulos kaivettuja.

Vesterinen oli ilmeisesti syytön Häkkisen kuolemaan.

Pohjavirta heitti tulostenipun pöydälle ja nojasi taaksepäin. Koko juttu alkoi mennä kovin omituiseksi.

Pohjavirta vilkaisi kelloa. Oli aika mennä Rautapäätä vastaan laitoksen aulaan.

Ilmari odotteli aulan tekonahkapenkillä, tuttu velmuileva hymy sänkisellä naamallaan. Niskaan hätäisesti sidotut hiukset harottivat ja punainen huppari oli entistä haalistuneempi. Ulkonäkönsä puolesta mies sulautui hyvin ympäristöön, joka vilisi juoppoja, narkkareita, myymälävarkaita ja muuta ihmiskunnan pohjasakkaa.

Ulkonäkö oli kuitenkin tässä tapauksessa harhaanjohtava tekijä, sillä Pohjavirta piti Ilmaria parhaana ystävänään, miehenä, jonka käsiin luottaisi vaikka henkensä. Oli paljolti Ilmarin ansiota, että Pohjavirta oli vielä elävien ja tervejärkisten kirjoissa. Pohjavirtaa harmitti, ettei ollut ehtinyt pitää Ilmariin viime aikoina juurikaan yhteyttä, oli ollut kaikenlaisia kiireitä työn ja yksityiselämän kanssa. Hän päätti ehdottaa paria olutta työpäivän päätteeksi.

Kuulusteluhuoneessa Rautapää halusi tietenkin ensimmäiseksi suorittaa jonkin puhdistusrituaalin. Hän oli usein hiukan neuroottinen rituaaliensa kanssa, vaikka

puhtaus ei muutoin tuntunut olevan hänelle ensimmäisiä prioriteetteja. Astraalihygieniasta oli kuulemma tärkeä pitää huolta, varsinkin kun oltiin tekemisissä vahvojen negatiivisten tunteiden kanssa.

Niinpä Ilmari kiersi huoneen nurkat mumisten jotain loitsua ja vihmoen seiniin miedosti savulta tuoksuvaa nestettä.

Kun rituaali oli valmis, Pohjavirta osoitti hänelle paikan pöydän takaa.

"Kävisikö niin, että saisin olla kahden epäillyn kanssa, voisin kokeilla paria hypnoosia. Tietenkin oven ulkopuolella on hyvä olla joku vahdissa", Ilmari kysyi.

Ylikonstaapeli tuumi hetken. "Noo, kyllä se kai onnistuu."

"Hienoa", Ilmari sanoi ja alkoi levitellä muistiinpanojaan pöydälle. Pohjavirta lähti hakemaan Vesteristä.

#

Ilmari avasi silmänsä.

Kaikki näytti aluksi sumealta ja valkoiselta. Silmiä kirveli ja kuivasi. Ilmari yritti hieroa niitä, muttei saanut kättään liikkeelle. Hän kallisti päätään ja näki sumeasti ranteen ympärille kädityn valkoisen, leveän, pehmustetun remmin. Remmi oli sidottu sängynlaitaa seurailevaan teräsputkeen. Kasvoilla lepäsi läpinäkyvästä muovista muotoiltu happimaski.

Ilmari huokaisi. Taas sairaalassa.

Hän yritti kerrata tapahtuneita.

Aamu oli kulkenut tavalliseen malliinsa. Hän oli herännyt jo ennen puolta päivää, tehnyt tavanomaiset rituaalit ja meditaatiot, syönyt ja lähtenyt kohti Pasilan poliisiasemaa.

Hän muisteli poliisiaseman aulassa istuskellessa tuumineensa, kuinka TV-sarja Pasila mahtoi vaikuttaa paikallisten poliisien identiteettiin ja mielikuvaan poliisin työstä. Useammin kuin uskotaankaan on suosituilla tv-ohjelmilla ja muilla muotoilmiöillä vahva taipumus muokata todellisuutta. Usein oletetaan, että fiktion kirjoittajat lainaavat todellisia tapahtumia tai hahmoja, vaikka itse asiassa asia on juuri päinvastoin. Fiktion tekijöiden luomat ja fiktion seuraajien - lukijoiden tai katsojien - psyykkisen energian vahvistamat energeettiset kentät, niin sanotut egregorit, halkovat jatkuvasti fyysistä todellisuutta, muokaten sitä vähä vähältä kaltaisekseen. Aikakin on usein merkityksetön tekijä, saattoi olla, että jokin erityisen voimakas hahmo on manifestoitunut menneisyydessä, kun energia -aallot puskevat neljännenkin ulottuvuuden läpi.

Yhtään tuttisuista poliisia ei kuitenkaan näkynyt.

Ilmari muisteli vielä miettineensä ilkikurisesti, että mitähän muuta poliisit olisivat tykänneet lutkuttaa, kun Pohjavirta tuli aulaan ja saattoi hänet kuulusteluhuoneeseen.

Kuulusteluhuone oli pieni, simppelisti kalustettu koppi, jossa oli vain pöytä, sen päällä tietokone ja pari tuolia. Ilmari puhdisti tilan astraalitason yksinkertaisella rituaalilla ja istuutui pöydän taakse.

Pohjavirralla ei ollut mitään hypnoosikokeiluja vastaan, joten Ilmari alkoi järjestellä muistiinpanojani pöydälle. Hän oli kirjannut muistikirjaan muutamia induktioita, koska ei ollut tehnyt hypnoosia vähään aikaan. Pohjavirran kertomuksesta hän oli saanut sen käsityksen, että tämä Vesterinen oli ihan yhteistyöhaluinen, ja halusi itsekin saada selvyyden siitä, mitä kohtalokkaana yönä oli tapahtunut. Kohteen myötämielisyys helpotti hypnoosin tekemistä, joten Ilmari piti juttua aika helppona.

Pohjavirran lähtiessä hakemaan Vesteristä, Ilmari asetteli pöydälle pienen messingistä valetun Hermes-jumalan patsaan, uhrasi sille Sisu-pastillin ja pyysi myötämielisyyttä kuulusteluihin. Hän

laittoi pöydälle myös sanelukoneen ja napsautti äänityksen päälle. Virnistäen hän pani merkille, että pöydällä olevan kynätelineen kaikkien kynien päitä oli pureskeltu. Siitä se oraalifiksaatio lähtee.

Vesterinen tuli huoneeseen, ja miehet tervehtivät. Vesterinen vaikutti ihan rehdiltä kaverilta, mikä ei tietenkään välttämättä tarkoittanut mitään, muutamat pahimmat paskiaiset, joita Ilmari oli tuntenut, olivat ensi näkemältä vaikuttaneet hyvin rehdeiltä tyypeiltä. Vesterisestä ei kuitenkaan huokunut mitään ikäviä viboja, eikä Ilmari erottanut mitenkään erityisen negatiivista auraa.

Ilmari kysyi aluksi, mitä Vesterinen muisti perjantai-illasta. Tämä kertoili hajanaisia muistikuvia tapahtumista ja hypnotistista, Olli Haukasta, jonka luokse hän pienen porukan kanssa oli päätynyt jatkoille.

Haukka oli myös Ilmarille jossain määrin tuttu, hän oli käynyt katsomassa Haukan hypnoosiesitystäkin pariin otteeseen. Hän ei juurikaan muistanut itse esitysten sisältöjä, mutta ainakin joissain TV-klipeissä ja Youtube-videoissa Haukka oli varsin ärsyttävä tyyppi ylilyövän pistävine katseineen ja koreilevine eleineen. Ilmari ei myöskään pitänyt hänen tavastaan käyttää hypnoosia pelkästään halpojen naurujen kerjäämiseen. Hypnoosi oli kuitenkin pohjimmiltaan voimallinen työkalu, jolla sai halutessaan paljon kehitystä ja hyvää aikaan ihmispsyykessä. Myös mitä ilmeisemmin pahaa.

Näiden muistikuvien jälkeen Ilmarin käsitys tapahtumien kulusta alkoi hämärtyä, muistot ikään kuin haurastuivat ja varisivat pois vähä kerrassaan. Yksittäisiä muistikuvia välähteli Ilmarin mielessä: Vesterinen istumassa tuolissa, Ilmari syventämässä hypnoosia suggestioiden avulla, joku outo häivähdys väkivaltaa, veren makua...

Jotain outoa ja ikävää oli selvästi tapahtunut.

Ilmaria väsytti ja päähän koski. Hän ei jaksanut enää ajatella. Hän halusi kotiin.

"Hei!" Ilmari yritti huutaa, mutta kurkusta kuului vain käheää pihinää. Hän rykäisi ja yritti uudelleen. Kuulosti jo paremmalta.

Hetken kuluttua raollaan oleva ovi avautui ja kaljupäinen hoitaja astui sisään.

"No hyvää iltaa, mikäs on vointi?" hoitaja kysyi ja harppoi sängyn viereen ripustettujen näyttöjen luo.

"Veikkaisin, että parempaan päin", Ilmari vastasi. Hoitaja kyseli nimeä ja sosiaaliturvatunnusta varmistaakseen Ilmarin tajunnantilan.

"Kaikki oikein, ja ekalla yrittämällä. Valitettavasti tästä baarivisasta ei voita ilmaisia juomia. Oikeastaan viimeisetkin viedään pois", hoitaja veisteli ja nykäisi tippakanyylin pois kyynärtaipeesta.

Hoitajan irrotellessa lepositeitä, Ilmari kyseli, kuinka oli tänne joutunut. Hoitaja kertoi rauhallisella äänellä, että hän oli makaillut täällä nyt jo melkein pari vuorokautta. Hän oli kuulemma aivan riehaantunut poliisiasemalla, joten hänet oli heitetty telkien taakse. Sitten taju oli lähtenyt, ja hänet katsottiin parhaimmaksi kärrätä sairaalaan tarkkailtavaksi. Sairaalassa hän oli välillä heräillyt ja jatkanut riehumista. Lopulta hän oli niin täynnä Oxanestiä ja Ativania, että oli lähinnä mongertanut sekavia ja kuolannut päällensä.

#

"Eikö nyt verorahoilla ole varaa ostaa edes kunnon kuulokkeita, jumalauta", Pohjavirta murahteli ja näpräsi paksuilla sormillaan auki nappikuulokkeiden sotkeutuneita piuhoja. Lopulta hän antoi periksi ja törkkäsi plugin Rautapään sanelimeen ja yhä mykkyrässä olevien piuhojen päässä roikkuvat tulpat korviinsa. Pohjavirta näpräsi sanelimen painikkeita kymmenen sentin päässä nenästään.

Aluksi kuului vain taustakohinaa ja tavaroiden järjestelyä. Hetken kuluttua ovi aukeni.

"Päivää, Ilmari Rautapää", Rautapää tervehti tulijaa.

"Hannu Vesterinen", tulija sanoi.

Rautapää kyseli ystävälliseen sävyyn perjantain tapahtumista, ja alkoi pikkuhiljaa ehdotella hypnoosia. Vesterinen oli ensin vastahakoinen, mutta Rautapää kertoi rauhallisesti, kuinka hypnoosi oli oikein käytettynä erinomainen apukeino tietoisesta mielestä karanneiden muistojen palauttamiseen. Hän sanoi ymmärtävänsä, että Vesterinen säikkyi kokemansa jälkeen hypnoosia, mutta vakuutteli miehen olevan nyt hyvissä käsissä ja taatusti turvallisessa ympäristössä. Rautapää osasi olla halutessaan hyvin uskottava. Lopulta Vesterinen suostui.

"Okei, aloitetaan", Rautapää sanoi. Hän pyysi Vesteristä tuijottamaan pureskeltua kynänpäätä, kunnes silmät alkaisivat tuntua niin väsyneiltä, että ne oli miellyttävä sulkea.

"Alat tuntea itsesi pikku hiljaa rentoutuneemmaksi ja olosi raukeammaksi. Lasken hitaasti kymmenestä alaspäin, ja jokaisen numeron kohdalla tämä raukeuden ja levollisuuden tunne lisääntyy."

Rautapää aloitti ohjatun rentoutuksen jaloista ja eteni siitä ruumiinosa kerrallaan päähän asti.

Seuraavaksi hän kokeili Vesterisen suggestioherkkyyttä yksinkertaisella testillä, jossa hän pyysi Vesteristä tuntemaan oikean kätensä hyvin kevyeksi. Tämä onnistui ilmeisen hyvin, päätellen Rautapään tyytyväisistä hymähdyksistä.

Rautapää teki toisen induktiokierroksen syventääkseen hypnoosia ja lopulta hän suorastaan käski Vesteristä vaipumaan yhä syvempään ja syvempään hypnoosiin.

Sitten alkoi varsinainen muistityöskentely. Rautapää pyysi Vesteristä elämään mielessään uudestaan perjantai-illan tapahtumat. Vesterinen kuvaili tapahtumia hyvin samansisältöisesti, kuin oli aiemminkin tehnyt, nyt tosin paljon yksityiskohtaisemmin. Vähän kerrassaan Ilmari johdatteli häntä illan tapahtumien läpi aina Olli Haukan asunnolle asti.

"Olli Haukka istuu tuossa vähän matkan päässä upottavassa nahkatuolissa", Vesterinen kuvaili uudestaan kokemaansa hetkeä. "Se tekee jotain hypnoosia jollekin naiselle, käskee sen riisuutumaan. Me kaikki nauretaan porukalla."

Vesterinen oli kertonut mukana olevan seitsemän henkilöä: kaksi ravintolasta mukaan napattua keski-ikäistä, vahvasti humaltunutta naista, Haukka, hän itse, joku Haukan kanssa esiintynyt taikuri uuden valloituksensa kanssa ja Tomi, nuorempi kaveri, ilmeisesti Haukan tuttu, tuleva veriteon uhri.

"Haukka yrittää saada mua suostumaan hypnotisoitavaksi, mutten halua nolata itseäni", Vesterinen jatkoi. "Sitten se katsoo niillä silmillään, niin en voi muuta kun suostua. En haluais, mutta suostun silti."

"Minkälaisia suggestioita Haukka antaa?" Ilmari kysyi.

"Se sanoo, että mun pitää unohtaa kaikki mitä seuraavaksi tapahtuu, ja etten voi muistaa niitä missään yhteydessä."

Rautapää on hetken hiljaa ja yrittää sitten: "No, mitä sen jälkeen tapahtuu?"

Vesterinen on pitkään hiljaa, kunnes sanoo hiukan pettyneenä: "En muista."

Ilmari oli hetken vaiti, kunnes alkoi upottaa Vesteristä yhä syvempään transsiin. Hän käski Vesteristä tuplaamaan hypnoosinsa syvyyden joka kerta, kun hän läimäyttäisi kädellä polveensa. Ilmari taputti polveaan jokusen kerran. Tämän jälkeen Ilmari kertoi jokaisen läpsäytyksen syventävän hypnoosia kymmenkertaiseksi. Ilmari jatkoi polven taputtamista. Sitten hän teki suggestion, jonka mukaan joka kerran, kun Vesteri-

nen huomasi, ettei muistanut jotain asiaa, hänen hypnoosinsa syveni satakertaisesti. Ilmari muistutti, että mitä syvempi hypnoottinen tila oli, sitä enemmän suggestioilla olisi vaikutusta.

Ilmari alkoi purkaa Haukan suggestiota. Se ei käynyt lainkaan helposti, ja hän saikin useamman kertaa vastaukseksi vain "en muista." Joka kerta hän muistutti, että hypnoosi syvenee, ja että mitä syvempi hypnoosi on, sitä huonommin vanhat suggestiot vaikuttavat.

Vesterisen puhe alkoivat kuulostaa aina vain hankalammalta, melkein vaikerrukselta. Pikkuhiljaa Ilmarin psykologinen moukarointi alkoi tuottaa tulosta. Vesterinen kertoi uusista muistikuvista.

"Tuota.. Mä luulen että Haukka seisoo tuossa meidän keskellä, tai, tai sitten se istuu..." Vesterinen kertoi hitaasti. "Se sanoo... öö, niin se sanoo vaan yhden sanan. Se sanoo että parasiitos."

"Parasiitos", Ilmari toisti.

"Se sana saa aikaan omituisen olon. Se on jotenki omituisesti tuttu sana, se jotenkin tekee mun ajatuksille pahaa, sitä on paha ajatella, sitä sanaa." Vesterinen kuulosti kuin olisi murtumaisillaan itkuun, mutta jatkoi. "Mä tajuun, että Haukka oli sen sanan laittanu mun päähän jo siellä esityksessä aikaisemmin, se avaa jotain lukkoja mun päässä ja mä muistan jotain."

"Parasiitos", Ilmari toisti taas. Ääni kuulosti hiljaiselta ja viluiselta.

"Sitten Haukka jatkaa ja käskee ne, joihin ei ole vielä istutettu huomisen siementä - niin se sanoo, huomisen siementä - tulemaan siementä kantavien luokse, ja käskee valmistautumaan vastaanottoon. Mä tiedän tarkalleen mitä mun pitää tehdä." Vesterisen puheen taustalta kuului kolinaa ja tuolinjalkojen rahinaa lattiaa vasten.

"Ja mä meen sitä Tomia ihan lähelle. Sen nenästä alkaa vuotaa verta ja se kumartuu mun puoleen ja veren ja liman seassa on... jotai... mikä... " Vesterisen puhe katkesi yskimiseen ja tuolien natinaan. Kuului massahtelevia ääniä. Hengityksen rohinaa. Ynähtelyä. Hetken kuluttua Vesterinen jatkoi paksulla, nieleskelevällä äänellä: "Haukka käskee meitä siemenen kiinnittymisen... jälkeen menemään..." Tässä kohtaa kuului rysähdys, ilmeisesti sanelukone putosi pöydältä tai tietokoneen näyttö kaatui sen päälle, eikä lauseen lopusta oikein saanut selvää. Ilmari rääkäisi. Kuului lisää rytinää ja ähellystä, kunnes huoneen ulkopuolella vartiossa oleva poliisi hyökkäsi sisään ja käski kimakalla äänellä miehiä irti toistensa kimpusta. Vesterinen vaikeroi, Rautapää huudahteli jotain sekavia, yksitavuisia sanoja.

Tästä eteenpäin tapahtumien kulku oli Pohjavirran tiedossa. Hän sammutti sanelimen ja hengähti syvään. Hän oli lähes unohtanut hengittää keskittyessään kuuntelemaan. Hän nykäisi napit korvistaan ja hieraisi kämmenellä kasvojaan. Hetken hän tuijotti sanelimen hehkuvaa näyttöä, sitten työnsi napit takaisin korviinsa ja aloitti kuuntelun uudestaan.

#

"Voisinko mä lähtee?" Ilmari kysyi hoitajalta. Hän todellakin halusi jo kotiin.

"Ei se nyt oikein onnistu, sun ei ensinnäkään kannata lähteä mihinkään toikkaroimaan, noi myrkyt mitä suhun pumpattiin ei ollu tosiaan niitä kevyimpiä, ja toiseksi meillä on poliisin määräys pitää sut täällä."

"Voi vittu, vai oikein poliisin määräys", Ilmari mumisi. "Vittu mä oon saanu elämäni aikana tarpeeksi määräyksistä ja sairaaloista. Mä oon oikeestaan kurkkuani myöten täynnä sairaaloita."

"Hei, nyt iisisti tai mä joudun kutsuu vartijat"

Ilmari tuuppasi hoitajan syrjään ja pyörähti sängyltä jaloilleen. Hän joutui het-

ken varmistamaan, että ne pitivät.

Hoitaja sanoi jotain kovaan ääneen, mutta Ilmari ei ehtinyt kuuntelemaan, hän halusi jo ulos tästä vaaleanvihreällä kuorrutetusta paskaläävästä. Hän karisti hoitajan kädet niskastaan ja harppoi ovelle. Lähteminen ja liikkuminen tuntuivat hyvälle.

Käytävästä löytyi portaat alakertaan yllättävän nopeasti. Ilmari harppoi alas pari kerrosta ja olikin jo aulassa. Siellä vastaan harppoi kaksi vartijaa. Ilmari tähtäsi miesten väliin. Rako umpeutui samaa tahtia lähestymisen kanssa, joten hän joutui käyttämään hiukan voimakeinoja. Ilmari huomasi satuttavansa hiukan kättään lyödessään oikeanpuolista vartijaa kaulaan. Miehen käpertyessä kasaan, hän syöksyi aukenevien automaattiovien väliin ja livahti ulos hämärtyvään iltaan.

Ilmari lähti juoksuun ja melko pian varmistui siitä, ettei kukaan seurannut perässä. Hän tunsi olevansa hetki hetkeltä hiukan lähempänä kotia.

Ilmari juoksi ehkä puolisen tuntia, kunnes tuli maassa olevalle luukulle. Hän ei ollut nähnyt sitä koskaan aikaisemmin, mutta tiesi olevansa oikeassa paikassa.

Teräksinen luukku oli upotettu betonikehikkoon, se oli vanha ja ruosteinen. Ilmari alkoi kammeta sitä auki. Hän joutui pinnistelemään aikansa, mutta pikkuhiljaa luukku raottui. Se natisi vanhuuttaan. Ilmari nitkutteli alkukankeuden saranoista ja sai luukun lopulta ammolleen. Aukosta löyhähti vahva viemärin löyhkä.

Betonikehikosta putoava kuilu odotti tyynenä ja pahaenteisenä kuin suonsilmä. Kuilun lähimpään seinämään oli upotettu harjateräksestä muotoillut tikasaskelmat. Ilmari kapusi varovasti reunan yli ja alkoi laskeutua.

Hän eteni rivakasti, ja kohta pimeys nielaisi ylhäältä hiipuvan valon. Ilmari ei nähnyt, kuinka pitkästi pohjalle oli, joten terävä sora paljaan jalkapohjan alla tuli yllätyksenä.

Kun Ilmari oli jälleen tukevasti maan kamaralla, tai paremminkin sen alapuolella, hän lähti etenemään käsikopelolla. Hän ei nähnyt yhtään mitään, mutta tiesi tarkalleen, mihin oli menossa. Pimeydessä kompuroiminen ei harmittanut, sillä hän tiesi olevansa pian perillä.

Hän kuuli takaansa ääniä, mutta ei välittänyt niistä. Tärkeämpää oli nyt löytää kotiin.

Välillä paljas jalka oli vähällä lipsahtaa vieressä lorisevaan viemäriuomaan. Pimeydessä tasapaino tahtoi välillä heittää ja Ilmari joutui nojautumaan kosteaa ja limaista seinää vasten.

Ilman koostumus - haju tai joku - alkoi muuttua. Lämpötila nousi. Määränpää lähestyi.

Tunneli kääntyi jyrkästi oikealle. Ilma oli yhä kuumempaa ja kosteampaa, viemärin löyhkään oli liittynyt jokin epämääräinen, kiehtova tuoksu.

Ilmari irrottautui seinästä ja otti pari huojuvaa askelta vasemmalle. Hän seisahtui ja tiesi olevansa nyt hyvin lähellä.

Ympäriltä kuului massahtelevia ääniä. Pehmeää ja houkuttelevaa.

Ilmari tunsi, kuinka jokin pehmeä alkoi kiertyä vasemman jalan ympärille. Lahje kostui ja limainen märkyys kapusi reittä pitkin ylös. Myös toinen jalka sai jotain ympärilleen. Sydän takoi innostuksesta. Ilmari ei voinut erektiolleen mitään.

Nenäontelossa tuntui kutinaa. Kuului kevyttä rusahtelua ja hankaavia ääniä, kun jokin liikkui pään sisällä. Ilmari tunsi, kuinka nestenoro valui sieraimesta. Verta tai räkää. Noron valuessa huulille, hän maistoi sen olevan verta.

Edestä kuului raahautuvaa ääntä: jokin iso liikkui. Ilmari tunsi kasvoillaan siitä huokuvan lämmön. Jokin pehmeä kutitti selkää, ja hivuttautui paidan helman alle. Tuoksu oli pistävä ja hapan.

Ilmari odotti malttamattomana, mitä tu-

leman piti.

Jokin kostea kosketti hänen otsaansa ja nenäontelossa oleva liike villiintyi. Tuntui kuin jokin elävä pyrkisi ulos suoraan nenänvarren lävitse. Käsien ympärille kiertyi lonkeroita. Ilmari alkoi olla läpimärkä joka paikkaan tunkevasta limasta. Hän tunsi, kuinka liukas, pehmeä uloke kietoutui kaulan ympärille, hitaasti kuin kuristajakäärme. Hän kurotti kaulaansa, jotta sai hengitettyä lihamassan alta. Hän kosketteli ja hyväili kevyesti ympärille hitaasti tiivistyvää lonkeroverkostoa.

Jossain vaiheessa Ilmari huomasi, että hänen jalkansa irtosivat maasta. Lonkerot kannattelivat häntä useasta kohtaa, tuntui kuin hän keinuisi pehmeässä kehdossa, lähes painottomana.

Hän suuteli hellästi poskea viistävää lonkeroa. Sen kärki hakeutui hänen huultensa väliin. Kärki painui hitaasti, mutta määrätietoisesti syvemmälle, avaten huulet ja suun ammolleen. Suu täyttyi happaman makuisesta, limakalvon päällystämästä, kuumasta, sykkivästä lihasta. Ilmari ei pannut millään tavoin vastaan, vaan antoi lonkeron hakeutua kurkkutorveen. Hän nieleskeli ja yökkäili. Liukas lonkero upposi hitaasti sisään.

Tämän takia hän oli paikalle tullut. Tämä oli merkittävä hetki, ehkä merkittävin hänen elämässään. Tätä hetkeä varten hän oli taivaltanut koko elämänsä halki, aavistamatta, mikä siunaus häntä lopulta odotti. Hän oli valittu, yksi ja ainoa, tällä hetkellä koko luomakunnan tärkein olento.

Hän olisi hymyillyt jos olisi pystynyt. Suu oli ammollaan, täynnä sykkivää höttöä, hän pystyi tuskin hengittämään, mutta sillä ei ollut väliä, sillä hän sai sisäänsä jotain paljon ilmaa tärkeämpää.

Yhtäkkiä pehmeään ekstaasiin repeytyi särö. Välkähtelevä valo silpoi kivuliaasti turvallisen pimeyden.

Ilmari tiesi, ettei lonkero ollut vielä saanut hommiaan loppuun, joten hän ärsyyntyi häiriöstä suunnattomasti. Hän olisi ärähtänyt ja kiroillut, ellei olisi pelännyt puraisevani lonkeroa.

Jostain kuului ihmisten huutoja. Mitä helvettiä, pitikö JUURI NYT tapahtua jotain vähäpätöisen maallista ja likaisen inhimillistä. Nyt oli tapahtumassa aivan toisen kokoluokan asioita, vittuun ihmiset!

Kuului korvia repivä pamahdus. Lonkerot värähtivät voimakkaasti ja alkoivat nykiä. Ilmarin henki salpautui, kun kaulan ympärille kiertynyt uloke kouristeli. Toinen lonkero nytkähteli kurkkutorvessa.

Kuului lisää pamahduksia, huutoja, valot lisääntyivät. Valtava epätoivon, surun ja kauhun aalto hyökyi Ilmarin ylitse. Hän huomasi olevansa jälleen maan kamaralla, nytkähtelevän lonkeromassan alla. Lonkeroiden lomasta näkyi välähdyksenomaisia siivuja kauempana tapahtuvista kauheuksista: useita univormupukuisia miehiä, aseita, veitsiä ja laukauksia. Roiskuvaa limaa, visvaa ja verta.

Yhtäkkiä joku kiskoi lonkeroa Ilmarin suusta. Hän yritti vastustella, töni miestä kauemmas, mutta joku toinen tarttui käsiin ja kahlitsi paikoilleen. Lonkero revittiin väkisin ulos.

"Ei, ei, menkää pois, jättäkää meidät rauhaan!" Ilmari huusi, itki ja nieleskeli suuhun jäänyttä limaa. Miksi näin piti tapahtua, mitä pahaa he olivat tehneet?!

Joku kumartui Ilmarin puoleen ja piti hänen päätään paikoillaan. Ilmari tunnistin henkilön etäisesti Pohjavirraksi. Poliisi tarkkaili Ilmarin kasvoja ja tarttui tiukalla otteella johonkin hänen nenässä ja kiskaisi. Julma kipu leimahti, kun Pohjavirta repi pitkää matoa ulos Ilmarin sieraimesta. Tuntui kuin aivot olisi revitty nenän kautta ulos.

Kipu kuitenkin hellitti nopeasti. Epätoivo alkoi laantua, mutta pian toisenlainen kauhu alkoi vallata Ilmarin mieltä.

"Pohjavirta, hei, päästäkää", Ilmari vaikersi ja alkoi yökkäillä. Pohjavirta käski

miehiä irrottamaan otteensa. Ilmari nousi istumaan ja oksensi kouristuksenomaisesti maahan valtavan röykkiön peukalonpään kokoisia, limakalvon peittämiä, läpikuultavia munia.

#

Seuraavat päivät kuluivat taas sairaalassa. Ilmarista otettiin useita röntgen- ja CT-kuvia ja vointia tarkkailtiin. Hän oli onneksi onnistunut oksentamaan kaikki munat ulos, ennen kuin ne ehtivät suolistoon. Hän olisi saattanut saada pahanlaatuisen suolistomadon.

Viemäritunnelista löydettiin lonkeroista ja muodottomasta kehosta koostuneen olennon lisäksi tuhansia erikokoisia toukkia, joita parhaillaan yritettiin hävittää. Maan alta löytyi myös useita mätänemisen eri vaiheissa olevia ihmisruumiita, joista oli enimmät lihat ja muut kudokset syöty pois. Pari tuoreempaa ruumista olivat paisuneet valtaviksi, matoja pursuaviksi kasvualustoiksi.

Kuningatarolennon tappamisen ja polttamisen jälkeen pääkaupunkiseudun terveyskeskukset alkoivat täyttyä äkillistä pääkipua ja nenäverenvuotoa valittelevista potilaista. Jotkut olivat huomanneet nenästään pilkistävän madon ja kauhuissaan repineet sen itse ulos. Matojen poistamiseen pihtien ja pinsettien kanssa terveyskeskuksissa kului pari päivää. Sen jälkeen loistartunta vaikutti olevan ohi.

Media oli syystä tai toisesta tapahtumista yllättävän hiljaa. Pääkaupunkiseudun paikallislehdissä mainittiin lyhyesti pikaisesti ohi mennyt epidemia, valtakunnalliset tiedotusvälineet sivuuttivat koko asian. Verkkomedia.org ja muut vaihtoehtoiset uutispalvelut tietenkin mylvivät salaliittoteorioita, mutta asia jäi lopulta vain pienen piirin jutuksi. Ilmari jaksoi seurata keskustelua hiukan, mutta kun mukaan tulivat teoriat Suomen hallituksen 80-luvulla Toxoplasma gondii -loisen kanssa tekemistä kokeista, alkoi hänellekin riittää.

Pohjavirta tuli tutkimusten jälkeen tervehtimään, juuri kun Ilmari oli syömässä välipalaa.

"Hyvinhän tässä lopulta kävi, mikä olo?" hän kysyi.

"Jotenkin hyväksi käytetty", Ilmari tokaisi lakonisesti ja yritti olla muistelematta kokemuksia viemäritunnelissa. Hän oli oksennellut muutaman viimeisen vuorokauden aikana jo aivan tarpeeksi.

"Onneksi tekniikan pojat sai sanelukoneen äänityksestä seulottua sen paikan esiin ajoissa."

Ilmari tuumi, että hiukan ripeämpikään toiminta ei olisi haitannut, mutta minkäs sille enää voi.

"Juu, kiitos...", hän sanoi ja nieleskeli ulos pyrkivää leipää. Hän työnsi lautasen kauemmas.

"Onneksi eivät ole keksineet tarjota kaviaaria", Pohjavirta virnisti omalle vitsilleen, mutta Ilmarin mulkaisusta päätellen juttu ei oikein uponnut.

Pohjavirta rykäisi ja jatkoi: "Tutkimme Vesterisen pääkopan ja huomasimme vaurioita nenäonteloissa, vaikka loismatoa ei putkahtanut ulos missään vaiheessa. Ilmeisesti loinen oli syystä tai toisesta vaihtanut isännästä toiseen ja päätynyt lopulta sinuun."

"Niin mä vähän aavistelinkin", Ilmari sanoi. "Ilmeisesti loinen seuloi itselleen sopivaa uhria. Sellasta jonka mielen pystyi ottamaan tarpeeksi tehokkaasti valtaansa."

Ilmari vilkaisi virnistäen Pohjavirtaan ja jatkoi: "Mähän olenkin tunnetusti melko hyväuskoinen".

Pohjavirta hymähti.

"Entäs Olli Haukka, onko hänet tutkittu?" Ilmari kysyi.

"Kyllä. Telkien takana. Sen päästä löytyi

massiivisia aivovaurioita, ihme että on edes elossa. Loisien poistamisen jälkeen se on ollut täysin katatonisessa tilassa. Aivan kuin olisi ollut pelkkä sätkynukke."

Ilmari katsoi mietteliäänä ulos ikkunasta. "Pitää vaan toivoa, että se olento oli ainoa laatuaan. Joku kaukaisesta ulottuvuudesta tai jostain syrjäiseltä planeetalta meidän maailmaamme eksynyt yksilö, joka vain yritti selvitä hengissä tässä vastahakoisessa maailmassa".

Ilmarin mielessä käväisi häivähdys siitä sympatiasta, jonka mato oli uusine tuntemattomine kemikaaleineen ja hermoyhteyksineen hänen mieleensä syöttänyt.

Yhtäältä hän toivoi, että silläkin yksinäisellä matkaajalla olisi ollut mahdollisuus elää maailmassamme, ja toisaalta hän tunsi jälleen, kuinka välipala pyrki kapuamaan ulos mahalaukusta.

"Oli se otus kotoisin mistä tahansa, niin jostain tuntemattomista virkavallan portaikoista tuli tiukat ohjeistukset siitä, kuinka tästä asiasta julkisesti puhutaan: pää on parempi pitää kiinni" Pohjavirta sanoi. "Koskee myös sinua."

"Tuo on niin tuota taas, ei ihme, että salaliittoteoriat leviää, kun mistään vähänkään poikkeavasta ei saa hiiskua", Ilmari marmatti.

"Niinhän se on, mutta muista, että sinulla on poliisin avustajana tiettyjä velvollisuuksia."

"Joopajoo. Kohta mäkin alan epäillä, että tää oli sittenkin joku hallituksen huippusalaisesti vituilleen mennyt mielenhallintakoe."

Pohjavirta ei vastannut mitään.

Sodoman lesket

Stig-Peter Lund

Evert Rutanen oli 90-luvun laman aikaan työskennellyt isänsä vanhassa pornokaupassa Kalliossa. Siellä riesana olivat juopot ja sekakäyttäjät, joita välillä harhaili sisään ja joiden kanssa oli pahimmillaan saanut painia lähes päivittäin. Mutta nuorenahan sitä vielä jaksoi. Punavuoressa laitapuolenkulkijoita näki harvemmin. Sen sijaan uuteen liikkeeseen eksyi usein hipstereitä.

Spurguja ja narkkareita alkoi oikeastaan olla ikävä.

Yksittäiset hipsterit jäivät harvoin mieleen, koska näiden vaatetus ja muukin tyyli vaihtui koko ajan. Yhden vakioasiakkaansa Evert tosin tunnisti. Nuorehkolla, pitkänhuiskean luisevalla miehellä oli aina sänkipelloksi kynitty kuontalo, pukinparta ja graafikkolasit. Evert oli alkanut kutsua miekkosta Nutipääksi.

Tänään Nutipäällä oli yllään kauhtunut punainen verkkaritakki, jonka hihoissa kulki valkoiset raidat. Vaatekappale oli pari numeroa liian pieni, luultavasti tarkoituksella. Lököttävät farkut paljastivat ironisesti noin kolmanneksen perävaosta, ja lahkeiden alta erottuivat harmaantuneet 80-lukulaiset tarralenkkarit. Nutipäällä oli kaulansa ympärillä kuulokkeet, joiden johto näytti johtavan taskussa pullottavaan Walkman-kasettisoittimeen. Mahtoiko se toimia edelleen, vai oliko se vain jonkinlainen statement?

Nutipää oli pyörinyt jo vartin verran apteekkiosastolla ja katsellut erilaisia voiteita, salvoja, suihkeita, hajusteita ja luontaistuotekapseleita. Nyt hän tuli tiskille halvimman tuubin kanssa.

”Ihme käärmeöljyjä sä myyt”, Nutipää sanoi naukuvalla äänellä. ”Toimiiko nää muka oikeesti. Taitaa olla kusetusta.”

Evert näppäili kassakonetta ja ilmoitti Nutipäälle ostosten summan. Nutipää katseli häntä virnistellen, kun hän pakkasi ostoksen pussiin.

”Miltä tuntuu kusettaa ihmisiä?”

”Tuliko vielä muuta?” Evert kysyi. Nuti-

pää lähti laiskasti kävelemään ovelle päin.

”Mä tuon tän takaisin, jos se ei toimi”, hän sanoi.

”Hyvää päivänjatkoa”, Evert toivotti. Aina ei voinut sanoa, mitä olisi tehnyt mieli.Itse asiassa ei juuri koskaan.

Samalla ovenavauksella tuli sisään kolme keski-ikäistä, mutta edelleen varsin näyttävää rouvaa sekä näiden seurassa kolme nuorta urheilijapoikaa hihattomissa paidoissa ja kireissä housuissa. Sulkemisaikaan oli enää vartti, ja seurue vaikutti äänekkäältä, kikattelevalta ja muutenkin potentiaalisesti ärsyttävältä, mutta päivän myynti oli ollut sen verran heikkoa, ettei Evert alkanut häätää kuusikkoa ulos. Se osoittautui oikeaksi ratkaisuksi. Rouvat ja heidän toyboynsa ostivat rekvisiittaa liki parillasadalla eurolla ja tuntuivat myös tietävän, mitä olivat hakemassa eivätkä häirinneet Evertiä kysymyksillä tai kommenteilla. Kauppa oli auki viitisen minuuttia yliaikaa, mutta seurueesta pääsi lopulta eroon varsin vaivattomasti.

Evert laski kassan, lukitsi oven ulkopuolelta ja sytytti tupakan. Alkukesän ilta oli hämärtymässä, mutta pimeys laskeutuisi tähän aikaan vuodesta vasta pikkutunneilla. Rouvat miesseuralaisineen näyttivät hekin tupakoivan läheisessä porttikongissa, ilmeisesti he olivat Evertin uusia naapureita. Mikäpä siinä, toivottavasti tulisivat käymään useamminkin. Bisnes ei ollut viime aikoina luistanut parhaalla mahdollisella tavalla.

Naapurin strippiluolaa pyörittävä Simpanen näytti myös olevan tupakkatauolla. Hänen liikkeensä ovi oli yhä auki, sesonki oli näin iltasella vasta alkamassa.

Piruako tuonkin oli pitänyt parkkeerata juuri viereiseen kiinteistöön, Evert mietti ja imaisi pitkät henkoset. 90-luvun lama oli ollut pornobisneksen kulta-aikaa, silloin liikkeitä olisi voinut olla parin korttelin pituudelta ja kaikille olisi riittänyt asiakkaita. Ajat olivat kuitenkin muuttuneet, oli tullut internet vertaisverkkoineen ja loputtomine pornosivustoineen, ja nyt uuden laman aikana kilpailusta saattaisi tulla veristä.

Ellei koko internet sitten romahtaisi. Sitä sopi toivoa.

”Miten kauppa käy?” Simpanen huikkasi omilta portailtaan. Evert vilkaisi äijää. Tämä oli oikea alan miehen perustyyppi, lihava ja kalapuikkoviiksinen ja paksut kultaketjut kaulassa ja aina pienessä maistissa. Minttuviinan lemu tuntui Evertin nenään asti nytkin. Ei Evert itsekään rantakunnossa ollut, mutta viiksiä hän ei ollut teini-iän jälkeen kasvattanut, ja työaikana hän ei koskaan juopotellut, se oli periaatekysymys.

Evert kohautti olkapäitään. Simpanen nakkasi tupakannatsan kadulle.

”Kannattaisi hommata strippari! Sillä bisnes piristyy, lähtee käyrät nousuun häh-häh-hää...”

Evert tumppasi oman tupakkansa lenkkitossun alle ja lähti Viiskulman raitiovaunupysäkille. 3B osui kerrankin sopivasti kohdalle. Evert ajoi Kallioon, jäi pois Kaarlenkadulla ja käveli ravintola Roskapankkiin. Vallitsevassa lamamielialassa se tuntui sopivalta paikalta, ja Karvinen oli jokin aika sitten tekstannut olevansa siellä viettämässä vapaailtaa.

Karvisen koko nimi oli Jorma Ylermi Karvinen, ja hän oli ammatiltaan yksityisetsivä. Se kuulosti jännittävämmältä ja romanttisemmalta kuin mitä se tosiasiassa oli. Karvinen oli erikoistunut etsimään kadonneita henkilöitä, erityisesti karkuteille lähteneitä nuoria naisia, mutta teki kyllä kaikenlaista muutakin, kunhan hinnasta sovittiin. Hän oli pitkä, roteva ja jykeväleukainen, vanha amatöörinyrkkeilijä, ja käytti tarpeen vaatiessa nyrkkejään edelleen.

Karvinen ja Evert olivat myös vanhoja hyviä ystäviä. Kumpikaan ei oikeastaan enää muistanut miksi, eivätkä he sitä

sen kummemmin miettineetkään.

”Mitenkäs bisnekset?” Karvinen kysyi. Hän ja Evert nojailivat pystypöytään ikkunan vieressä ja katselivat ulos, vaikka ei siellä pahemmin katseltavaa ollut. Evert otti siemauksen tuopistaan. Kalja oli hapanta ja kusista, mutta sentään kylmää. Hän irvisti ja ähkäisi.

”Päin persettä. Entäs itselläsi?”

”Outo juttu”, Karvinen sanoi. ”Keikkaa kyllä pukkaa, mutta jostain syystä tänä kesänä on kadoksissa nuoria miehiä.”

”Naisten perässä juokseminen olisi tietysti mukavampaa”, Evert hymähti.

”Nuorten miesten etsiminen on tylsää”, Karvinen sanoi. ”Useimmiten ne ovat unohtuneet jollekin ryyppyreissulle ja tulevat takaisin omia aikojaan. Tai sitten jäljet katoavat ruotsinlaivalle ja voi vain olettaa, että ne ovat humalapäissään tippuneet yli laidan. Naiset sitten taas...”

Karvinen otti hörpyn tuopistaan ja pudisti päätään.

”Ne tapaukset ovat usein paljon mielenkiintoisempia. Mutta antaa olla, et uskoisi puoltakaan.”

Hän kulautti tuoppinsa tyhjäksi ja alkoi kaivella tupakka-askia paitansa rintataskusta.

”Juohan nyt se kaljasi, niin päästään röökille.”

Loppuilta kului kuten aina. Evert ja Karvinen alkoivat muistella vanhoja Kallion aikoja, kuinka he olivat jo 90-luvulla pyörineet samoilla kulmilla ja joskus baarireissujen jälkeen päätyneet jatkoille Evertin isän vanhan pornokaupan takahuoneeseen. Kondomeja ja muuta rekvisiittaa olisi ollut helposti saatavilla, mutta eipä niille tarvetta ollut, koska tyttöjä ei lähtenyt mukaan juuri koskaan. Karvinen väänsi taas vanhan vitsin, että ehkä hän juuri siksi oli päätynyt työkseen etsimään nuoria naisia, ja Evertiä se nauratti jälleen kerran.

Enimmäkseen he muistelivat, millä nimellä mikäkin kapakka oli parikymmentä vuotta sitten kulkenut ja mitä vanhoille sen ajan kavereille nykyään kuului. Moni oli kuollut, ja siitä ilta taittuikin sopivasti laskuhumalan puolelle. Valomerkki tuli ajallaan. Karvisella olisi ollut pullo vodkaa kämpillään, mutta Evert kehotti säästämään sen toiseen kertaan. He hortoilivat taksijonoon, tekivät lenkin Töölön kautta, missä Karvinen jäi kyydistä, ja Evert jatkoi Punavuoreen.

Keskustan läpi ajettaessa Evertiä alkoi naurattaa. Hän ja Karvinen istuivat aina iltaa muistellen, kuinka he olivat nuorina poikina juopotelleet Kallion kuppiloissa – ja muistellessaankin he istuivat Kallion kuppiloissa juopottelemassa. Mikään ei ollut muuttunut, paitsi miesten elopaino ja joidenkin kuppiloiden nimet.

Taksikuski mulkaisi etupeilistä pahasti, ja Evert vakavoitui. Hän jäi pois pornokaupan kohdalla. Strippiluolan open-kyltti paloi edelleen, ja Evert tuli ajatelleeksi, että taksikuski luultavasti arveli hänen olevan menossa sinne. Tai sitten ei, miksi kukaan olisi lähtenyt Roskapankista Punavuoreen taksilla, kun Vaasankadulla olisi ollut thaihieromo poikineen aivan kävelymatkan päässä.

Evert istahti portaille ja sytytti vielä tupakan, sitä tekisi kuitenkin kohta mieli eikä kerran sisään mentyään enää jaksaisi lähteä takaisin ulos. Sisällä ei viitsinyt polttaa, siitä jäi tympeä haju ja joku taso piti pornokaupassakin säilyttää.

Hän mietti, kuinka oli vuosikaudet taistellut suvun perintöä vastaan. Opiskeluaikoina hän oli vielä työskennellyt isän pornokaupassa, mutta sellaisella ei tehty vaikutusta yliopiston humanistityttöihin, joten hän oli hankkinut kunniallisemman työn ruokakaupan kassalla. Opinnot olivat hiljalleen jääneet, eikä työurakaan ollut oikein ottanut tulta. Evert oli asunut kaupungin vuokrayksiössä lähiössä, kulkenut paikallisjunalla töihin milloin mihinkin markettiin ja lopulta, 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lähes-

tyessä loppuaan, jäänyt työttömäksi. Niihin aikoihin isä oli kuollut. Yhteyttä he eivät olleet pitäneet enää vuosiin kuin satunnaisesti, Evert oli vältellyt Vaasankatua isän liikkeen vuoksi ja yllättynyt kuullessaan juristilta, että perinnöksi jäänyt liikehuoneisto sijaitsikin Punavuoressa.

Hän tunsi kyllä paikan. Vaari oli omistanut sen jo pitkään ennen Evertin syntymää, ja lapsuudessaan Evert oli usein käynyt siellä. Siihen aikaan liike oli ollut antikvariaatti, ja Evert muisti vanhojen kirjojen ja vaarin piipputupakan hajun. Vaariin ei ollut pahemmin pidetty yhteyttä sitten Evertin teinivuosien, ukko oli erakoitunut mummon kuoltua eikä tainnut oikein koskaan hyväksyä isän siirtymistä pornobisnekseen. Perinnöksi isä oli silti antikvariaatin saanut, ilmeisesti jo pian vuosituhannen vaihteen jälkeen, ja tehnyt siitä pornokaupan, kuinkas muutenkaan. Vaasankadun liikkeen isä oli myynyt pois ja nyttemmin sen paikalla näytti olevan puolentusinan asiakaspaikan kebab-pizzeria. Syytä muutolle Evert ei tiennyt, eikä sitä enää isältä voinut kysyäkään. Kenties Punavuoren kiinteistöllä oli ollut äijälle tunnearvoa.

Evert olisi paljon mieluummin saanut perinnöksi antikvariaatin, mutta pornokauppa oli ollut paikallaan jo vuosia ja juristin mukaan sillä pyyhki suhteellisen hyvin. Ja olihan Evertillä alan kokemustakin, vaikkakin vuosien takaa. Hän oli jonkin aikaa miettinyt liikkeen myymistä, mutta ei niillä rahoilla olisi loppuikäänsä elänyt, eikä hänellä muutakaan työtä ollut. Niinpä hän jäi jatkamaan isänsä jalanjäljissä. Asuntoa isältä ei ollut jäänyt, se oli mennyt lihoiksi äidin lähdettyä ja muutettua Ruotsiin. Ilmeisesti äijä oli nukkunut takahuoneen sohvalla, ja sekin tapa oli periytynyt Evertille.

Laskuhumalaisen tokkuran läpi Evert tiedosti, että jokin asia oli alitajuisesti häirinnyt häntä jo hänen noustessaan taksista. Hän lopetteli tupakkansa, pääsi horjuen jaloilleen ja otti muutaman askeleen kadulle päin. Ja tosiaan, yhdessä ylimmän kerroksen ikkunoista kajasti punainen valo.

Oikein bordellinpunainen orgiavalaistus, Evert ajatteli. Hänelle tuli voimakas aavistus, että juuri siinä asunnossa asuivat hänen kaupassaan käyneet kolme keskiikäistä rouvaa.

Kesä kului hiljalleen. Nutipää kävi kaupassa viikon-parin välein ja osti milloin mitäkin pikkutavaraa. Evertiä miekkonen alkoi rasittaa toden teolla. Tämä sentään aina osti jotain eikä uhkauksista huolimatta koskaan tuonut ostoksiaan takaisin, mutta hänen ainaista valitustaan ei silti olisi jaksanut kuunnella.

”Mitä lie kiinalaista muovirihkamaa nääkin”, hän sanoi ostaessaan halvan vibraattorin. Sillä kertaa hänellä oli lippalakki, puvuntakki ja shortsit, ja aurinkolasit ironisesti niskan puolella. ”Varmaan hajoaa viikossa. Taitaa olla ftalaattejakin käytetty.”

”Onkohan tästäkään ritsasta mihinkään”, oli puolestaan kommentti tarjousvaginasta. Asusteina oli kauluspaita, narisevat keinonahkahousut ja humoristinen kravatti. ”Miten tämmösen edes pitää puhtaana, kertakäyttösiä nää taitaa olla.”

Evert olisi monesti tahtonut kysyä, miksi ihmeessä Nutipää edes kävi hänen liikkeessään. Hän kuitenkin tukahdutti mielihalunsa. Ajat olivat kovat, ja asiakkaista oli syytä pitää kiinni.

Myös kolme rouvaa kävivät silloin tällöin. He olivat aina ystävällisiä ja kohteliaita ja kaiken kaikkiaan vaivattomia asiakkaita. Välillä he tulivat vain kolmen kesken, mutta ajoittain heillä oli mukanaan nuori mies tai useampi, poikkeuksetta samanlaisia parikymppisiä komistuksia. Evert hymähteli hiljaa itsekseen, puumailmiötä ei näemmä ollut mediassa yhtään liioiteltu. Ja kyllähän varttuneelta naiselta sai nuori mieskin melkoisesti oppia lemmentöissä, sen Evert tiesi poikavuosien

kokemuksen kautta.

Rouvat ostivat kaikenlaista, ja ostokset olivat aina suuria. Selvästi he olivat kokeilunhaluisia eikä heidän kiinnostuksensa rajoittunut pelkkään vaniljaan. Erityisesti ilman miesseuraa käydessään he valikoivat käsirautoja ja kahleita, nipistimiä ja puristimia, XXL-anustappeja ja suuria mustia kuminyrkkejä, ja monesti myös potenssia kohottavia voiteita ja luontaistuotekapseleita. Evert seurasi ostoksia huvituksen ja kauhistuksen sekaisin tuntein, ja kiitti onneaan ettei hänen omalla Mrs. Robinsonillaan aikanaan ollut aivan tuollaisia mieltymyksiä.

Evert törmäsi rouviin myös joskus roskia viedessään, tai liikkeen kiinni ollessa käydessään tupakalla sisäpihan puolella. Rouvat näyttivät yleensä pysyttelevän yläkerrassa, ja ikkunasta kajastava bordellivalaistus antoi aavistaa millaisissa puuhissa, mutta joskus päiväseltään joku heistä saattoi kantaa suurta jätesäkkiä roskasäiliöön. Kertaalleen kantamus näytti niin painavalta, että Evert tumppasi tupakkansa ja tarjoutui auttamaan, mutta rouva vain kiitti tarjouksesta ja heitti säkin moolokin kitaan yllättävän kevyesti. Makuukammarikuntoilusta oli selvästi hyötyä.

Juhannuksen Evert vietti kaupungissa, eipä hänellä ollut kesämökkiä tai muutakaan paikkaa minne mennä. Karvinen kutsui hänet luokseen istumaan iltaa, ja kun Evert liikettä sulkiessaan näki Simpasen ulkona tupakka toisessa kädessä ja minttuviina toisessa, hän hetken mielijohteesta ehdotti, että tämäkin lähtisi mukaan. Simpanen suostui, tytöt olivat lomalla ja kesämökkikin oli kuulemma mennyt avioerossa, joten eipä hänellä ollut muutakaan tekemistä.

Vanhatpojat istuivat Töölössä Karvisen parvekkeella, paistoivat makkaraa kertakäyttögrillissä, joivat keskiolutta ja kossuryyppyjä ja tupakoivat lähes tauotta, ja viettivät tunnin-pari taloyhtiön saunassakin, koska muut asukkaat eivät olleet saunavuorojaan käyttämässä. Loppuillasta Simpanen sammui Karvisen nojatuoliin, jonka Evert tiesi näyttävän mukavammalta kuin se oikeastaan oli. Hän säälitteli jo etukäteen naapurin selkärankaa. Karvinenkin oli jo liikuttuneessa tilassa, ja parvekkeella istuttaessa hän alkoi valitella työasioita.

”Olen yrittänyt jäljittää niitä kadonneita pojankloppeja, mutta kun ei niitä piru vie vaan löydy! Tuntuvat katoavan kuin pieru Saharaan. Kaverit osaavat sanoa, että jossain Sedun lihatiskillä ovat viimeksi nähneet, mutta siihen se sitten jää. Eiväthän ne itsekään edes muista, kuinka ovat kotiin päässeet ja ketä kaikkia mukana on ollut! Joskus portsari on tunnistanut kuvasta ja muistanut, että tämän näköinen kaveri lähti jonkun naisen matkaan, mutta ei sekään oikein mitään kerro. Niinhän sieltä moni muukin lähtee.”

Karvinen ryyppäsi koskenkorvaa suoraan pullosta, ähkäisi ja kirosi.

”Perkele, tässähän alkaa kohta mennä maine ja ammattiylpeys.”

Evert nyökkäili myötätuntoisesti. Karvinen ojensi hänelle pulloa, ja hän otti nimellisen huikan.

”Oikein adoniksia vielä”, Karvinen jatkoi. ”Metri yhdeksänkymmentä useimmat vähintään, ja rotevaa tekoa. Vaikka semmoinen nuori kaveri olisi humalassakin, niin ei sitä ihan helpolla kolkata.”

Evertin päähän pälkähti äkkiä humalainen ajatus. Kaukaa haettuahan se oli, ei hän edes ymmärtänyt mistä se tuli, mutta...

”Minkälaisen naisen kanssa ne ovat lähteneet, onko siinä mitään kaavaa? Ehkä jonkun vähän... varttuneemman?”

”No nyt kun sanot, niin kyllä”, Karvinen sanoi. ”Jotain puumaa ne portsarit ovat aina naureskelleet. Eivät kyllä ole tarkempia tuntomerkkejä osanneet antaa, nuorisopaikoissa pyörii kuulemma tuota

tätiosastoa nykyään paljon...”

Etsivän katse terävöityi äkkiä, ja hän laski jo huulilleen nostamansa pullon.

”Miksi sinä sellaista kysyt?”

”Onko sinulla kuvia niistä tyypeistä?” Evert kysyi. ”Niistä kadonneista. Näyttäisitkö minulle?”

”Hetkinen”, Karvinen sanoi, kompuroi ylös ja vei Evertin mukanaan olohuoneeseen. He avasivat Karvisen tietokoneen, vaikka tämä joutuikin tapailemaan salasanaa pariin otteeseen, ja selasivat pian kuva-arkistoa. Useimmat kadonneiden kasvot olivat vieraita, mutta muutamissa oli jotain hämärästi tuttua. Eihän asiakkaita koskaan tullut niin tarkkaan katsottua, mutta ainakin yhdestä tai kahdesta Evert oli aivan varma.

”Minulla taitaa olla johtolanka”, hän sanoi. ”Mutta puhutaan siitä aamulla.”

Nyt hän tahtoi vetää pään täyteen. Menettäisihän hän todennäköisesti tuottoisimmat vakioasiakkaansa.

Juhannuksen jälkeen alkoivat hiostavat helteet. Evert vietti aikansa takahuoneessa aina kun asiakkailta pystyi, polttteli tupakkaa avonaisesta ikkunasta ja tarkkaili roskasäiliötä. Mitään ei tapahtunut pariin viikkoon, vaikka rouvat kertaalleen kävivätkin ostoksillaan, mutta sitten Evert näki kaksi heistä kantamassa suuria jätesäkkejä. Hän vilkutti rouville ikkunasta ja nämä hymyilivät, mutta heti naisten kadottua näkyvistä hän kaivoi esiin kännykkänsä ja soitti Karviselle.

”Kotka on laskeutunut. Tai ainakin kaksi haukkaa kävi juuri pesällään. Kuinka pian pääset tänne?”

Nutipää oli taas liikkeessä. Tällä kertaa hänellä oli reisitaskuhousut, haisaappaat ja ironinen vaaleanpunainen t-paita, ja hän toi kassatiskille halvimman hintaluokan pornofilmin.

”Eihän näissä sanota edes kauanko nää kestää”, hän nurisi juuri Karvisen tullessa sisään. ”Varmaan jonkun kolme varttia, eikä varmasti ole nää samat akat leffassa mitä kansi väittää. Levytkin on varmasti naarmusia.”

”Joo joo”, Evert sanoi ja kävi kiinnittämässä oveen ”palaan pian” -kyltin. ”Maksa nyt se leffa ja painu sitten vittuun.”

Nutipään silmät laajenivat.

”Noinko sä puhut maksavalle asiakkaalle? Mä pistän sanan kiertämään, ja kohta täällä ei käy enää ketään! Mä en ainakaan osta sulta enää yhtään mitään.”

”Toivottavasti miehen sanaan voi luottaa”, Evert sanoi ja sulki oven Nutipään jäljessä. Sitten hän johdatti Karvisen sisäpihalle, ja he kurkistivat roskasäiliöön.

”Tämän ne sinne laittoivat”, Evert sanoi ja tökkäsi sormellaan jätesäkkiä. ”Ja toisen samanlaisen. Pitäisiköhän meidän soittaa poliisi?”

”Ei nyt hätäillä”, Karvinen sanoi ja vilkaisi ympärilleen. ”Onko taloyhtiössä kyttääjämummoja?”

”Ei kai”, Evert sanoi. Tuskin sellaista oli ollut ainakaan hänen oman mummonsa kuoltua.

”Hyvä”, Karvinen sanoi, nosti säkin säiliöstä, laski sen Evertin syliin ja alkoi sitten hamuta toista. ”Viedään nämä sisään ja katsotaan, mitä ne ovat syöneet.”

Säkit olivat pian takahuoneessa. Ne olivat kokoonsa nähden yllättävän kevyitä, eikä kahdella raavaalla miehellä ollut suurempaa ongelmaa niiden kantamisessa. Evertin sylissä oleva säkki tuntui oudon pehmeältä, ja häntä alkoi hirvittää sen sisältö.

Karvinen otti taskustaan kääntöveitsen, viilsi toisen säkin kyljen auki, työnsi kätensä sisään ja kurtisti kulmiaan. Evert oli vetäytynyt jonkin matkan päähän ja katseli Karvista epätietoisen pelokkaana.

”Onko siellä... ruumis?” hän kysyi kuiskaten. Karvinen pudisti päätään ja nosti

kätensä näkyville.

Hänen nyrkkinsä oli täynnä hienojakoista harmaata tomua. Hän karisti sen ulos ikkunasta, työnsi kätensä syvemmälle ja kaivoi pohjia myöten, leikkasi sitten toisen säkin auki ja tutki senkin, mutta pudisti päätään.

”Ei siellä muuta ole. Ei kadonneiden tavaroita, luunsiruja tai mitään. Pelkkää... mitä tämä edes on? Pölyä? Hiekkaa?”

”Voisiko se olla tuhkaa?” Evert kysyi. ”Jos ne polttavat uhrinsa. Näissä vanhoissa taloissa voi olla takat.”

”Ruumiiden polttaminen ei ole ihan yksinkertaista”, Karvinen sanoi. ”Raadot pitää ensin paloitella, eivätkä ne helposti sytykään. Palamisesta tulee hajua ja naapurit olisivat jo valittaneet. Tarvittaisiin myös melkoinen kuumuus, että ihmisruumiin kaikki osat palaisivat pelkäksi tuhkaksi. Sellaista ei kotikonsteilla saa helposti aikaan. Enkä minä usko, että tämä edes on tuhkaa.”

Hän istui takahuoneen sohvalle ja katseli tomuista kättään.

”En kyllä tiedä, mitä tämä on. Sen voisi tietysti viedä laboratorioon ja tutkia...”

”Tunnetko sinä ketään, joka on töissä laboratoriossa?” Evert kysyi. Karvinen pudisti päätään.

”En minäkään”, Evert sanoi. ”Olinkohan minä ihan väärillä jäljillä? Minusta kyllä tuntuu, että olen nähnyt pari niistä jätkistä, mutta toisaalta voin tietysti olla väärässäkin...”

”Ei tässä muitakaan johtolankoja ole”, Karvinen sanoi. ”Pidä niitä eukkoja silmällä. Ja jos niiden mukana tulee tänne uusia nuoria kundeja, soita minulle heti. Voin myös tulla tänne päivystämään aina silloin kun minulla ei ole muuta. Käymme kiinni heti kun jotain tapahtuu, järjestämme itsemme vaikka sisään niiden kämppään tavalla tai toisella.”

”Me?” Evert ihmetteli. ”Meinaatko, että minäkin tulen mukaan?”

”Sinä tunnet paikat”, Karvinen sanoi. ”Mutta minä hoidan kyllä likaiset hommat, ei hätää. On vain hyvä, jos joku on vähän vahtimassa selustaa.”

”Tämän päälle voisi kalja maistua”, Evert sanoi.

”Hyvä ajatus”, Karvinen sanoi. ”Lähdetään tekemään sotasuunnitelma, sinullahan on jo valmiiksi lappu luukulla. Soita taksi, mennään Roskapankkiin.”

”Sinäkö maksat?” Evert kysyi.

”Minä maksan”, Karvinen sanoi. ”Minulla on sellainen hytinä, että kohta selviää useampikin katoamistapaus, ja sitten on millä mällätä.”

Rouvien seuraavaa siirtoa ei tarvinnut odottaa kauan. Heti seuraavana päivänä kaikki kolme tulivat kauppaan, tosin ilman miesseuraa. Karvinen oli istumassa takahuoneessa, lueskeli iltapäivälehteä ja poltteli tupakkaa. Lievästä krapulasta kärsivä Evert järjesteli hyllyjä, mutta vetäytyi kassan taakse heti naisten astuessa sisään. Tällä kertaa nämä eivät tehneet ostoksia, vaan tulivat suoraan Evertin luo ja ensimmäisen kerran puhuttelivat häntä. Evert tunsi väreiden juoksevan selkärankaansa pitkin.

Karvinen taittoi lehden takahuoneessa, nakkasi tupakan ulos ikkunasta ja tuli kassalle Evertin taakse.

”Me tyttöjen kanssa vähän pohdimme”, yksi rouvista sanoi, ”kun olemme usein käyneet täällä... Olemme kuulleet, että jotkin tämän alan liikkeet järjestävät väline-esittelyjä asiakkaiden kotona. Onko teillä sellaista palvelua?”

”Tai löytyykö palkkalistaltanne miesstripparia?” toinen kysyi. ”Voisimme olla kiinnostuneita hieman... rohkeammasta esityksestä.”

Evert katsoi ensin puhuneen naisen kirkkaanvihreisiin silmiin. Niistä silmistä oli vaikea irrottaa katsettaan. Hän ei saanut sanaa suustaan. Karvinen sen sijaan al-

koi heti puhua:

”Kyllä, meillä itse asiassa on sellainen palvelu. Emme mainosta sitä erityisesti, mutta järjestämme esityksiä valikoiduille asiakkaille.”

Karvinen kuulosti oudon innokkaalta, sellaista Evert ei ollut ystävältään koskaan kuullut, ja sama kuumotus oli täyttänyt hänetkin. Sanat tulivat hänen suustaan ennen kuin hän edes ehti ajatella:

”Niin, onhan meillä tietysti seksitrio Nahkamiehet. Koska teillä olisi tarvetta esitykselle?”

”Kävisikö heti tänä iltana?”

”Totta kai”, Karvinen sanoi, ja Evert nyökkäili innokkaasti. ”Ilmoittakaa vain osoite ja kellonaika, ja seksitrio Nahkamiehet on käytettävissänne.”

”Aivan ihastuttavaa”, yksi rouvista sanoi. ”Kiitos paljon. Odotamme innolla esitystänne, toivottavasti se ei tuota pettymystä.”

”Sen voin luvata”, Karvinen sanoi, ja otti rouvien tiedot ylös.

”Mitä sinä oikein menit lupaamaan?” Evert sähähti, kun rouvat olivat lähteneet. Hän tunsi itsensä pökertyneeksi, ja ymmärsi vasta nyt kunnolla mitä oli tapahtunut. ”Mistä me yhtäkkiä järjestämme esityksen? Tällaista pitäisi valmistella huolella...”

”Tilaisuus on käytettävä, kun sellainen tarjoutuu”, Karvinen sanoi, vaikka vaikutti itsekin hieman hämmentyneeltä. Pian hän kuitenkin reipastui. ”Äkkiäkös me keräämme täältä liikkeestä rekvisiitan, sinä viihdytät mammoja ja minä katselen ympärilleni sillä aikaa. Mutta miksi ihmeessä sanoit seksitrio? Meitähän on vain kaksi.”

”No, se... lipsahti”, Evert sanoi. Hän ei itsekään tiennyt. ”Kai siksi kun naisiakin oli kolme.”

”Ei se varmaan ole ongelma”, Karvinen sanoi. ”Voimme aina sanoa, että yksi on sairastunut. Mutta tietysti kolmas voisi olla tarpeen, isomman porukan on helpompi harhauttaa.”

Evert istui kassatiskin taakse ja pyyhki otsaansa.

”Minä tarvitsen nyt tupakan.”

”Hyvä ajatus”, Karvinen sanoi. ”Mennään ulos ja mietitään asiaa.”

Simpanen oli taas tupakalla, ja näytti nytkin hörppivän minttuviinaa aivan avoimesti. Bisnekset eivät tainneet luistaa toivotulla tavalla. Hän tervehti Evertiä ja Karvista strippiluolansa portailta, ja nämä vilkaisivat toisiaan.

”Simpanen kuule”, Evert sanoi. ”Kiinnostaisiko sinua hankkia vähän lisäansioita?”

”Ainahan se raha kelpaa, häh-häh”, Simpanen sanoi. ”Mitäs miehillä on mielessä?”

”Sinulla kun on kokemusta tuosta esityspuolesta”, Evert sanoi. ”Olen itsekin ajatellut laajentaa sille alalle, ja tarvitsisin vähän apua.”

”No sehän passaa. Voin antaa teille tyttöjen numeroita...”

”Oikeastaan meidän pitäisi esiintyä itse”, Karvinen sanoi. ”Tänä iltana.”

Simpasen suu loksahti auki.

”Tilanne on nyt tämä”, Evert sanoi. ”Kaikki kävi vähän äkkiä, ja tulimme luvanneeksi miesstripparіesityksen tälle illalle. Asiakkaina on kolme vanhaa rouvaa, vakioasiakkaita, oikein herttaisia, emmekä haluaisi tuottaa pettymystä. He odottavat, että seksitrio Nahkamiehet tulee tänä iltana viihdyttämään heitä, eikä meillä ole aavistustakaan, mitä teemme.”

”Seksitrio Nahkamiehet”, Simpanen maisteli nimeä. ”Ei hullumpi idea. Ihan tällaista en ole tehnyt, mutta eiköhän se järjesty. Jos minä saan puolet palkkiosta.”

”Sopii”, Karvinen sanoi.

”Nahkamiehet, Nahkamiehet”, Simpanen

mietti. ”Eli Jörgen, Günther ja Klaus. Kyllä vain, tämä alkaa hahmottua.”

”Lähdet siis mukaan?” Evert kysyi. Simpanen nyökkäsi.

”Mutta vain sillä ehdolla, että minä olen sitten Klaus.”

Evert oli harvoin tuntenut olonsa yhtä typeräksi, vaikkei sitä hänen ammatissaan täysin voinut koskaan välttää. Myös Simpanen näytti siltä, ettei ulkona pikkuhiprakassa hyvältä kuulostanut idea enää h-hetken lähestyessä hymyilyttänyt. Karvinen johti kuitenkin joukkoa reippain askelin.

He raahasivat raskaita urheilukasseja, joihin Evert oli kerännyt asusteita ja välineitä, vaikka tiesi rouviltakin niitä löytyvän. Portaikko oli jyrkkä ja ahdas, tähän aikaan päivästä jo hämärä, eikä mistään kuulunut ääntäkään. Valot eivät toimineet, eikä vanhassa talossa tietenkään ollut hissiä.

”Tietysti niiden pitää asua ylimmässä kerroksessa”, Simpanen kirosi, kun he pysähtyivät neljännen kerroksen porrastasanteelle vetämään henkeä. Hän napitti kauluspaitaansa auki ja kaatoi viimeiset minttuviinan jämät kurkkuunsa.

”Saattaa tulla aika väsähtänyt esitys”, Evertkin sanoi pyyhkien hikeä otsaltaan. ”Tässä ei jaksa enää hirveästi hillua. Voi olla, että pitää ensi töiksemme käydä suihkussa.”

”Äh, miehekäs hiki vain lisää Nahkamiesten uskottavuutta”, Karvinen sanoi. Hän ei näyttänyt lainkaan hengästyneen. ”Teidän pitäisi urheilla enemmän. Olette ihan rapakunnossa, sitä se tiskin takana istuminen teettää.”

Simpanen jupisi jotain puoliääneen, mutta kiskaisi urheilukassin kainaloonsa ja jatkoi matkaa. Lopulta rouvien ovikin häämötti edessä. Ovikellon kilahdus kuulosti hiljaisessa rappukäytävässä hautajaiskelloilta.

Rouvat tulivat avaamaan oven iltapukuihin sonnustautuneina ja ihastuttavasti hymyillen.

”Onkos täällä kilttejä lapsia?” Karvinen murjaisi. Rouvat naurahtivat, mutta Evertistä tuntui, että lähinnä kohteliaisuudesta.

Hän vilkaisi ympärilleen. Eteishalli oli himmeästi valaistu, ja katto oli niin korkealla ettei sitä kunnolla erottanut. Seiniä koristivat haalistuneet taulut, tomuiset seinävaatteet ja eksoottiset naamiot, ja muutakin antiikkisen näköistä rekvisiittaa oli ripoteltu sinne ja tänne. Hallista näytti pääsevän moneen suuntaan, mutta ovet oli suljettu ja oviaukkoja peittivät verhot. Toisessa päässä häämötti jonkinlainen olohuone tai salonki, jota valaisi vanhanaikainen kattokruunu.

Erityisen leppoisaa mielikuvaa sisustus ei herättänyt. Täällä ei asunut pullantuoksuinen isoäiti, vaan maailmaa kiertänyt eksentrinen vanhapiikatäti. Tai tietysti kolme tätiä. Evert tuli ajatelleeksi, että jos rouvien suvussa oli lapsia, nämä varmasti pelkäsivät pakollisia sukulaisvierailuja. Asunnon ominaishajukin oli outo, aivan kuin siellä olisi taajaan poltettu suitsukkeita – tai oopiumia, Evertin mieleen juolahti, mutta ei kai se sentään voinut pitää paikkaansa.

”Meidän täytyy hieman valmistautua”, hän sanoi rouville. ”Menkää vain olohuoneeseen odottamaan, tai missä sitten haluattekin että esiinnymme. Me tulemme pian.”

Rouvat ohjasivat heidät kylpyhuoneeseen. Se oli sotia edeltävän ajan tyyliin ahdas, varsinkin kolmelle aikuiselle miehelle. Karvinen painoi korvansa ovea vasten ja kuunteli loittonevia askeleita, ja kääntyi sitten toisten puoleen.

”No niin, suunnitelma on nyt tämä. Te laitatte releet niskaan ja menette aloittamaan esityksen. Sillä aikaa minä katselen vähän ympärilleni. Ovet näyttivät olevan lukossa, mutta se ei ole ongel-

ma.” Hän otti taskustaan tiirikkanipun ja helisti sitä. ”Pyrkikää pitämään naiset koko ajan näkyvissänne, ja jos näyttää siltä, että joku heistä on lähdössä pois olohuoneesta, hihkaiskaa vaikka että 'missä Günther viipyy', niin tiedän vetäytyä takaisin eteiseen.”

Simpanen katsoi ensin Karvista ja sitten Evertiä.

”Tämmöisestä ei ollut mitään puhetta. Mitä te oikein suunnittelette? Jos on jostain laittomuuksista kysymys, niin minä kyllä lähden saman tien...”

”Ei mitään sellaista”, Evert rauhoitteli, ja selitti tilanteen Simpaselle. Karvinenkin nyökkäili.

”Luultavasti kyseessä on väärä johtolanka, mutta tarkistamme asian kaiken varalta. Mitään vaaraa tuskin on, täällähän asuu vain herttaisia vanhoja rouvia.”

”Poliisin ne voivat silti soittaa”, Simpanen mutisi, mutta alkoi kuitenkin vaihtaa vaatteita. Myös Evert teki samoin. Karvinen astui ulos kylpyhuoneesta ja livahti omille teilleen.

”Pitäkää hauskaa”, hän sanoi lähtiessään, ja Evert näki ystävänsä huulilla harvinaisen virneen.

Evert ja Simpanen astuivat olohuoneeseen hieman epätietoisina. Rouvat olivat asettuneet istumaan sohville ja divaaneille, ja katselivat vieraitaan odottavasti. Sisustus täällä jatkoi eteisen linjaa. Kirjahyllyjen päällä oli täytettyjä eläimiä ja epämääräisellä tavalla uhkaavalta näyttäviä veistoksia, kenties jonkinlaisia jumalankuvia. Pari isompaakin patsasta häämötti huonekasvien, koristepöytien ja vitriinien lomassa. Lattialla oli koinsyömä tiikerintalja, ei kai sentään aito, ja kirjahyllyjen opukset näyttivät ikivanhoilta ja nahkakantisilta. Evert tuli ajatelleeksi, että koko asunnossa oli itse asiassa hyvin vähän mitään modernia. Yhdellä sivupöydällä oli veivattava gramofoni, mutta televisioa tai stereoita, saati sitten tietokonetta, ei näkynyt missään.

Evert oli pukenut ylleen punaiset lateksihousut ja mustan verkkopaidan ja lyönyt päähänsä nahkaisen kurittajanlakin. Hän tunsi itsensä lintulaudan talipalloksi, ja housutkin kiristivät vyötäröltä. Simpasella oli yllään vain koppalakki, nahkaliivit ja stringit, eikä hänellä näyttänyt olevan yhtään mukavampaa.

”Minä olen Jörgen ja hän on Klaus, ja me olemme seksitrio Nahkamiehet”, Evert sanoi rykäisten. ”Günther jäi vielä valmistautumaan, mutta me voimme varmaankin jo aloittaa?”

Rouvat nyökkäsivät. Yksi heistä laittoi gramofonin soimaan, ja pian hillityn jatsin sävelet täyttivät salongin. Evert ja Simpanen ottivat kömpelöitä tanssiaskeleita musiikin tahtiin, keikistelivät minkä osasivat ja lätkivät toisiaan veltosti yhdeksänsiimaisilla nahkapiiskoilla. Rouvat katsoivat heitä hymyillen ja tyttömäisesti hihitellen.

Evert ja Simpanen vaihtoivat katseita. Tämä ei nyt mennyt hyvin.

”Enemmän tunnetta”, Simpanen sähähti. Hänen polvensa alkoivat taipua, piiska läjähti Evertin reisille ja pakaroille napakammin ja kaljamaha hölskyi liivien alla rytmikkäästi. Evert tunsi kasvojensa punehtuvan, mutta Simpanen sen kun innostui, hieroi itseään Evertiä vasten ja kävi välillä rouvienkin edessä tekemässä rivoja liikkeitä.

Rouvien smaragdinvihreät silmät seurasivat tanssivia miehiä intensiivisesti, ja Evertkin tunsi ajautuvansa kiihkoon. Hänen viisarinsa värähti, ja se olisi normaalioloissa tuntunut oudolta, mutta nyt hän vain antoi tunnelman viedä mukanaan. Hän laskeutui kyykkysilleen ja avasi suunsa supulleen, ja Simpanen vatkasi villisti lantiotaan hänen kasvojensa edessä, upotti sormensa hänen hiuksiinsa ja hieroi stringien pullottavaa etumusta hänen huuliaan vasten. Evert nousi, käänsi viekoittelevasti selkänsä ja pyllisti, ja Simpanen nylkytti itseään hä-

nen takapuoleensa puuskuttaen kuin höyryveturi. Paitsi että Everthän oli nyt veturi ja Simpanen pikemminkin hiilivaunu.

Jossain mielensä perukoilla Evert ymmärsi, että kaiken tämän olisi pitänyt olla äärimmäisen kiusallista, mutta hän tunsi tarkkailevansa itseään kuin ulkopuolelta. Hän näki vain rouvien kiihkosta hehkuvat silmät, ja tunsi kaikkien tunteiden höyrystyvän hien mukana ihohuokosistaan. Ne pyörteilivät ilmassa, kiertyivät spiraaliksi ja imeytyivät kohti naisia, jotka selvästi nauttivat esityksestä.

”Ystäväsi on varsin villi”, yksi rouvista sanoi Evertille kainosti. ”Sinun pitää laittaa hänet rautoihin.”

Evert irtautui Simpasesta, joka alkoi tanssahdella hänen ympärillään ja sivallella häntä piiskallaan. Häiriöstä huolimatta Evert sai kaivettua urheilukassista pörrökoristellut kahleet.

”Minne minä kiinnitän hänet?” Evert kysyi. Rouvat nousivat ylös ja vetivät syrjään yhtä seinustaa peittäneen verhon, jonka takaa paljastui makuuhuone. Siellä oli suuri parisänky, jonka massiiviseen metallikoristeiseen päätyyn kahleet oli helppo kiinnittää. Huone kylpi juuri siinä orgianpunaisessa valossa, jota Evert oli ulkoa ihmetellyt.

He pääsisivät viimein astumaan kaikkein pyhimpään.

”En oikein tykkää tästä”, Simpanen supatti kun Evert kahlitsi häntä sängynpäätyyn. ”Miksi minun pitää olla se, joka laitetaan rautoihin?”

Evertin pää oli alkanut selvitä. Esityksen kiihko oli haihtunut, ja nyt koko tilanne tuntui vaivaannuttavalta. Mikä ihme häneen oikein oli mennyt? Oliko hän vanhemmiten herkeämässä homoksi?

”Sinä saat tästä enemmän rahaa, joten lakkaa valittamasta”, Evert sanoi ja laittoi Simpaselle suukapulan. Eipä ainakaan tarvitsisi kuunnella valitusta.

Simpanen oli nyt selin häneen hankalassa, hieman kumarassa asennossa. Evert alkoi piiskata, ensin varovasti ja haluttomasti, mutta naisten kuumottavan katseen alla yhä innokkaammin. Simpasen kapuloidusta suusta karkasi tukahtuneita ynähdyksiä. Tervetuloa vaan kulmille, naapuri, Evert ajatteli ja häntä alkoi pakostakin huvittaa.

Rouvat kehottivat Evertiä lopettamaan. Yksi heistä haki eteishallista rottinkikepin ja tarjosi sitä Evertille. Se näytti ikivanhalta, ja tarkemmin katsoessaan Evert erotti kummallisia ruosteenpunaisia läiskiä sen pinnassa.

”Liikkeenne valikoima on muuten mitä mainioin”, rouva sanoi, ”mutta piiskanne ovat aivan liian pehmeitä. Kokeilepa tätä.”

”Ja ota nuo housut pois häneltä”, toinen rouva sanoi.

Evert veti Simpasen stringit alas hieman vastentahtoisesti. Hän ei olisi välittänyt joutua aivan näin läheisiin tekemisiin kollegansa karvaisen takaliston kanssa.

”Lyö kunnolla”, ensimmäisenä puhunut rouva sanoi. ”Tahdomme tuntea tuskan. Tahdomme nähdä verta.”

Jokin alkoi tykyttää Evertin mielessä. Asiat eivät nyt olleet kohdallaan. Naisten olemukseen oli tullut jotain teräksistä, kaikki herttaisuus oli kadonnut ja heidän ilmeensä olivat muuttuneet ahneiksi. Nälkäisiksi.

Vihreinä hehkuvat silmät polttivat Evertin ihoa, ja hän tunsi tahdon valuvan jäsenistään. Rottinkikeppiä pitelevä käsi nousi kuin itsestään ja sivalsi verisen juomun Simpasen pakaroiden poikki. Simpaselta pääsi tukahtunut valitus. Evert tärisi ja huohotti, kyynel valahti hänen silmästään, mutta hän vain piiskasi ja piiskasi. Simpanen ulisi ja rimpuili, ja Evert oli näkevinään kivun ja pelon kohoavan höyrynä hänen paljaasta ihostaan ja kulkevan utuisena pilvenä kohti

hohtavia silmiä.

Evert peräätyi huohottaen, ja keppi kirposi hänen kädestään. Yksi rouvista oli saman tien hänen vierellään ja ojensi hänelle suuren mustan kuminyrkin.

”Sinä tiedät varmasti, mitä tällä tehdään.”

Simpanen yritti kääntää päätään, ja hänen silmänsä laajenivat hänen nähdessään, mitä oli tapahtumassa.

”Unohdimme liukuvoiteen”, Evert yritti sopertaa, ja kapulasta huolimatta hän ymmärsi Simpasen karjuvan, ettei liukuvoidetta voinut koskaan unohtaa.

Rouvat eivät välittäneet kummastakaan.

”Tee työsi, orja. Vie loppuun se, minkä olet meille luvannut.”

Evert painoi kuminyrkin Simpasen pakaroiden väliin ja työnsi. Hän sulki silmänsä, tätä hän ei tahtonut nähdä, mutta Simpasen tuskaiset älähdykset ja ähkäisyt syöpyivät hänen mieleensä ikiajoiksi.

Eteishallin suunnalta kuului äkkiä huuto, jota seurasi toinen ja kolmas, ja pian kokonainen äänien kuoro ulvoi ja kirkui jossain päin asuntoa. Evert säpsähti hereille, polte ja huuma katosivat ja hän ehti nähdä, kuinka rouvat salamannopeasti katosivat kukin eri suuntiin.

Evert hengitti syvään ja hieroi ohimoitaan. Huuto jatkui, siihen sekoittui kolinaa ja töminää, ja jostain erottui myös selkeitä kamppailun ääniä.

Hän ryntäsi eteishalliin välittämättä Simpasesta, joka riuhtoi kahleitaan ja ulisi hänen peräänsä.

Hänen olisi päästävä ulos. Välittömästi.

Yksi eteishallin ovista oli selällään, ja sen luona Evert näki Karvisen, joka kamppaili kahden rouvan kanssa. Vanhan nyrkkeilijän pajavasaramainen oikea suora iskeytyi rusahtaen toisen naisen poskipäähän, ja nainen lennähti taaksepäin rääkäisten korviavihlovasti. Sellaisen iskun olisi pitänyt olla kuolettava tai ainakin tyrmätä normaali ihminen, mutta rouva vain kimposi takaisin jaloilleen ja hyökkäsi Karvisen kimppuun entistä raivokkaammin. Karvinen väänsi toisen rouvan sivuun painiotteella, kaivoi jotain taskustaan, ja Evert ehti nähdä kääntöveitsen välähtävän. Uusi, entistä kimeämpi rääkäisy särki hänen korvansa.

Kaikki tämä tapahtui yhdessä silmänräpäyksessä, eikä Evert ymmärtänyt hidastaa juoksuaan, vaan kompastui maassa kierivään naiseen ja tuuskahti naamalleen juuri avonaisen oven eteen.

Ylös kömpiessään hän ehti nähdä vilahdukselta sisään huoneeseen. Sitten jokin iski häntä raskaasti takaraivoon ja hänen silmissään pimeni.

Havahtuessaan Evert näki ensimmäisenä Karvisen makaavan vieressään kädet ja jalat suorina. Etsivä oli kahlittu kiinni sängynpäätyihin, ja myös Evert tunsi nilkoissaan ja ranteissaan puristuksen. Takaraivoa jomotti, mutta muualla kehossa ei tuntunut kipua. Liikkumaan hän ei kuitenkaan pystynyt. Karvinen näytti pahemmin rusikoidulta, selvästi rouvilla oli ollut kovempi vaiva tämän nujertamisessa. Simpanen oli edelleen siinä, minne Evert hänet oli jättänyt. Stringit nilkoissa, takamus pystyssä ja kapula suussa. Hän katsoi Evertiä ja Karvista avuttomana.

Evert tuli ajatelleeksi, että oli luultavasti itse myynyt raudat, joissa he nyt olivat kiinni. Hipsterit olisivat varmasti arvostaneet ironiaa.

Hänen mieleensä palasi välähdyksenä, mitä hän oli nähnyt juuri ennen tajunsa sammumista. Huoneessa ei ollut kalusteita, mutta tyhjä se ei silti ollut. Seinustojen varjoissa lymysi kahlittuja miehiä, kaikki likaisia, partaisia ja pitkähiuksisia ja monet riutuneita, kuivettuneita ja vanhuuttaan hauraita. Jotkut olivat alasti, mutta toisten yltä erotti vielä nuorison bilevaatteiden jäänteet. Miehet huusivat ja tempoilivat kahleissaan, kuola valui heidän suustaan ja silmät muljahtelivat

kauhusta. Yksikään heistä tuskin oli enää järjissään.

Kadonneiden nuorukaisten kohtalo oli selvinnyt, vaikka Evert ei sitä täysin ymmärtänytkään. Hänellä oli kuitenkin paha aavistus, että pian he saisivat tietää enemmän kuin tahtoisivat.

Rouvat seisoivat sängyn vieressä, ja yksi heistä alkoi puhua.

”On sääli, että asiakassuhteemme pitää päättyä tällä tavoin. Mutta näimme teidät kaivelemassa roskasäiliötä, ja se sinetöi kohtalonne.”

”Sitä paitsi tuo raakalainen vahingoitti sisartamme”, toinen sanoi. Kolmas rouva todella näytti heikolta ja huojuvalta, hänen kasvonsa olivat veriset ja turvonneet ja kylkeä pitelevän käden sormien välistä valui verta. Toiset taluttivat häntä varovasti Simpasen luo.

”Hänen kauneutensa palauttaminen vaatii paljon elinvoimaa”, yksi rouvista sanoi. ”Elämä elämästä.”

Samalla hän riuhtaisi Simpasen päätä taaksepäin, repi suukapulan paikoiltaan ja painoi haavoittuneen toverinsa huulet Simpasen huulille. Suut sulautuivat yhteen kuin kiihkeään suudelmaan, haavoittunut nainen sulki silmänsä ja imi, ja kauhukseen Evert näki kuinka Simpasen pyylevä keho alkoi hiljalleen kutistua, riutua ja painua kasaan.Ryhti painui kumaraan ja nahka kävi veltoksi ja ryppyiseksi, kunnes Simpanen oli enää vain satavuotiaalta näyttävä tärisevä luusäkki. Ja nainen vain jatkoi imemistä, Simpasen kuihtuneet jäsenet valahtivat ulos kahleista, mutta sillä ei ollut enää merkitystä. Hänen kehonsa lerpahti kasaan kuin luut olisivat sulaneet vedeksi, pää venyi soikeaksi ja lupsahti sisään naisen suusta, ja muu osa sujahti perässä.

Evert haukkoi henkeään ja pelkäsi saavansa sydänkohtauksen, ja Karvisenkin silmät laajenivat.

Nainen horjahti taaksepäin, otti tukea seinästä ja kakoi posket pullollaan. Toiset ojensivat hänelle mustan jätesäkin, ja hän työnsi päänsä sen sisään ja oksensi. Kuivaa, harmaata tomua suihkusi ulos hänen suustaan lakkaamattomana virtana, ja säkin kyljet pullistuivat. Viimeisten yökkäysten ja yskähdysten jälkeen hän pyyhkäisi suutaan ja nenäänsä. Hänen kasvonsa olivat taas koskemattomat, ja kyljen haavakin oli umpeutunut. Toiset solmivat jätesäkin suun kiinni, ja sen jälkeen kaikki ja kääntyivät kohti Evertiä ja Karvista.

”Seuraavaksi on teidän vuoronne. Ja voimme luvata teille, että ystävänne pääsi helpolla. Teistä meille riittää iloa päiviksi, ehkä jopa viikoiksi.”

Kaksi rouvaa alkoi riisua Evertiä ja Karvista, ja kolmas poistui hetkeksi. Palatessaan hänellä oli mukanaan nänninipistimiä, anustappeja ja erektiota tehostavaa salvaa. Ei edelleenkään liukuvoidetta, Evert ähkäisi mielessään. Hänen bokserinsa vedettiin nilkkoihin, ja yksi rouvista avasi salvatuubin ja alkoi sivellä sen sisältöä hänen sukukalleuksilleen. Toinen naksutteli nipistimiä kädessään ja lähestyi Karvista, ja kolmas hypisteli XXL-anustappia pahaenteisen näköisenä.

”Me olemme saaneet osaksemme siunauksen, ja samalla kirouksen. Elämme ikuisesti, tarvitsematta ruokaa, juomaa tai lepoa... Mutta miehiä me tarvitsemme! Me elämme miesten himosta ja ihailusta, pelosta ja tuskasta, ja niitä kaikkia te saatte tarjota meille. Me imemme teistä kaiken kiihkonne ja mieskuntonne, sen jälkeen kipunne ja kauhunne ja kärsimyksenne, viimein ruumiinne ja mielenne voiman, ja kun teillä ei enää muuta ole, viemme sielunne! Ihminen on luotu tomusta, ja tomuksi te myös palaatte.”

”Tuota, kuulkaas nyt”, Evert sanoi. Kaiken kauhun keskelläkin hänen päähänsä oli pälkähtänyt ajatus. ”Voisiko tästä vielä keskustella? Koska minusta te olette nyt tekemässä virheen.”

Karvinen vilkaisi häntä yllättyneenä. Rouvatkin vaikenivat hetkeksi.

”Yritätkö huijata meitä?” yksi heistä sanoi. ”Moni kuolevainen on yrittänyt sitä aiemmin, eikä yksikään ole onnistunut. Mitä te voisitte meille tarjota?”

”Ehdotan teille sopimusta”, Evert sanoi. ”Kauppaa. Sitähän minä ammatikseni teen, olen kauppias. Luulisin, että tähän tilanteeseen on löydettävissä ratkaisu, joka tyydyttää meitä kaikkia.”

”Puhu, mutta nopeasti”, toinen rouvista sanoi. ”Nälkämme kasvaa.”

”No tuota”, Evert rykäisi, ”jos olen oikein ymmärtänyt, te olette vaeltaneet paikasta toiseen koko elämänne, ja ilmeisesti se elämä on kestänyt jo aika pitkään. Eikö sellainen ole hirmuisen raskasta? Näin suuri määrä vanhaa ja arvokasta tavaraa, ja sitten nuo teidän vankinne ja kaikki... ruokailuunne tarvittava rekvisiitta vielä siihen päälle. Eikä se lopu koskaan, ette voi jäädä samaan paikkaan pitkäksi aikaa, koska ennemmin tai myöhemmin ihmiset alkavat kiinnittää huomiota kadonneisiin miehiin ja sitten teidän on taas paettava.”

”Me kuuntelemme”, yksi rouvista sanoi yllättäen, ja toisetkin katsoivat Evertiä odottavasti.

”Mutta entä jos teidän ei tarvitsisi paeta?” Evert kysyi. ”Entä jos... joku järjestäisi teille aina uusia miehiä? Sellaisia miehiä, joita kukaan ei kaipaa.”

”Olemme yrittäneet sitäkin”, yksi rouva sanoi. ”Mutta kerjäläiset ja rantojen miehet eivät tyydytä nälkäämme. Me tarvitsemme viriilejä miehiä, joilla on elinvoimaa!”

”Ja juuri siinä”, Evert sanoi, ja hänen kasvoilleen nousi hymy, ”minä voin auttaa teitä.”

Evert katseli kassatiskin takaa, kuinka Nutipää kävi läpi lehtihyllyä, ja vilkaisi takahuoneeseen, missä Karvinen nyökkäsi ja näppäili numeron pikavalinnasta.

Yläkerran rouvat olivat viimein siirtyneet kännykkäaikaan.

”Onko teidän kaikki lehdet tässä?” Nutipää tuli kysymään Evertiltä. Hänellä oli aivan tavallinen t-paita ja siniset farkut. Kenties se oli ironian viimeisin aste. ”Kannattaisko pitää vähän laajempaa valikoimaa? Missä on kaikki ulkomaiset lehdet? Kuka näitä tamperelaisia hevosnaamoja jaksaa kattella?”

”Unohda ne runkkulehdet”, Evert sanoi. ”Kohta saat jotain paljon parempaa.”

Kolme näyttävää keski-ikäistä naista astui sisään liikkeeseen. Heidän smaragdinvihreät silmänsä välkähtelivät, kun he katsoivat Nutipäätä, ja Evert kykeni tuntemaan kuinka Nutipään polvet valahtivat veltoiksi ja ilolihas kävi samalla sitäkin jäykemmäksi.

”Tulehan mukaamme, nuori mies”, yksi rouvista sanoi ja tarttui Nutipäätä kädestä. ”Meillä on varmasti oikein hauskaa yhdessä. Ja jos sinulla on ystäviä, voit pyytää heidätkin mukaan...”

Evert oli melko varma siitä, että Nutipäällä ei ollut ystäviä, mutta katsoi parhaaksi pitää suunsa kiinni. Aina ei tosiaankaan kannattanut sanoa mitä mieleen tuli.

”Onkohan tämä nyt aivan ammattietiikan mukainen järjestely”, Karvinen sanoi, kun seurue oli poistunut. ”Sen enempää sinulle kuin minullekaan.”

Evert otti kassatiskiltä ruskean kirjekuoren, jonka joku rouvista oli huomaamatta siihen jättänyt. Hän laski sisältä löytyvät setelit ja sujautti ne kassakoneeseen.

”No, ajat ovat kovat”, hän sanoi. ”Elantonsa on otettava sieltä, mistä saa. Ja oliko meillä vaihtoehtoja?”

”Eipä kai”, Karvinen sanoi ja käveli ulko-ovelle. ”No, minun täytyy nyt mennä, elantonsa tässä on hankittava itse kunkin. Nähdäänkö illalla Roskapankissa?”

”Vaihdetaan välillä kapakkaa”, Evert sa-

noi. ”Mutta jossain päin Kalliota kuitenkin. Minä voin tarjota tällä kertaa.”

Karvisen lähdettyä Evertkin meni ulos, istahti portaille ja sytytti tupakan. Kesä oli kääntymässä kohti loppuaan, ja se teki hänet aina jollain tavalla haikeaksi ja levottomaksi. Vuosi vuodelta syksy tuntui tulevan aiemmin, ja jokainen talvi tuntui edellistä synkemmältä.

Hän hipaisi ohimoaan, jossa oli aamulla huomannut ensimmäiset häivähdykset harmaata. Silmänalusten juonteetkin olivat näyttäneet syvemmiltä. Sen verran elinvoimaa ja ikävuosia seikkailu yläkerran rouvien kanssa ilmeisesti oli hänelle maksanut, mutta huonomminkin olisi tietysti voinut käydä.

Evert torjui tahattoman puistatuksen ja vilkaisi naapurikiinteistön ovea. Siihen oli kiinnitetty lappu, jossa liiketilaa tarjottiin vuokralle. Simpasta kävi sääliksi, mutta ehkä uusi naapuri pyörittäisi jonkin muun alan bisnestä.

Vaikka mitäpä siitä, jos naapurikiinteistöön sattuisikin uusi kilpailija, Evert ajatteli. Hänellä oli kuitenkin markkinaetu puolellaan – saattoi jopa sanoa, että hänellä oli tarjolla tuote, jota kilpailijat eivät osaisi markkinoida. Kysyntä oli toistaiseksi hyvin rajattua, mutta kukapa tiesi, ehkä yläkerran rouvien kaltaisia olisi enemmänkin, ja ajan mittaan hekin varmasti hakeutuisivat Evertin puheille.

Ja mikäpä siinä, Evert ajatteli ja naurahti itsekseen. Pornokaupan asiakaskunnassa tulisi aina riittämään seksinnälkäisiä miehiä, joiden katoaminen ei kiinnostaisi ketään.

Kuolema matkaa Marsiin

T.A. Koski

Mao oli kuollut, sitä oli mahdoton kiistää. Ruumiin silmät olivat auki ja näyttivät tuijottavan vastapäiseen seinään. Hänen sielunsa oli jo lähtenyt jatkamaan päättymätöntä vaellustaan, mikäli Maon noudattama kolmen tien oppi oli totuus elämän jälkeisestä ajasta.

Kuolema näytti tulleen väkivallattomasti. Kasvoilla oli rauhallinen ilme ja missään ei näkynyt jälkiä kamppailusta tai kuolinsyystä. Mao makasi selällään riippusängyssään ja hänen toinen kätensä roikkui veltosti laidan yli. Kuolonkankeus ei ollut vielä jäykistänyt hänen lihaksiaan, joten kuolema oli tullut muutaman tunnin sisällä.

Navigaattori oli ensimmäinen, joka avasi suunsa: ”Hän näyttää olevan vahingoittumaton. Mikä hänet tappoi?”

”Vaikea sanoa”, vastasin. ”Sydänkohtaus tappaa näin äänettömästi ja jälkiä jättämättä, mutta Mao oli hyväkuntoinen ja elintavoiltaan normaali. Ei mikään askeetikko, mutta ei ylensyöjäkään. Hän noudatti tässä niin kuin muissakin tavoissaan rakasta kultaista keskitietään.”

Sanani saattoivat tuntua kylmiltä, mutta minun oli pakko kapteenina tarkkailla tätä tilannetta ulkopuolisena. Ikään kuin ystäväni ja matkakumppanini kuolema olisi ollut minulle yhdentekevää. Pienikin epävarmuuden tai heikkouden osoitus saattaisi heikentää retkikuntani muiden osallistujien luottamusta minuun. Kestämättömästi. Yksi ensimmäistä opetuksista mikä Mars-simulaatiossa saatiin, oli se että kapteenilla tuli olla täysi käskyvalta ja muiden matkustajien kunnioitus. Ensimmäinen simulaatio oli ollut päättyä kapinaan jo muutaman kuukauden jälkeen. Niin se olisi päättynytkin, ilman ulkopuolisten väliintuloa.

Tämä ei kuitenkaan enää ollut simulaatiota. Olimme matkalla eikä täällä ollut ulkopuolisia. Vain me, viiden hengen miehistö, jossa jokaisella oli oma tehtävänsä. Tai neljän. Tästä eteenpäin.

***

Tohtori yritti kääntää Maoa ympäri matollaan, mutta hänen voimansa eivät

riittäneet siihen. Arvostin tätä pienikokoista naista. Hänen petikumppaninsa makasi tuossa edessä peruuttamattomasti poissa, mutta Tohtorin kasvoilta ei kuitenkaan voinut lukea muuta kuin ammattilaisen huolestuneisuutta. Tarjosin apuani, ja yhdessä saimme ruumiin käännettyä ympäri.

Enää ei ollut epäselvää, mikä Maon oli tappanut. Takaraivo oli painautunut puoliksi kallon sisään ihon kuitenkaan rikkoutumatta, ikään kuin sitä olisi painettu kovalla voimalla jollain tylpällä esineellä. Osumakohta oli tummansininen ja epäsäännöllinen.

Kaikki kolme huoneessa olijaa vetivät henkeä lähes yhtä aikaa. Tätä ei varmaan kukaan olisi osannut odottaa. Kuitenkin samalla hetkellä mieleeni tuli, että jonkun oli täytynyt tietää tästä. Tuollainen jälki ei voinut tulla itsestään, eikä riippumaton lähistöllä näkynyt mitään, mihin hän olisi voinut päänsä lyödä.

200 päivää. Se ei ollut pitkä aika maassa, mutta täällä aluksella se tuntui pieneltä ikuisuudelta. Kun olet koko ajan tekemisissä vain muutaman ihmisen kanssa: ruokailet, nukut, keskustelet ja harrastat heidän kanssaan, opit tuntemaan toiset paremmin kuin itsesi. Tiedät, mistä he pitävät ja mitä kammoavat. Kaikki mahdolliset keskustelut itse matkan ulkopuolelta on käyty jo moneen kertaan. Kuitenkin joku heidän joukostaan oli murhaaja.

***

Navigaattori, vaikka olikin omassa työssään lähes yliluonnollisen taitava, ei ollut saanut kovinkaan runsaasti terveen järjen lahjoja. Hänellä näytti menevän hetken aikaa tosiseikkojen yhdistämiseen ja kun hän oli tullut oikeaan lopputulokseen, hänen suunsa loksahti äänekkäästi maiskahtaen auki. Se toki saattoi olla esitystäkin, mutta epäilin sitä. ”Eli… hänet on siis kuitenkin murhattu? Joku meistä?”

”Aivan”, vastasin ja vilkaisin sivusilmällä Tohtoria. ”Joku meistä. Missä Professori on? Meidän täytyy pitää palaveri heti.”

”Minä käyn hakemassa, varmaan nukkuu niitä pitämättömiä päiväuniaan.” Tohtori oli jo avaamassa ovea.

”Älä mene yksin”, sanoin nopeasti. En halunnut herättää hänessä ajatusta siitä, että epäilisin häntä tappajaksi, joten jatkoin: ”Kukaan meistä ei saa enää kulkea yksin. Yksi väkivallanteko voi johtaa toiseen eikä ketään ei voida sulkea vielä pois epäiltyjen listalta. Yhtä hyvin tappaja voi olla tuolla käytävän päässä odottamassa, että joku kävelee yksin ohi…”

Tiesin itsekin, että ajatus Professorista tappajana oli naurettava ja epärealistinen. Hän oli jo vanhahko mies, vaikkakin hyväkuntoinen ja läpäissyt ankarat fyysiset testit matkalle päästäkseen. Hänen luonteensa oli kuin vanhojen satukirjojen professoreilla, hieman poissaoleva, mutta kuitenkin hersyvän ystävällinen kaikkia kohtaan. Kuitenkaan emme voineet jättää ketään epäilyjen ulkopuolelle. Se voisi olla kohtalokasta.

Kävimme yhdessä herättämässä Professorin, ja uutisen kuultuaan hänen lempeät kasvonsa menivät niillä harvoin nähtyyn huolestuneeseen kurttuun. ”Olette oikeassa, meidän pitää pohtia tätä tilannetta nyt kaikessa rauhassa. Mennään komentokeskukseen.”

Komentokeskus oli nimestään huolimatta oikeastaan yhteinen kokoontumis- ja vapaa-ajanviettotila. Se oli muodoltaan pyöreä, ja keskellä olevan pöydän ääressä oli jokaiselle matkustajalle istumapaikka. Tilaa käytettiin myös yhteydenpidossa Maahan, sillä useisiin minuutteihin nouseva viestitysviive teki yhteydenotoista pitkiä rupeamia ja komentokeskuksessa aika oli helpointa saada kulumaan.

Siinä he nyt olivat, kolme kanssamatkustajaani: Tohtori aina yhtä kauniina ja

älykkäänä pitkissä vaaleissa hiuksissaan, Navigaattori hieman ulkonevine silmineen ja huonoine ryhteineen, mutta pätevänä. Laitimmaisena oli Professori hopeaa ohimoillaan, kasamäärin tietoa ja kokemusta niiden takana.

Ja minä. Minä olin nuori kapteeniksi; vasta puolessavälissä neljääkymmentä. Älykkyyttäni tai fyysisiä lahjoja ei moni ollut kehunut, mutta johtajantaitojani oli koeteltu aikaisemmissa tehtävissä ilmavoimien upseerina moneen kertaan ja ilmeisesti koettu riittävän hyviksi tähän tehtävään.

***

"Houston, meillä on ongelma.” En koskaan tulisi käsittämään, mikä Navigaattorin mielessä milloinkin liikkui. Tilanne ei todellakaan ollut sellainen, että se olisi sallinut liiemmin vitsailua tai pientä kevennystä. Hän kuitenkin ilmeisesti huomasi muiden ilmeet ja jatkoi: ”Mao kuoli vähintään neljä tuntia sitten. Ehkä meidän kaikkien kannattaisi selvittää muille, mitä olemme tehneet sen ajanjakson aikana.”

”Hyvä idea.” Professori nyökkäsi. ”Olimme muut yhdessä kaksi ensimmäistä tuntia - paitsi Tohtori. Missä sinä olit?”

Tohtorin silmät vettyivät hetkessä. Pitkään poissa pysytellyt suru ja kaipaus laukesivat nyt, kun shokki oli vähän helpottanut. ”Ette kai te kuvittele, että minä olisin voinut tehdä rakkaalleni jotain?” Hänen äänensä värisi ja kätensä vapisivat. ”Minä rakastin häntä. Todella. Meillä ei ole ollut mitään kahnauksia sen jälkeen, kun ryhdyimme... nukkumaan yhdessä.”

Me muut katsoimme tiiviisti Tohtoria. Hänellä olisi ollut murhaan tarvittava aika ja paikka käytössään koko ajan. Hän oli ainoa, joka tiesi, mitä näiden kahden välillä oli matkan kuluessa keskusteltu.

”Minä olin hänen seurassaan nuo pari ensimmäistä tuntia, kyllä. Mutta me keskustelimme jälleen kerran tulevaisuudesta. Siitä, kun palaisimme takaisin Maahan.”

Olin valmis uskomaan Tohtorin väitteen jo pelkästään sen takia, että saisin nuo kyyneleet kuivumaan hänen siroilta poskiltaan ja hymyn palaamaan noihin täydellisiin huuliin. Toiset eivät kuitenkaan olleet samaa mieltä.

”Voiko kukaan todistaa tuota?” Professori näytti huolestuneelta. Hänen älykkäät aivonsa työskentelivät täyttä päätä ratkaistakseen ongelman.

”Minä voinlukuun ottamatta viimeistä tuntia”, Navigaattori sanoi. ”Hän puhuu totta. Näin nimittäin Maon noin tunti sitten, kun hän kävi hakemassa välipalaa viilennyskoneesta.

”Miksi et sanonut tuota heti?” Olin turhautunut. ”Tämähän kutistaa rikollisen mahdollisen toiminta-ajan osapuilleen tuntiin. Tohtori, mitä teitte sen jälkeen?”

”Poistuin hänen seurastaan.” Tohtori oli saanut tunteensa jo hillittyä. ”Hän jäi yksin hyttiimme. Ja seuraavan kerran kun näin hänet, hän oli… kuollut.”

”Missä vietit aikaasi viimeisen tunnin ajan?”

”Pelasin alusta vastaan shakkia. Se on helppo todistaa logeista.”

Nyt olin varma, että hän ei valehdellut. Tuollainen väite oli helppo tarkistaa. Nousin paikaltani ja menin yhden päätteemme eteen. Tohtori oli puhunut totta. Kone näytti edelliset siirrot aikoineen ja joku Tohtorin tunnuksilla oli pelannut sitä vastaan kyseisenä ajanjaksona.

”Tämä vähentää vaihtoehtoja. Nyt meitä on enää kolme.”

”Kapteeni, voisitteko te selvittää, mitä olette tehnyt viimeisen tunnin aikana?” Professorin ääni oli lempeä, mutta silti noiden terävien silmien takana saattoivat piillä tappajan ajatukset.

”Totta kai voin. Hyvä, kun kysyit.” vastasin. ”Sen jälkeen kun erosimme, olen ottanut yhteyttä ja lähettänyt viikkoraporttini Maahan. Tiedätte vii-

veen, enää ei yhteydenpito mene muutamassa minuutissa.”

Tiesiväthän he. Katseet kääntyivät nyt Navigaattoriin. Hänen rujot kasvonpiirteensä heijastivat minusta syyllisyyttä. Alusta asti suurimmat epäilykseni olivat kohdistuneet häneen, sillä hän oli meistä ehdottomasti rotevin ja hänen mielenliikkeensä olivat arvaamattomia. Hän vietti pitkiä aikoja yksin hytissään tullen vain tekemään välttämättömimmät suunnankorjaukset ja laskelmat meidän muiden yhteyteen. Hän kuitenkin pudisti päätään.

”Tiedän, että te kaikki ajattelette minusta olevan siihen. En kuitenkaan tekisi pahaa kärpäsellekään, mikäli sellainen olisi varotoimista huolimatta päässyt alukseemme lähdettäessä. En ole koskaan ollut väkivaltainen. Vihaan huutamista ja riitelyä. Vaikka olen isokokoinen, olen käyttänyt voimiani ainoastaan hyvään tarkoitukseen.”

”Hieno puolustuspuhe, mutta pystytkö todistamaan syyttömyytesi konkreettisesti?” Olin turhautunut. Tunnustus olisi saatava kiskottua Navigaattorista irti vaikka pakkokeinoin, että voisimme jatkaa matkaa nukkuen turvallisesti lepoaikoina. Vaikka hän oli isokokoinen, me kolme kyllä saisimme yhdessä hänet talttumaan. Lisäksi tiesin aluksella olevan aseita, joita vastaan Navigaattorikaan ei voisi mitään.

”Itse asiassa pystyn. Toivon, ettette loukkaantuisi epäluuloisesta luonteestani, mutta olen asentanut huoneeseeni kameran, joka kuvaa tapahtumia minuutin välein. Se on minulla kaiken aikaa päällä siltä varalta, että kadottaisin jotain.” Hän ei sanonut sitä suoraan, mutta arvasin Navigaattorin epäilevän meidän muiden voivan viedä hänen huoneestaan jotain hänelle tärkeää - niin kuin meitä olisi kiinnostanut hänen niin arvokkaana pitämänsä genrekirjallisuus. Me elimme nyt siinä tulevaisuudessa, joita monet hänen omistamansa teokset kuvasivat: huikeita avaruusmatkoja ja uusia planeettoja.

Itse asiassa olin pettynyt. Olin ollut varma, että Navigaattori ei olisi pystynyt keksimään itselleen alibia. Siinä se kuitenkin oli, ja mikäli tallennukset näyttäisivät hänen pysyneen huoneessaan, se oli kiistaton.

Siis Professori. Nousimme yhtä aikaa Tohtorin kanssa tuoleistamme, kun Professori nosti kätensä ilmaan. Ne olivat kuitenkin tyhjät, joten istuuduin takaisin alas. Tohtori kuitenkin jäi seisomaanja osoitti vanhaa miestä sormi täristen. ”Sinä! Miten saatoit tehdä niin! Sinulla ei pitäisi olla mitään syytä vihata Maoa, hän ei ollut missään tekemisissä sinun kanssasi."

Professori oli vastaamassa syytteisiin, kun vastaanottolaite piippasi ja punainen valo lähetyksen aukeamisen merkiksi syttyi. Kohiseva ääni täytti Komentokeskuksen tiiviin tunnelman. ”Aurora 3, täällä Maa. Kuuntelen.” Kukaan ei ehättänyt vastaamaan viestiin, kun lähettäjä jatkoi. ”Aurora 3, onko teillä ongelmia? Emme ole saaneet viikkoraporttianne vielä. Vastaatteko tähän viestiin, odotamme kaksikymmentä minuuttia vastaustanne.”

Kohina vaimeni naksahtaen. Kaikkien katseet olivat kääntyneet minuun. Pääni tuntui luonnottoman raskaalta ja kieleni oli muuttunut hetkessä kuivaksi ja turraksi. Näin Tohtorin kauniiden silmien hehkuvan pidättelemätöntä vihaa, halveksuntaa ja epäuskoa. Nuo kauniit silmät, joihin olisin niin monesti halunnut hukkua, mutta se kirottu kiinalainen oli aina vienyt voiton.

Puraisin kauluksen sisäpuolella pitämääni kapselia, ja kaikki pimeni.

Punainen planeetta oli jo niin lähellä, että sen valo tunkeutui pienistä ikkuna-aukoista aluksen hämärään muuttaen valkoiset seinät vaaleanpunaisiksi.

Dartmoorin kauhu

Karoliina Kaajärvi

I

Kuten tiedätte, olen kirjoittanut muistiinpanoja ystäväni Sherlock Holmesin ratkaisemista tapauksista ja suurin osa näistä muistiinpanoista on julkaistu lehdissä kertomusten muodossa. On kuitenkin tapauksia, joista tekemiäni muistiinpanoja ei ole julkaistu eikä mahdollisesti tulla koskaan julkaisemaankaan. Nämä tapaukset ovat niin omituisia ja kauhistuttavia, että niiden ei edes uskottaisi olevan todellisia. Lukijat todennäköisesti luulisivat minun alentuneen plagioimaan kauhukertomusten kynäilijöitä rahanhimon tai jonkin muun alhaisen motiivin vuoksi. Miten toivonkaan, että näihin tapauksiin liittyvät muistiinpanot olisivat todellakin vain lukijan pelottelemiseksi keksittyjä satuja. Mutta ne eivät ole, sillä minua ei ole siunattu kirjailijan mielikuvituksella enkä kykenisi keksimään näiden tapausten veroisia tarinoita.

Minun, Holmesin ja asianosaisten lisäksi näistä tapauksista ei tiedä kukaan, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Keskustelin kerran eräästä tällaisesta tapauksesta herrasmieheksi kuvittelemani henkilön kanssa ja oletin hänen pitävän kuulemansa omana tietonaan. Pettymykseni oli suuri, kun hän julkaisikin tapauksen pohjalta kirjoittamansa kirjan. Vaikka Stoker onkin muuttanut nimiä ja erinäisiä muita faktoja, kuten verta juovan kreivin kotimaan, tarinan taustalla oleva tapaus on helposti tunnistettavissa. En ole enää keskustellut kenenkään ulkopuolisen kanssa muista tapauksista siinä pelossa, että nekin päätyisivät shokeeraavien kirjojen materiaaliksi. Minua pelottaa ajatellakin, mitä tapahtuisi, jos Stoker tai joku muu kirjailija saisi selville totuuden esimerkiksi Viiltäjä-Jackista.

Toinen syy, miksi en ole julkaissut näiden tapausten muistiinpanoja, on haluni suojella tavallisia kansalaisia. Minua ei häiritse, jos nämä muistiinpanot päätyvät joskus julkisuuteen ja niitä pidetään vain

ylivilkkaan mielikuvituksen tuotteena. Minua kauhistuttaa ajatus, että ihmiset ymmärtävätkin niiden olevan totta ja saavat siten tietää pahantahtoisista voimista, jotka vaikuttavat maailmassamme ja joiden suhtautuminen ihmiskuntaan on joko hyytävän välinpitämätöntä tai suorastaan epäinhimillisen vihamielistä ja verenhimoista. Antaa ihmiskunnan leikkiä aurinkoisella niityllä autuaan tietämättöminä metsän varjoissa vaanivista pedoista. Olisin iloinen, jos voisin elää samassa illuusiossa eikä minun tarvitsisi herätä öisistä painajaisista kauhun lamaannuttamana. Holmes puolestaan on aina yhtä tyyni ja rauhallinen, on mahdotonta sanoa miten nämä tapaukset ovat häneen vaikuttaneet.

Olen edellä kertomastani huolimatta ryhtynyt kirjoittamaan puhtaaksi muistiinpanojani näistä omituisimmista tapauksista. Ehkä niiden kirjoittaminen paperille auttaa minua paremmin käsittelemään kokemaani ja saa mieleni rauhoittumaan. Nämä tapaukset kirjoitan mustien muistivihkojen sijaan tummanpunaisiin muistikirjoihin, jotta ne eivät sekaannu tavallisten tapausten kanssa. Aloitan puhtaaksi kirjoittamisen tapauksesta, jolle olen antanut nimen Dartmoorin kauhu tapahtumapaikan mukaan.

II

Olisi voinut kuvitella, että tämä tapaus olisi alkanut synkkänä ja sateisena iltana, mutta niin ei käynyt. Aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta ja olimme juuri nauttineet lounaan, kun rouva Hudson tuli kertomaan, että meille oli vieras. Omiin ajatuksiinsa vajonnut Holmes ei vaikuttanut reagoivan asiaan mitenkään, joten pyysin rouva Hudsonia ohjaamaan vieraan sisään. Sisään astui nuorehko mies, joka esitteli itsensä Robert Huntingtoniksi. Holmes nyökkäsi hajamielisesti ja ryhtyi sytyttämään piippuaan. Pyysin vierastamme istumaan ja kertomaan asiansa.

"Tarvitsen apuanne", Robert sanoi. "Veljeni James katosi kolme päivää sitten eikä hänestä ole kuulunut sen jälkeen mitään."

"Lontoo on suuri kaupunki, johon on helppo kadota", sanoin. "Oletteko puhuneet asiasta poliisin kanssa?"

"James ei kadonnut Lontoossa, hän katosi kartanostamme Langhamissa. Hän meni illalla työhuoneeseensa ja aamulla hän oli kadonnut. Sikäläinen poliisi on neuvoton asian suhteen. Sen vuoksi tulin luoksenne. Pelkään veljelleni tapahtuneen jotain pahaa."

Langham lienee useimmille lukijoille tuntematon paikka, joten on paikallaan mainita tässä kohdassa, että kyseessä on pieni kaupunki Dartmoorin nummialueella Englannin lounaiskärjessä. Minä ja Holmes olimme käyneet Dartmoorissa Baskervillen koiran tapauksen yhteydessä, joten alue oli meille tuttua.

"Miksi niin luulette?" kysyin "Ehkä hän on vain lähtenyt käymään jossain, esimerkiksi tuttaviensa luona jossain toisessa kaupungissa ja unohtanut mainita asiasta."

"Miksi hän olisi lähtenyt jonnekin keskellä yötä kertomatta kenellekään? Sellainen ei ole lainkaan veljeni tapaista. Hän poistuu harvoin kotoaan ja silloinkin hän kuluttaa päiväkausia matkan valmisteluun. Veljeni on niitä ihmisiä, joiden pitää pakata mukaansa matka-arkullinen tavaraa jo yhdenkin yön matkaa varten."

"Onko teillä minkäänlaista ajatusta siitä, mitä olisi voinut tapahtua?"

"Veljeni oli viikon ajan ennen katoamistaan hyvin hermostunut jostain syystä. Hän ei kertonut syytä käytökselleen, mutta jokin aiheutti selvästi hänelle huolta. Eräänä yönä työhuoneesta kuului eläimellistä kirkumista. James vakuutti oven läpi olevansa kunnossa eikä suostunut päästämään ketään sisään. Seuraavana aamuna hän tuli aamiaiselle järkyttyneen näköisenä."

"Onko veljellänne vihamiehiä?"

"Tietääkseni ei. Hän pysyttelee omissa

oloissaan, joten hänellä ei ole kovinkaan paljon mahdollisuuksia suututtaa ketään."

"Olen pahoillani, mutta en usko meidän voivan auttaa teitä", Holmes sanoi. "Kertomassanne ei ole mitään, minkä vuoksi näkisin syytä matkustaa Langhamiin. Ehdotan, että palaatte kotiinne ja jos veljenne ei palaa muutaman päivän sisällä niin hankkikaa jostain vainukoira etsimään hänen jälkiään."

Katsahdin Robertiin ja kohautin olkapäitäni. Holmes oli hyvin valikoiva sen suhteen, mitä tapauksia otti tutkittavakseen. Jos tapauksessa ei hänen mielestään ollut tarpeeksi älyllistä haastetta, hän ei suostunut tutkimaan sitä minkäänlaista palkkiota vastaan.

"On vielä eräs asia, jota en ole kertonut", Robert sanoi. "Veljeni katosi työhuoneestaan, jonka ovi oli lukittu sisäpuolelta."

Holmesin katse valpastui.

"Vai niin. Entä ikkunat?"

"Työhuone on kartanon tornissa, ikkunoista on pitkä pudotus maahan. Sitä paitsi ikkunat olivat haassa sisäpuolelta. Työhuoneessa on takka, mutta savuhormi on niin kapea, ettei sitä pitkin pysty kiipeämään."

"Viimeinkin onnistuitte herättämään mielenkiintoni!" Holmes huudahti. "Mies katoaa lukitusta huoneesta jälkiä jättämättä. Hyvä on, otan tämän tapauksen tutkittavakseni. Watson, pakkaa tavarasi, me lähdemme Langhamiin."

III

Huntingtonien harmaakivinen kartano ei tehnyt minuun vaikutusta. Seiniä pitkin kasvava muratti peitti armollisesti osan ajan hampaan kalvamista jäljistä, mutta oli selvää että kartano kaipasi kunnostusta. Ikkunankarmien maalipinta oli lohkeillut, vaaleissa ulkoseinissä oli tummia läikkiä ja sään pieksämä katto näytti alakuloiselta. Kartanon ylle kohoava torni loi muuten ankeaan näkyyn jonkinlaista äänetöntä uhkaa. Tahdikkuuteni esti minua kysymästä mitään, mutta Robert otti asian itse puheeksi.

"Minua harmittaa ja surettaa kartanomme alennustila. Olen turhaan yrittänyt puhua Jamesille kartanon kunnostuksesta. Kartanoon kuuluu maata sen verran, että saamme kohtuulliset vuositulot, mutta veljeni käyttää kaikki liikenevät rahat omituisiin kirjoihinsa, joita hän tilaa ties mistä. Isämme määräsi testamentissaan Jamesin hallinnoimaan kartanoa, joten en voi asialle mitään."

Kartanosta länteen oli korkea kukkula, jonka päällä kohosi yksi Dartmoorin oudoista, vääntyneistä kivimuodostelmista, joita kutsutaan nimellä tor. Aurinko oli jo laskemassa ja taivaanranta hehkui punaisena kukkulan takana.

Kartano oli sisäpuolelta yhtä rapistunut kuin ulkoa. Palvelusväkeä oli vain muutama ja hekin vaikuttivat laiskoilta sekä ammattitaidottomilta. Ilmeisesti James oli palkannut halvinta mahdollista työvoimaa. Luovutin päällystakkini vastahakoisesti, sillä lämmityskin vaikutti olevan turha menoerä. Robert johdatti meidät veljensä työhuoneelle. Työhuoneen ovi oli paksua puuta ja sen lukko oli murrettu auki.

"James oli jättänyt avaimen lukkoon sisäpuolelle", Robert sanoi. "Hakkasimme ovea nyrkeillä ja huusimme, mutta emme saaneet minkäänlaista vastausta. Pelkäsin veljeni saaneen samanlaisen sairaskohtauksen, johon isämme kuoli, joten päätimme turvautua voimakeinoihin."

Menimme sisälle työhuoneeseen. Huoneessa tuntui heikko rikin haju. Seiniä peittivät korkeat hyllyt, jotka olivat täynnä vanhoja kirjoja. Tutkin kirjojen selkämyksiä hetken, mutta niiden nimet eivät sanoneet minulle mitään. Ikkunoita oli joka ilmansuuntaan ja läntisellä seinällä oli takka. Keskellä huonetta oli työpöytä, jolla lepäsi avonainen kirja. Seurasin Holmesia pöydän luokse. Hätkähdin nähdessäni kirjan sisällön. Aukeaman

vasemmalla sivulla oli latinankielistä tekstiä ja oikealla sivulla oli kuva jonkinlaisesta vastenmielisestä hirviöstä. Kuvan alla oli sana "Dagon".

"Oliko kirja auki tästä kohdasta, kun tulitte huoneeseen?" Holmes kysyi Robertilta.

"Kyllä, emme koskeneet mihinkään. Itse asiassa kukaan ei edes halunnut koskea tuohon kirjaan, se on jonkinlaisen oudon jauheen peitossa."

Holmes otti näytteen jauheesta nenäliinaansa, pyyhki loput jauheesta pois hansikkaillaan ja ryhtyi selailemaan kirjaa. Se oli täynnä omituisia kaavioita sekä kuvia kammottavista olennoista. Holmes vaikutti tuntevan teoksen, sillä hän uppoutui siihen pitkäksi aikaa. Kirjan jälkeen Holmes käänsi huomionsa työpöydän laatikoihin. Eräästä laatikosta löytyi musta muistikirja.

"Näyttää olevan jonkinlaista salakirjoitusta", Holmes sanoi. "Muistikirjan sisällön on pakko olla merkityksellistä, koska James on katsonut aiheelliseksi salata sen. Minun pitää tutkia koodia tarkemmin myöhemmin, jotta saan avattua tekstin."

Holmes laittoi muistikirjan taskuunsa. Aurinko oli laskenut lähes kokonaan ja huoneessa alkoi olla hyvin hämärää. Robert aikoi sytyttää öljylampun, mutta Holmes esti häntä.

"Tuolla", Holmes sanoi. "Katsokaa läntistä ikkunaa."

En ensin tiennyt, mitä Holmes tarkoitti, mutta sitten havaitsin hyvin heikkoa hohdetta. Menimme tutkimaan asiaa tarkemmin. Ikkunankarmissa ja seinässä oli hohtavia laikkua, samoin lattiassa. Tunsin epämääräistä inhotusta tajutessani lattialla olevien laikkujen muistuttavan jalanjälkiä. Seurasimme jalanjälkiä takaisin pöydän luokse. Sieltä jalanjäljet johtivat meidät takan luokse ja loppuivat yllättäen.

"Mitä ihmettä tämä tarkoittaa?" Robert kysyi. "Vaikuttaa siltä kuin joku olisi tullut ikkunasta sisään ja kadonnut takkaan. Mutta ikkunathan olivat kiinni ja haassa! Ei kai kukaan pysty kävelemään ikkunan läpi kuin aave?"

"Ikkunat olivat kiinni, kun tulitte aamulla huoneeseen", Holmes sanoi. "Ne ovat voineet olla auki silloin, kun joku tai jokin on tullut sisään ja ne on voitu sulkea sen jälkeen."

"Miten niin jokin? Eivätkö nuo ole ihmisen jalanjäljet?"

"En ole vielä tavannut ihmistä, joka pystyisi kiipeämään sileää seinää pitkin ilman apuvälineitä. Tehän ette löytäneet köyttä, tikkaita tai muuta sellaista tornin juurelta?"

"Emme. Onko kyseessä siis jokin eläin? Millaisen eläimen jalanjäljet hohtavat pimeässä?"

"Eläimen jalanjäljet ja koko eläin saadaan hohtamaan fosforilla", sanoin. "Olemme nähneet sellaista tehdyn ennenkin. Mutta miksi nähdä moinen vaiva tässä tapauksessa?"

"Ehkä sisään tullut olento hohti pimeässä ilman mitään temppuja", Holmes sanoi.

"Ei mikään eläin hohda pimeässä, paitsi tulikärpäset", Robert sanoi. "Mutta eivät nekään jätä tuon kokoisia jalanjälkiä."

"Myös jotkin syvänmeren kalat hohtavat pimeässä."

"Herra Holmes, ette kai te väitä, että pimeässä hohtava kala on kasvattanut jalat ja tullut ikkunasta sisään?"

"On liian aikaista sanoa mitään nämä jäljet jättäneen olennon olemuksesta. Mutta nyt olisi tarvetta sille öljylampulle, sillä haluan tarkastella tuota takkaa lähemmin."

Robert sytytti lampun ja ryhdyimme tutkimaan takkaa sen valossa. Takka oli suurikokoinen, mies olisi voinut kävellä sen sisään, jos olisi kumartunut hieman. Takan pohjalla oli kasa viileää tuhkaa. Katsoin kapeaan savuhormiin, mutta

siellä oli pelkkää pimeyttä. Holmes tutki takan pohjaa öljylampun valossa.

"On ilmiselvää, miten olento on poistunut huoneesta", Holmes sanoi. "Todennäköisesti veljenne on poistunut samaa reittiä."

"Mitä ihmettä te tarkoitatte?" Robert kysyi.

"Eikö teitä ihmetytä lainkaan, miksi tuhkaa on vain takan oikeassa puoliskossa? Takan pohjassa vasemmalla puolella on puolestaan selvästi erottuvia naarmuja. Onko kartanossa paljonkin salakäytäviä?"

"Jos on, niin minä en tiedä niistä mitään", Robert vastasi. "Tarkoitatteko...?"

"Vaikuttaa siltä, että takan takaseinä kääntyy ja sen takana on joko käytävä tai huone. Meidän on löydettävä mekanismi, jolla takaseinän saa auki."

Jatkoimme takan tutkimista. Se oli koristeltu puun oksistoa muistuttavalla kohokuviolla. Oksiston sekaan oli kuvattu kaikenlaisia eläimiä, mutta Holmes kiinnitti huomionsa oravaan. Hän painoi oravaa kädellään. Takan takaseinä kääntyi sivuun paljastaen aukon tunneliin, josta puhalsi viileää ilmaa.

"Ratatosk, orava joka kulkee maailmanpuuta pitkin ihmisten maailman ja alisen maailman välillä", Holmes sanoi. "Jalanjäljet jättänyt olento poistui tuota kautta ja vei oletettavasti Jamesin mukanaan. Jos haluamme ratkaista tapauksen, tuo on suunta, johon jatkamme."

IV

Haimme kaksi öljylamppua lisää ja Robert varustautui haulikolla. Minä ja Holmes tarkastimme, että revolverimme olivat latingissa. Astuimme sisään salakäytävän aukosta. Toiselta puolen löytyivät alaspäin vievät portaat. Näimme lisää heikosti hohtavia jalanjälkiä, jotka katosivat sysimustaan pimeyteen alapuolellamme. Portaikko oli hyvin kapea, meidän piti kulkea hieman sivuittain, jotta pääsimme etenemään. Laskeuduttuamme muutaman portaan verran kuulimme takaamme jysähdyksen. Salakäytävän ovi oli sulkeutunut. Emme löytäneet mekanismia, jolla oven olisi saanut auki käytävän puolelta, joten meidän oli pakko jatkaa, oli vastassa mitä tahansa.

Jossain vaiheessa portaat loppuivat ja käytävä jatkui leveämpänä eteenpäin. Olimme varmasti hyvän matkaa maanpinnan alapuolella. Ilma oli kylmää ja kosteaa. Käytävä tuntui jatkuvan loputtomiin. Viimein edessäpäin alkoi näkyä kalpeaa valoa. Astuimme ulos käytävästä kuun valaisemaan maisemaan. Olimme saapuneet laaksoon, jonka keskellä kohosi kivikehä. Löytömme ei ollut mitenkään erikoinen, sillä Dartmoorin utuisilla nummilla on lukuisia ikivanhoja kivikehiä. Kukaan ei tiedä, ketkä ne rakensivat ja miksi. Alueella on myös muinaisten asumusten raunioita, joten voidaan olettaa niiden asukkaiden rakentaneen kivikehät. Keitä Dartmoorissa asui muinaisina aikoina ja minne he katosivat on kuitenkin yhtä suuri mysteeri kuin heidän jälkeensä jättämät rakennelmatkin.

Jalanjäljet loppuivat käytävän uloskäynnin luona. Oli mahdotonta sanoa, mihin suuntaan niiden jättäjä oli jatkanut matkaansa, sillä sade oli huuhtonut kaikki jäljet pois. Menimme kivikehän luokse, koska emme keksineet minne muualle olisimme menneet. Kivet olivat lähes kolmen miehen korkuisia, viitisen jalkaa leveitä ja pari jalkaa paksuja. Osa kivistä oli uhkaavasti kallellaan ja yksi oli kaatunut. Kivikehän keskellä oli lampi, jonka vedestä kuu heijastui.

"Onko teillä tietoa, missä olemme?" kysyin Robertilta.

"Tiedän tämän paikan, tämä kivikehä on kartanon länsipuolella olevan kukkulan. Olemme kulkeneet maan alla ainakin mailin verran."

Holmes meni lammen luokse ja maistoi sen vettä.

"Watson, kerro mielipiteesi tästä vedestä."

Yllätykseksenі vesi maistui suolaiselta.

"Merivettä", Holmes sanoi. "Tämä lampi on yhteydessä mereen maanalaisen joen kautta."

"Mutta merellehän on melkein kymmenen mailia ja maaperä on graniittia!" Robert huudahti.

"En ole geologi, joten en osaa selittää, miten joki on syntynyt. Minä vain kerron, mitä havaitsen."

"No, mitä teemme seuraavaksi?" Robert kysyi. "Emme vieläkään tiedä, mitä veljelleni on tapahtunut. Pitäisikö tuo lampi tutkia huomenna? Voin hakea Langhamista apuvoimia naaraamaan."

"En usko, että veljenne löytyy lammesta. Itse asiassa kehottaisin olemaan koskematta lampeen ennen kuin tiedämme, millainen olento jätti hohtavat jalanjäljet kartanolle."

"Mitä te sitten ehdotatte?"

"Ehdotan, että palaamme kartanolle ja pohdimme jatkotoimenpiteitä iltapalan ääressä. Osaatteko tien takaisin kartanolle?"

Palasimme Robertin opastamina kartanolle. Kuu oli ensimmäisessä neljänneksessään ja paistoi kirkkaasti, joten kykenimme kävelemään ripeää vauhtia. Emme puhuneet matkan aikana sanaakaan ja iltapalankin söimme hiljaisuudessa. Holmes oli vajonnut omiin mietteisiinsä. Viimein hän avasi suunsa.

"En näe muuta tapaa edetä tapauksen ratkaisemisessa kuin veljenne muistikirjan salakirjoituksen selvittäminen", Holmes sanoi. "En kuitenkaan pysty tekemään sitä täällä, sillä kaikki salakirjoitusta käsittelevät kirjani ovat Lontoossa. Meidän on siis palattava heti aamulla kotiin. Pidän teidät tietenkin ajan tasalla edistymisestäni."

"Te tiedätte parhaiten, mikä on paras keino veljeni kohtalon selvittämiseksi", Robert sanoi.

"Haluaisin mukaani myös kirjan, jota veljenne tutki katoamisyönään."

"Viekää mennessänne, henkilökohtaisesti en panisi pahakseni jos en näkisi sitä enää koskaan."

"Neuvoisin teitä myös telkeämään veljenne työhuoneen oven. Me emme löytäneet mekanismia, jolla salakäytävän oven saa auki sisäpuolelta, mutta veljenne saattaa tietää. Ja jos hän tietää, niin joku muukin on voinut saada sen selville häneltä."

En ollut lainkaan pahoillani, kun lähdimme kotimatkalle seuraavana aamuna. Olin nukkunut huonosti ja herännyt joka ikiseen pieneenkin ääneen. Nukahdin välittömästi noustuamme Lontooseen menevään junaan Exeterissä ja nukuin lähes koko matkan Lontooseen.

V

Baker Streetillä Holmes uppoutui työhön hänelle ominaisella innolla. Hän eli kahvilla ja voileivillä ja valvoi epäterveellisen paljon. Mennessäni nukkumaan Holmes jäi vielä valvomaan ja noustessani ylös hän oli jo täydessä työn touhussa. Holmes tutki salakirjoitusoppaitaan ja raapusteli papereihin mystisiä kirjainyhdistelmiä. Aina kun hän päätyi umpikujaan muistikirjan kanssa, hän siirtyi tutkimaan omituista kirjaa, jonka oli ottanut mukaansa. Jonkin ajan kuluttua hän palasi jälleen salakirjoituksen pariin. Kun kysyin Holmesilta kirjasta, hän empi ensin, mutta suostui lopulta kertomaan.

"Kyseessä on kirja nimeltä Necronomicon", Holmes sanoi.

"En ole koskaan kuullutkaan kyseisestä teoksesta."

"Hyvin harva on. Sen kirjoitti arabi nimeltä Abdul Alhazred noin vuonna 730. Tämä kyseinen latinankielinen versio on painettu Espanjassa 1600-luvulla. Kirja kertoo yliluonnollisista voimista, joiden olemassa olosta tietää myös hyvin harva ihminen."

Holmes näytti mietteliäältä.

"Watson, minun täytyy kysyä sinulta asiaa, joka saattaa kuulostaa omituiselta. Mikä on sinun mielipiteesi yliluonnollisten voimien olemassa olosta?"

"Kuulun anglikaaniseen kirkkoon ja olen kristitty, joten..."

"En tarkoita kristinuskoa vaan muita voimia, pahoja voimia. Tarkoitan noituutta, demoneita, magiaa ja niin edespäin. Uskotko, että ne ovat todellisia?"

"En ole vielä kohdannut asioita, joille ei olisi lopulta löytynyt luonnollista selitystä. Mutta olen tiedemies ja pyrin pitämään mieleni avoimena. Mikäli minulle esitetään pitäviä todisteita yliluonnollisten asioiden olemassa olosta, olen valmis hyväksymään ne tosiseikkana. Entä sinä?"

"Olen usein todennut, että kun mahdottomat vaihtoehdot on poistettu, jäljelle jää totuus, tuntui se kuinka mahdottomalta tahansa. Tähän asti olen aina onnistunut poistamaan yliluonnollisen mahdottomana vaihtoehtona, mutta tämän tapauksen kohdalla olen alkanut epäillä, onko se sittenkin jäljelle jäävä totuus."

Emme jatkaneet tätä outoa keskustelua pidemmälle, sillä rouva Hudson toi meille juuri saapuneen sähkösanoman.

"Tämä on Robert Huntingtonilta", sanoin. "Joku on käynyt hänen veljensä työhuoneessa. Kaikki kirjat oli revitty lattialle ja joka paikassa oli hohtavia jalanjälkiä. Ovi oli teljetty ja ikkunat olivat haassa, joten tunkeutujan on täytynyt tulla salakäytävän kautta."

"Odotinkin jotain tällaista tapahtuvaksi. Montako vuorokautta on seuraavaan täysikuuhun?"

"Viisi."

"Vastaa Robertille ja sano, että hänen tulee valmistautua lähtemään Lontooseen lyhyellä varoitusajalla. Minun pitää palata muistikirjan ääreen, salakirjoitus on ratkaistava pian."

Seuraavana aamuna löysin Holmesin istumassa kalpeana työtuolissaan. En ollut koskaan aikaisemmin nähnyt hänen käsiensä vapisevan. Pelkäsin hänen saaneen jonkinlaisen kohtauksen ylirasituksen vuoksi, mutta hän vakuutti olevansa kunnossa, kunhan vain saisi vahvaa kahvia.

"Minä ratkaisin sen, Watson", Holmes sanoi. "Minä mursin salakirjoituksen koodin ja luin James Huntingtonin muistiinpanot."

"Mitä niissä sanottiin?"

"Kaikki aikanaan, Watson. Minun pitää nyt pohtia, miten etenemme."

Iltapäivällä saimme jälleen sähkösanoman. Robert Huntington ilmoitti, että hänen veljensä James oli palannut yhtä yllättäen kuin oli kadonnutkin ja että James vaati Holmesia palauttamaan mukaan ottamansa kirjan välittömästi.

"Vaikuttaa siltä, että tapaus on ratkennut itsestään", sanoin.

"Eihän toki", Holmes vastasi. "Tapaus on yhä ratkaisematta, mutta saalis on vihdoin liikkeellä. Lähetä vastaukseksi kaksi sähkösanomaa. Ensimmäisen osoitat James Huntingtonille ja sanot, että kirjan harvinaislaatuisuuden ja arvokkuuden takia suostun luovuttamaan sen vain hänelle henkilökohtaisesti. Pahoittele myös, että olen vilustunut, joten hänen on joko odotettava parantumistani tai noudettava kirja Baker Streetiltä. Toisen lähetät Robertille ja sanot, että hänen saavuttava Lontooseen veljeltään salaa ja odotettava Great Northern -hotellissa viestiä meiltä."

"Nyt minun täytyy myöntää, että en pysy perässä."

"Tämähän on yksinkertaista. Sähkösanomassa puhutaan kirjasta, sen täytyy tarkoittaa Necronomiconia."

"Niin, entä sitten?"

"Jamesin täytyy tietää, että hänen muis-

tikirjansakin on minulla. Hän on nähnyt suuren vaivan salatakseen muistiinpanonsa, joten muistikirjan täytyy olla hänelle tärkeä. Silti hän ei mainitse sitä sähkösanomassaan eikä välitä sen kohtalosta. Eikö sinua kiinnosta tietää miksi?"

VI

Robert vastasi iltapäivällä tulevansa Lontooseen. Veljensä olinpaikasta hänellä ei ollut tietoa. James oli sulkeutunut työhuoneeseensa saatuaan Holmesin sähkösanoman. Robert oli tarkistanut työhuoneen pari tuntia myöhemmin ja se oli ollut tyhjä. James oli luultavasti poistunut kartanosta salakäytävää pitkin. Holmes käytti koko päivän ja seuraavan yön keittämällä omituisia liuoksia, jotka hän sitten kuivasi jauheeksi. Hänen keitostensa aiheuttamien hirvittävien rikinkatkujen vuoksi jouduimme pitämään ikkunoita auki kaiken aikaa. Välillä Holmes kumartui keittoastioidensa ylle ja mumisi jotain kielellä, jota en ymmärtänyt, mutta joka sai minut pelon valtaan.

Aamulla olimme tuskin saaneet syötyä aamupalan, kun rouva Hudson tuli ilmoittamaan, että meille oli vieras. Vieraan ulkonäkö oli ilmeisesti järkyttänyt rouva Hudsonia ja minun täytyy myöntää, että itsekin tunsin oloni epämukavaksi nähdessäni vieraamme. Sisään astunut mies esitteli itsensä James Huntingtoniksi. Hänessä oli kieltämättä samaa näköä kuin Robertissa, mutta hänen kasvonsa olivat luonnottoman vahamaiset ja ilmeettömät. Myös hänen katseessaan oli jotain häiritsevää. Kesti hetken ennen kuin tajusin, ettei James räpytellyt lainkaan silmiään. Ja hänen äänensä... se oli kurluttava, aivan kuin hänen kurkussaan olisi ollut vettä. Kun James puhui, hän avasi suunsa vain hieman raolleen, mikä teki hänen puheensa seuraamisesta entistä hankalampaa.

"Teillä on minun omaisuuttani ja vaadin sen takaisin", James sanoi.

"Ilman muuta", Holmes sanoi.

Hän haki pöydältään Jamesin muistikirjan ja ojensi sen hänelle. James tuijotti muistikirjaa hetken aikaa.

"Mikä tämä on?" James kysyi.

"Se on teidän muistikirjanne, oletin että haluatte sen takaisin."

James viskasi muistikirjan lattialle.

"En tarkoita tätä, vaan kirjaa."

"Kirja, johon viittaatte lienee Necronomicon?"

James hätkähti, kun Holmes sanoi kirjan nimen.

"Kyseistä teosta en voi luovuttaa teille", Holmes sanoi. "Se on aivan liian vaarallinen, jotta voisin sallia sen päätymisen vääriin käsiin. Aion viedä sen huomenna British Museumiin, jossa se on turvassa."

"Kirja!" James huusi. "Nyt heti!"

"Mikäli olette eri mieltä kanssani, voitte vapaasti ottaa yhteyttä viranomaisiin saadaksenne omaisuutenne takaisin. Haluatteko, että kutsumme poliisin paikalle saman tien? Voimme ottaa yhteyttä tuttavaani tarkastaja Lestradeen, joka työskentelee Scotland Yardissa. Hän pitää varmasti huolta siitä, että Necronomicon..."

James ei selvästikään pitänyt siitä, että kirjan nimi lausuttiin ääneen. Yhtäkkiä hän ponnahti seisomaan ja säntäsi ulos ovesta. Huomasin tuolin, jossa James oli istunut olevan märkä.

"Lähetä viesti Robertille ja käske hänen tulla tänne", Holmes sanoi. "Kaikki selviää tänä yönä."

Robert yritti saavuttuaan saada selville, mistä oikein oli kyse, mutta Holmes käski hänen malttaa mielensä. Syötyämme iltapalan Holmes asetti Necronomiconin työpöydälleen ja ripotteli sen päälle valmistamaansa jauhetta. Hän jätti ikkunan raolleen ja sen jälkeen istuimme odottamaan. Takkatulen hiivuttua sytytin öljylampun, mutta pidin sen Holmesin käskystä mahdollisimman pienellä liekillä ja laitoin sen lattialle tuolini vierelle. Aika

kului ja yö saapui. Kuu nousi ja paistoi lähes täytenä. Saatoin torkahtaa, mutta heräsin kun katolta kuului rapinaa. Kello oli jo pitkälti yli puolenyön. Otin revolverini esiin kaiken varalta.

Ikkunan suunnalla näkyi liikettä. Jokin himmeästi hohtava hahmo kiipesi sisään ikkunasta ja ryhtyi hiipimään kohti Holmesin työpöytää. Tunsin meren ja raa'an kalan tuoksun. Kauhistuin nähdessäni hahmon jättävän lattiaan hohtavia jalanjälkiä. Kohotin revolverini, mutta Holmas painoi käteni alas. Hahmo liikehti työpöydän luona, se oli löytänyt Necronomiconin. Kun hahmo laski kätensä kirjan päälle, vaikutti siltä kuin salama olisi iskenyt huoneessa. Silmänräpäyksen ajan näin sisään tulleen olennon kirkkaassa valossa. Sen ruumis oli ihmismäinen, mutta ihonväri oli vaaleanharmaan ja vihreän sekoitus. Olennon kasvoissa oli piirteitä sammakosta ja sen silmät olivat ulkonevat kalansilmät. Kun olento avasi suunsa kirkuakseen, näin rivin raateluhampaita.

Kohotin revolverini ja ammuin olennon suuntaan. Se sähisi ja hyppäsi ulos ikkunasta. Sytytin öljylampun täyteen liekkiin ja ryntäsin ikkunalle. Baker Street oli tyhjä, ainoastaan öinen usva liikkui kadulla.

"Emme saa sitä kiinni", Holmes sanoi. "Se suuntaa suoraan Thamesiin ja ui merelle."

"Luojan tähden, mikä tuo hirviö oli?" Robert kysyi. "Onko se tehnyt jotain veljelleni?"

"Kerron kaiken aivan pian. Sitä ennen meidän on vielä käytävä katolla suorittamassa eräs epämiellyttävä tehtävä."

Se, mitä löysimme katolta sai minut ja Robertin yhä enemmän kauhun valtaan. Suljimme löydöksemme pieneen puiseen laatikkoon, jonka piilotimme kellariin. Robert joutui juomaan kellarissa kunnon annoksen portviiniä ennen kuin hän sai hermonsa kuriin. Palattuamme työhuoneeseen Holmes selosti viimein kaiken.

VII

"Toivoin aina viime hetkiin asti, että olisin ollut väärässä", Holmes sanoi. "Että olisin sittenkin tehnyt jonkin virheen, että jokin vihje olisi jäänyt huomaamatta. Olen pahoillani, Robert, mutta kuten saatat löydöstämme päätellä, et näe veljeäsi enää koskaan."

"Mistä oikein on kyse?"

Holmes aloitti kertomalla Jamesin muistikirjan sisällöstä. James oli ollut sairaalloisen viehtynyt okkultismiin ja hän oli kerännyt mittavan kokoelman okkulttisia kirjoja. Hän oli onnistunut saamaan käsiinsä myös Necronomiconin. James oli kiinnostunut siinä kuvatusta Dagon-nimisestä jumaluudesta ja huomannut, että Dartmoorin kivikehissä oli kaiverruksia, jotka viittasivat Dagoniin. Alueen muinaiset asukkaat olivat ilmeisesti palvoneet Dagonia, jota myös niin kutsutut syväläiset palvovat.

"Tänä yönä näkemämme olento oli syväläinen", Holmes sanoi. "Syväläiset elävät valtameressä, mutta pystyvät selviämään jonkin aikaa maan pinnalla. Ne ovat hyvin ketteriä ja pystyvät lehtisammakoiden tapaan kiipeämään jopa pystysuoraa kiviseinää. Merenpohjan pimeydessä niille on kehittynyt luontainen ominaisuus hohtaa pimeässä, sillä tavalla ne houkuttelevat kaloja ruoakseen."

James oli yrittänyt ottaa yhteyttä syväläisiin lammella Necronomiconin ohjeiden mukaan, mutta aluksi mitään ei ollut tapahtunut. Lopulta lammesta oli noussut syväläinen, jonka kanssa James oli onnistunut kommunikoimaan.

Syväläisen mukaan Dartmoorin asukkaat olivat kohdanneet syväläisiä kalastusmatkoillaan ja omaksuneet heidän uskontonsa saadakseen parempia saaliita. Syväläiset olivat puolestaan rakentaneet Dartmoorin alle tunneliverkoston, jonka avulla he pääsivät sisämaahan. Huntingtonien kartanon lähistöllä oleva lampi oli osa tätä verkostoa. Kuinka laaja verkosto

oli ja kuinka syvälle sisämaahan se ylettyi, sitä voimme vain arvailla. Dartmoorilaisten ja syväläisten yhteiselo oli kestänyt kauan aikaa. Ihmiset ja syväläiset pystyivät hankkimaan keskenään jälkeläisiä, mutta jälkeläiset muuttuivat aikuisina syväläisiksi, sillä syväläisten perimä oli vahvempi. Dartmoorin asukkat sulautuivat siten aikaa myöten syväläisiin ja katosivat. Jäljelle jäivät vain rauniot ja mystiset kivikehät.

Syväläinen halusi tietää, miten James oli onnistunut saamaan yhteyden heihin, sillä vain harva osasi tarvittavat loitsut. James kertoi sille Necronomiconista. Syväläinen joutui jonkinlaisen kiihkon valtaan ja halusi nähdä kirjan. He kävivät kartanolla salakäytävän avulla. Syväläinen tutki Necronomiconia, mutta ei ilmiselvästikään osannut latinaa. Kirjan kuvissa esiintyvät olennot ja mystiset symbolit se kyllä tunnisti. Syväläinen palasi seuraavana yönä ja tarjosi Jamesille rikkauksia, jos hän suostuisi auttamaan niitä. Todisteeksi se antoi kultadubloneja, jotka olivat peräisin jostain uponneesta laivasta.

"Mitä syväläinen halusi?" kysyin.

"Hän halusi Jamesin kutsuvan Cthulhun lapsiksi kutsuttuja olentoja meren pohjasta. Kyseiset olennot elävät niin syvällä, etteivät syväläiset pysty sukeltamaan heidän luokseen. Olentojen kutsuminen vaatii vahvoja loitsuja, jotka on lausuttava täydenkuun valossa."

Syväläinen ei suostunut kertomaan syitä pyynnölleen, joten James tuli epäluuloiseksi. Hän kieltäytyi, jolloin syväläinen raivostui ja kävi hänen kimppuunsa. James sai syväläisen taltutettua ja sidottua. Sen jälkeen hän pakotti syväläisen kertomaan kaiken tulella kiduttamalla.

"Tuo selittää yölliset huudot", Robert sanoi.

Syväläisillä on Englannin kanaalin pohjalla vedenalainen kaupunki, jossa heitä asuu useita satoja. Tuhannen viime vuoden aikana syväläisillä on ollut vain satunnaisia yhteyksiä ihmisiin ja heille on käynyt kuten mille tahansa eristyneelle populaatiolle. Jatkuva sisäsiitos on aiheuttanut degeneraatiota ja perimän heikkoutta. Syväläiset näkivät Cthulhun lapsissa mahdollisuuden saada rotunsa uuteen kukoistukseen.

"Olisivatko syväläiset siis risteytyneet heidän kanssaan?" kysyin.

"Eihän toki", Holmes vastasi. "Ne himoitsevat Britanniaa. Me elämme saarella ja ainut yhteytemme muuhun maailmaan on meri. Syväläiset olisivat Cthulhun lapsien avulla eristäneet meidät ja pakottaneet britit lisääntymään kanssaan. Kuningashuoneen jäseniä olisi naitettu syväläisille ja jossain vaiheessa syväläinen olisi kruunattu hallitsijaksi."

"Luojan tähden!" huudahdin. "Mikä iljettävä juoni."

Jameskin kauhistui kuultuaan syväläisten suunnitelman. Hänen oli pakko kaataa itselleen ryyppy viskiä. Se antoi syväläiselle tarpeeksi aikaa kiemurrella irti köysistä ja paeta. James ei tiennyt, mitä olisi tehnyt. Syväläiset tuskin jättäisivät hänet rauhaan, mutta kenelle hän voisi kertoa tapahtumista? Kuka häntä uskoisi? Hän kuuli öisin syväläisten ääniä salakäytävästä, mutta ne eivät osanneet avata ovea.

”Viimeinen merkintä muistikirjassa kertoo Jamesin löytäneen Necronomiconista ohjeen aineesta, jolla syväläisiä voitaisiin torjua. Kyseessä on sama aine, jota minäkin käytin. Mitä sitten tapahtui, siitä voin esittää vain oman teoriani. Luultavimmin James joutui pitämään ikkunaa auki aineen valmistamisesta syntyneiden kammottavien höyryjen vuoksi. Tällöin yksi syväläisistä kiipesi tornin seinää pitkin ja livahti sisään avonaisesta ikkunasta. James ehti suojata Necronomiconin, mutta syväläiset veivät hänet kaupunkiinsa."

"Miten ne muka olisivat voineet viedä veljeni merenpohjaan?" Robert kysyi. "Hänhän olisi hukkunut."

"Syväläiset tietävät keinoja, joiden avulla ihminen voi hengittää veden alla. James pysyi elossa ainakin jonkin aikaa. Suojauksen menetettyä tehonsa syväläiset yrittivät varastaa Necronomiconin, mutta se oli jo minun hallussani. Viritin ansan saadakseni syväläiset paljastamaan itsensä. Olisitteko uskoneet minua, jos ette olisi nähneet syväläistä omin silmin?

Tapaus oli näin ollen ratkaistu, mutta kukaan meistä ei tuntenut helpotusta. Syväläisiä ei oltu voitettu, vaikka niiden suunnitelma olikin torjuttu. Ne jatkaisivat juonitteluaan ja palaisivat varmasti ennemmin tai myöhemmin riesaksemme. Holmes toimitti Necronomiconin British Museumiin kuten oli sanonut tekevänsä. Vaikka kirja on äärimmäisen vaarallinen, siitä saattaa löytyä tietoa, jota tarvitsemme taistelussa syväläisiä vastaan. Sen vuoksi Holmes ei suostunut missään nimessä tuhoamaan sitä. Tosin hän ei ollut varma, olisiko kirjaa edes mahdollista tuhota millään muulla kuin yliluonnollisilla keinoilla.

Robert sai viranomaisilta luvan hallinnoida kartanoa veljensä nimissä tämän poissaollessa. Salakäytävä muurattiin kiinni, lampi räjäytettiin umpeen ja Jamesin okkultisten kirjojen kokoelma poltettiin. Kun tarpeeksi monta vuotta olisi kulunut, James voitaisiin julistaa kuolleeksi ja Robert saisi kartanon omistukseensa. Me tiesimme, ettei James koskaan palaisi. Robert hautasi kaikessa hiljaisuudessa Huntingtonien sukuhautaan laatikon, jossa olivat katolta löytämämme asiat. Laatikossa olivat ensinnäkin vaatteet, jotka Robert oli tunnistanut Jamesin vaatteiksi. Vaatteiden lisäksi löysimme jotain, mikä selitti luonamme vierailleen Jamesin elottoman olemuksen. Vaikka se olikin heitetty katolle huolimattomasti myttyyn, Robert tunnisti veljensä piirteet välittömästi. Minun piti lääkärinä tutkia löydöksemme ja vahvistaa kauhistuttava totuus. Syväläinen oli pukenut päälleen esittämänsä henkilön vaatteiden lisäksi hänen kasvonsa ja silmänsä.

Tekijäesittelyt

Kirjoittajat

Hannu Väisäseltä on julkaistu muutama novelli, raapale ja kirja-arvosteluja eri spefilehdissä, Iskussa ja Seikkailukertomuksissa. Välttääkseen novellien kirjoittamisen hän arvostelee niitä Kosmiseen colosseumiin ja tekee myös kirja-arvosteluja Kalaksikukkoon.

Karoliina Kaajärvi on helsinkiläistynyt kirjoittaja, joka pitää kauhusta, syksystä ja argentiinalaisista punaviineistä.

Esko Suoranta on Helsingissä asuva englantilaisen filologian opiskelija ja maailmankansalainen. Hänen kirjalliset kiinnostuksenkohteensa ulottuvat goottilaisista romaaneista miekkaan ja magiaan, kyberpunkkiin ja kosmiseen kauhuun. Hän on koukussa Twitteriin ja harrastaa roolipelejä, LP-levyjä ja kaupunkikulttuuria.

Shimo Suntila on vuonna 1973 Turkuun ilmiintynyt scifin metsästäjä-keräilijä, joka itsekin on ryhtynyt jalostamaan spefistisiä petoja. Kryptozoologiseen koe-eläinpuistoon voi tutustua hänen kotisivuillaan osoitteessa routakoto.com. Tarinahäkeistä löytyy muiden olioiden muassa raapale vuoden joka päivälle. Varoitus: Saattavat haukata aikaasi.

T. A. Koski on aloitteleva novellikirjoittaja Etelä-Pohjanmaalta, joka lakeuksien tyynnyttävästä vaikutuksesta hakee irtipääsyä kaunokirjallisin keinoin. Scifi on lähellä sydäntä, samoin historiallinen proosa. Pitää myös rahvaantajuisten kirja-arvosteluiden kirjoittamisesta ja lukemisesta.

Mixu Lauronen on oululaissyntyinen kirjoittajakriitikko, joka ihailee Tsehovin ja Lordi Dunsanyn tiivistä ilmaisua. Siksi hän kirjoittaakin usein raapaleita. Kiinnostuksen kohteena Laurosella ovat spefin ohella pingviinit, roolipelit ja vegaaninen ruoanlaitto.

Jaakko Ensio (s. 1919) loi yksityisetsivä Mikko Jarmon jo vuonna 1942 Seikkailujen Maailmassa ilmestyneessä novellissaan "Konnan kuolema". Ensio toimi pitkään elinkeinoelämän palveluksessa, kunnes eläkkeelle jäätyään kaivoi Mikko Jarmon lehtien pölyisiltä sivuilta mm. tarinoissa "Atomirakenteen tapaus" ja "Sörnäisten jättiläisjäniksen tapaus".

Kirsi Sinisammal (s.1965) on Forssassa asuva harrastelijakirjoittaja, jolta on julkaistu runoja ja aforismeja lehdissä, netissä sekä antologioissa.

Tuotannosta:

http://sinisammal.jimdo.com/

http://www.lounakirjailijat.net/kirjailijat/.

Jyrki Pitkä on helsinkiläinen kirjoittaja, kirjakauppias, kuvataiteilija ja videokuvaaja. Jyrki pyörittää Helsingin Alppilassa esoteerisen kulttuurin ja henkilökohtaisen kasvun erikoisliikettä, Kirjakauppa & galleria Tiedostamoa, puuhailee erilaisten mediaprojektien parissa ja kirjoittelee okkulttisen etsivän, Ilmari Rautapään seikkailuja.

Stig-Peter Lund on punavuorelainen trendikirjailija, joka kirjoittaa raadollis-yhteiskuntakriittistä ihmissuhdeproosaa – joskus myös spekulatiivisen fiktion keinoin.

Kansikuva

Kristin Sorknes Hundstad on 1978 syntynyt norjalainen taiteilija. Hän asuu Larvikissa amerikkalaisen aviomiehensä ja tyttärensä kanssa.

Kuvittajat

Reetta Antikainen on Maskulainen erikoismaalari, jonka rakas harrastus on piirtäminen ja maalaaminen. Ammatissaan tekee suuria pintoja isolla telalla suuriin laivoihin, siksi yksityiskohtainen tussityö ja pienellä siveltimellä tehdyt valot ja varjot ovatkin mukavaa vaihtelua.Viime tammikuussa piirroksia rupesi pulpahtelemaan osoitteeseen. http://piirroksetalareetta.blogspot.com

Santeri Viljakainen asuu Pihlajavedellä, jossa järvi ja kauniina säilynyt luonto luovat mitä suotuisimman sijan mielikuvitukselle. Kolme teosta julkaissut ja osana useissa projekteissa vaikuttanut kirjailija rakastaa mystisyyttä henkivää gotiikkaa, viipyilee aika ajoin satujen unhoitetuissa maailmoissa, ja ihailee savuhöyryn katkuista 1800-lukua. Hän myös piirtää ollessaan vapaa-ajalla Korpikirjaston hoitajan tehtävistä, ja makeanhimon yllättäessä leipominen luonnistuu siinä missä ruuanlaittokin. Elämän inspiraatio löytyy useimmiten musiikista, mielialasta riippuen.

Lehden päätteeksi

Kultakuorianen #5 on ensimmäinen URS-julkaisu, johon en ole osallistunut millään tavalla. (Tosin paha kaksoisveljeni Stig-Peter Lund sai mukaan novellinsa Sodoman lesket, mutta sitä ei lasketa.) Onkin ollut jännittävä seurata lehden edistymistä täysin sivullisena.

Vaikka URS on alusta asti ollut suuremman kirjoittaja- ja avustajajoukon luomus, käytännössä se on kuitenkin elänyt liikaakin minun kauttani. Olen suurelta osin ideoinut ja toimittanut tähänastiset julkaisut, taittanutkin niistä suuren osan, ja ylipäätään toiminut päällepäsmärinä kaikessa URS-toiminnassa. Tällaiselle on Suomen fandomissa pitkät perinteet, ovathan ainakin näkyvimmät lehdet henkilöityneet juuri päätoimittajaan ja ylimpään puuhahenkilöön. Portti on yhtä kuin Nikkonen, Tähtivaeltaja on yhtä kuin Jerrman – ja helposti syntyy käsitys, että URS on yhtä kuin Saloranta.

Liikkeen elinvoimaisuus tulee toden teolla testattua vasta kun diktaattori astuu syystä tai toisesta syrjään ja jättää toiminnan uskollisille kenraaleilleen. Kaatuuko koko toiminta, vai jatkuuko se perustajastaan riippumatta? Tämän dekkarinumeron perusteella vaikuttaa siltä, ettei URS ole vain yhden hullun miehen varassa, vaan toiminnalla on innokkaita jatkajia, jotka pitävät Kultakuoriaisen elossa ja hyvissä voimissa. Toki vasta tulevaisuus näyttää, syntyykö lehtiä ja antologioita entiseen tahtiin vai hiipuuko toiminta hiljalleen kun en ole itse siihen vaikuttamassa, mutta ainakin alku tuntuisi lupaavan, ettei näin tule käymään.

URS ei lopulta ole yhden miehen projekti. Minä sen aloitin, mutta jo alkuvaiheessa huomasin, etten suinkaan ollut mieltymysteni ja pyrkimysteni kanssa yksin. Toki olin se, joka potkaisi tapahtumat käyntiin, mutta uskoisin saaneeni aikaan kirjallisen liikkeen tai ainakin hyvän porukan, joka ei elä tai kuole minun mukanani. Tekijöitä ja tilausta URSille on laajemminkin.

Millainen tästä lehdestä sitten tuli? Uusi visuaalinen ilme ainakin miellyttää silmää, onhan taittajana toiminut vuosien ajan Legolas-lehteä toimittanut ja taittanut Mixu Lauronen (hän minut oikeastaan opetti taittamaan alun perin). Myös vanha taistelutoveri Jussi Katajala on suoriutunut päätoimittajan pestistä mallikkaasti, ja mukaan on saatu hyvä tiimi oikolukijoita, kuvittajia ja kirjoittajia – niin vanhoja tuttuja kuin uusiakin nimiä.

Koossa on siis jälleen kerran viihdyttävä kattaus, ja tällä kertaa pääsen nauttimaan siitä lukijana. Itse toimittamani lehdet olen nimittäin syynännyt editointivaiheessa läpi niin moneen kertaan, ettei niitä oikeastaan julkaisun jälkeen ole tahtonut enää lukea.

Tulevaisuus näyttää siis kaikin puolin valoisalta! Toivotan URSille ja Kultakuoriaiselle menestystä ja pitkää ikää, ja jään mielenkiinnolla seuraamaan tulevia julkaisuja.

T. Saloranta kuittaa